CTET L1 Telugu L2 Hindi P1

Topic:- CDP_P1_CTET

1) Concept of critical period assumes :

(1) irreversible damage in course of development.

(2) no impact of environment on development.

(3) very minimal impact of heredity on development.

(4) negative impact of rewards on course of development.

क्रांतिक अवधि के संप्रत्यय की क्या अवधारणा है ?

(1) विकास के दौरान अपरिवर्तनीय क्षति ।

(2) वातावरण का विकास पर कोई प्रभाव ना होना ।

(3) आनुवंशिकता का विकास पर बहुत कम प्रभाव होना ।

(4) पुरस्कारों का विकास के दौर पर नकारात्मक प्रभाव होना ।

[Question ID = 1][Question Description = CTET_P1_PART_1_CDP_SET_108_Q1]

1. 1 [Option ID = 1]
2. 2 [Option ID = 2]
3. 3 [Option ID = 3]
4. 4 [Option ID = 4]

2) Which point of view is supported by the theorists believing in 'Plasticity of Development' ?

(1) Only nature determines development.

(2) Nurture influences development.

(3) Development is always continuous.

(4) Development is always discontinuous.

'विकास की नमनीयता' में विश्वास रखने वाले सिद्धांतकारी निम्न में से किस दृष्टिकोण को मानते हैं ?

(1) केवल स्वभाव ही विकास निर्धारित करता है ।

(2) पालन-पोषण विकास को प्रभावित करता है ।

(3) विकास हमेशा निरन्तर होता है ।

(4) विकास हमेशा अनिरन्तर होता है ।

[Question ID = 2][Question Description = CTET_P1_PART_1_CDP_SET_108_Q2]

1. 1 [Option ID = 5]
2. 2 [Option ID = 6]
3. 3 [Option ID = 7]
4. 4 [Option ID = 8]

3) __________ is a primary agent/agency of socialisation for very young children.

(1) Print media

(2) Religious organisation

(3) School

(4) Immediate family

बहुत छोटे बालकों के लिए __________ समाजीकरण की प्राथमिक संस्था है।

(1) मुद्रक संचार

(2) धार्मिक संस्था

(3) विद्यालय

(4) तत्कालीन परिवार

[Question ID = 3][Question Description = CTET_P1_PART_1_CDP_SET_108_Q3]

1. 1 [Option ID = 9]
2. 2 [Option ID = 10]
3. 3 [Option ID = 11]
4. 4 [Option ID = 12]

4) In Jean Piaget's theory, _______ refer to the organised systems of actions and thoughts that allow individuals to mentally represent or think about the objects and events in their world.

(1) advance organizers

(2) codes

(3) tools

(4) schemes

जीन पियाज़े के सिद्धांत में, क्रियाओं और विचारों की संगठित प्रणाली जो व्यक्तियों को उनके जीवन से संबंधित वस्तुओं और घटनाओं को मानसिक रूप से प्रस्तुत करने और सोचने की स्वीकृति देती है, क्या कहलाती है ?

(1) उन्नत आयोजक

(2) संहिता

(3) उपकरण

(4) स्कीमें

[Question ID = 4][Question Description = CTET_P1_PART_1_CDP_SET_108_Q4]

1. 1 [Option ID = 13]
2. 2 [Option ID = 14]
3. 3 [Option ID = 15]
4. 4 [Option ID = 16]

5) According to Jean Piaget's theory of cognitive development, at which stage do most children particularly face difficulty in understanding the point of view of another person ?

(1) Post-conventional

(2) Pre-operational

(3) Concrete operational

(4) Formal operational

जीन पियाज़े के संज्ञानात्मक विकास के सिद्धांत के अनुसार, किस चरण पर अधिकतर बच्चे दूसरों के दृष्टिकोण को समझने में विशेषत: कठिनाई महसूस करते हैं ?

(1) उत्तर-पारंपरिक

(2) पूर्व-संक्रियात्मक

(3) मूर्त संक्रियात्मक

(4) औपचारिक संक्रियात्मक

[Question ID = 5][Question Description = CTET_P1_PART_1_CDP_SET_108_Q5]

1. 1 [Option ID = 17]
2. 2 [Option ID = 18]
3. 3 [Option ID = 19]
4. 4 [Option ID = 20]

6) Lev Vygotsky suggested that cognitive development is a product of __________.

(1) Genetic predispositions

(2) Mere observation and Imitation

(3) Social interactions

(4) Identity formation

लेव वायगोत्स्की के अनुसार, संज्ञानात्मक विकास ___________ का उत्पाद है।

(1) आनुवंशिक स्वभाव

(2) केवल अवलोकन और अनुकरण

(3) सामाजिक संपर्कता

(4) अस्मिता निर्माण

[Question ID = 6][Question Description = CTET_P1_PART_1_CDP_SET_108_Q6]

1. 1 [Option ID = 21]
2. 2 [Option ID = 22]
3. 3 [Option ID = 23]
4. 4 [Option ID = 24]

7) Who among the following believed that 'human activities take place in cultural settings and they cannot be understood apart from those settings' ?

(1) Jerome Bruner

(2) David Ausubel

(3) Jean Piaget

(4) Lev Vygotsky

निम्न में से किसका मानना है कि 'मानवीय गतिविधियाँ सांस्कृतिक परिप्रेक्ष्य में विकसित होती हैं और उन परिप्रेक्ष्यों से हटकर उन्हें समझा नहीं जा सकता है' ?

(1) जीरोम ब्रुनर

(2) डेविड ओसोबेल

(3) जीन पियाज़े

(4) लेव वायगोत्स्की

[Question ID = 7][Question Description = CTET_P1_PART_1_CDP_SET_108_Q7]

1. 1 [Option ID = 25]
2. 2 [Option ID = 26]
3. 3 [Option ID = 27]
4. 4 [Option ID = 28]

8) The moral reasoning of children based on 'being obedient for avoiding punishment' characterises _______ of the Lawrence Kohlberg's theory of moral development.

(1) Pre-conventional level

(2) Conventional level

(3) Post-conventional level

(4) Formal conventional level

लॉरेंस कोहलबर्ग के नैतिक विकास के सिद्धांत के किस चरण पर बच्चों के नैतिक तर्क 'दण्ड से बचने हेतु आज्ञाकारी' होने पर आधारित होते हैं ?

(1) पूर्व-परंपरागत स्तर

(2) परंपरागत स्तर

(3) उत्तर-परंपरागत स्तर

(4) औपचारिक परंपरागत स्तर

[Question ID = 8][Question Description = CTET_P1_PART_1_CDP_SET_108_Q8]

1. 1 [Option ID = 29]
2. 2 [Option ID = 30]
3. 3 [Option ID = 31]
4. 4 [Option ID = 32]

9) Which of the following is a characteristic of constructivist teacher ?

(1) Building lessons around very abstract ideas.

(2) Posing a lot of problems to be solved independently.

(3) Assessing learning based on mid-term exams.

(4) Conducting activities that challenge students' assumptions.

निम्न में से कौन-सी एक संरचनावादी अध्यापक की विशेषता है ?

(1) बहुत अमूर्त विचारों पर आधारित पाठ तैयार करना ।

(2) अकेले हल करने के लिए बहुत सारी समस्याएँ देना ।

(3) अधिगम का मूल्यांकन अर्धकालीन परीक्षाओं के आधार पर करना ।

(4) ऐसी गतिविधियाँ आयोजित करना जिससे विद्यार्थियों की अवधारणाओं को चुनौती मिले ।

[Question ID = 9][Question Description = CTET_P1_PART_1_CDP_SET_108_Q9]

1. 1 [Option ID = 33]
2. 2 [Option ID = 34]
3. 3 [Option ID = 35]
4. 4 [Option ID = 36]

10) Which of the following intelligence type is ***not*** proposed by Howard Gardner in his theory of multiple intelligences ?

(1) Naturalistic intelligence

(2) Spatial intelligence

(3) Comprehension intelligence

(4) Interpersonal intelligence

हावर्ड गार्डनर ने अपने बहुबुद्धि सिद्धांत में निम्न में से किस बुद्धि प्रकार को शामिल ***नहीं*** किया है ?

(1) प्राकृतिक बुद्धि

(2) स्थानीय बुद्धि

(3) बोधन बुद्धि

(4) अंतर्वैयक्तिक बुद्धि

[Question ID = 10][Question Description = CTET_P1_PART_1_CDP_SET_108_Q10]

1. 1 [Option ID = 37]
2. 2 [Option ID = 38]
3. 3 [Option ID = 39]
4. 4 [Option ID = 40]

11) *Assertion (A) :*

When a student is not able to solve a problem initially, he/she should be encouraged to think aloud.

Reason (R) :

Verbalisation and thinking aloud help in organisation of thoughts and hence finding the solution of given problem.

Choose the correct option :

(1) Both (A) and (R) are true and (R) is the correct explanation of (A)

(2) Both (A) and (R) are true but (R) is not the correct explanation of (A)

(3) (A) is true but (R) is false

(4) Both (A) and (R) are false

अभिकथन (A) :
जब शुरुआत में कोई विद्यार्थी किसी समस्या को हल नहीं कर पा रहा हो, तो अध्यापिका को उसे बोल-बोल कर सोचने के लिए प्रोत्साहित करना चाहिए।
तर्क (R) :
मौखिकीकरण और बोल-बोल कर सोचना विचारों को क्रमित करता है और दी गई समस्या का हल ढूँढने में मदद करता है।
सही विकल्प चुनिए :

(1) (A) और (R) दोनों सही हैं और (R), (A) की सही व्याख्या करता है

(2) (A) और (R) दोनों सही हैं लेकिन (R), (A) की सही व्याख्या नहीं है

(3) (A) सही है लेकिन (R) गलत है

(4) (A) और (R) दोनों गलत हैं

[Question ID = 11][Question Description = CTET_P1_PART_1_CDP_SET_108_Q11]
1. 1 [Option ID = 41]
2. 2 [Option ID = 42]
3. 3 [Option ID = 43]
4. 4 [Option ID = 44]

12) In order to address gender stereotypes in the classroom, it is important to

(1) make cross-gender interactions restricted.

(2) avoid discussions around gender discrimination.

(3) present examples that challenge those sterotypes.

(4) practise gender bias through everyday practices.

कक्षा में जेंडर रूढ़िवादिता को रोकने के लिए, यह महत्त्वपूर्ण है कि

(1) अंतर-जेंडर पारस्पारिकता को प्रतिबंधित किया जाए।

(2) जेंडर भेद-भाव पर चर्चा करने से बचा जाए।

(3) ऐसे उदाहरण प्रस्तुत किए जाएँ जो उन रूढ़िवादों को चुनौती दे।

(4) रोजमर्रा की गतिविधियों द्वारा जेंडर पक्षपात किया जाए।

[Question ID = 12][Question Description = CTET_P1_PART_1_CDP_SET_108_Q12]
1. 1 [Option ID = 45]
2. 2 [Option ID = 46]
3. 3 [Option ID = 47]
4. 4 [Option ID = 48]

13) As a teacher which of the following step would you consider to meet individual differences in your classroom ?

I. Mix-ability grouping

II. Enrichment of curriculum

III. Adopting child-centered methods of teaching

IV. Labelling of students

(1) (I), (II) only

(2) (I), (II) and (III) only

(3) (II), (III) and (IV) only

(4) (II) and (IV) only

एक अध्यापक के तौर पर आप अपनी कक्षा में मौजूद व्यक्तिगत विभिन्नताओं को अपनाने के लिए निम्न में से क्या करोगे ?

I. मिश्रित-योग्यता समूह बनाना

II. पाठ्यक्रम को समृद्ध करना

III. अध्यापन के बाल-केंद्रित तरीके अपनाना

IV. विद्यार्थियों का नामकरण करना

(1) केवल(I), (II)

(2) केवल(I), (II) और (III)

(3) केवल (II), (III) और (IV)

(4) केवल (II) और (IV)

[Question ID = 13][Question Description = CTET_P1_PART_1_CDP_SET_108_Q13]

1. 1 [Option ID = 49]
2. 2 [Option ID = 50]
3. 3 [Option ID = 51]
4. 4 [Option ID = 52]

14) To promote critical thinking among students, it is important to

(1) avoid discussion and debate in classroom.

(2) provide reflection time to students.

(3) emphasise on rote memorisation.

(4) avoid assigning collaborative work to students.

विद्यार्थियों में समालोचनात्मक सोच को बढ़ावा देने के लिए जरूरी है कि

(1) कक्षा में चर्चा और बहस को टाला जाए

(2) विद्यार्थियों को चिंतन का समय दिया जाए

(3) रट कर याद करने पर बल दिया जाए

(4) विद्यार्थियों को सहयोगात्मक कार्य देने से बचा जाए

[Question ID = 14][Question Description = CTET_P1_PART_1_CDP_SET_108_Q14]

1. 1 [Option ID = 53]
2. 2 [Option ID = 54]
3. 3 [Option ID = 55]
4. 4 [Option ID = 56]

15) 'Assessment for learning' should be :

(1) exam-centric

(2) norm-referenced

(3) formative

(4) standardised

'अधिगम हेतु मूल्यांकन' किस प्रकार का होना चाहिए ?

(1) परीक्षा-केन्द्रित

(2) मानदंड संदर्भित

(3) रचनात्मक

(4) मानकीकृत

[Question ID = 15][Question Description = CTET_P1_PART_1_CDP_SET_108_Q15]

1. 1 [Option ID = 57]
2. 2 [Option ID = 58]
3. 3 [Option ID = 59]
4. 4 [Option ID = 60]

16) In a class comprising students from different ethnic groups, it is important to

(1) divide students in groups of same ethnic identity.

(2) facilitate discussions which yield to acceptance and respect for diversity.

(3) teach using a standardised curriculum based on dominant culture.

(4) avoid paying any attention to individual differences among students.

विभिन्न संजातीय समूहों से संबंधित विद्यार्थियों से युक्त कक्षा में एक अध्यापिका को क्या करना चाहिए ?

(1) विद्यार्थियों को समान संजातियों के आधार पर वर्गीकृत कर देना चाहिए ।

(2) ऐसी चर्चाएँ सुसाधित करनी चाहिए जिनसे विविधता के प्रति स्वीकृति और सम्मान पैदा हो ।

(3) प्रभुत्ववादी संस्कृति पर आधारित मानकीकृत पाठ्यक्रम के आधार पर पढ़ाना चाहिए ।

(4) विद्यार्थियों के बीच व्यक्तिगत विभिन्नताओं पर कोई ध्यान नहीं देना चाहिए ।

[Question ID = 16][Question Description = CTET_P1_PART_1_CDP_SET_108_Q16]

1. 1 [Option ID = 61]
2. 2 [Option ID = 62]
3. 3 [Option ID = 63]
4. 4 [Option ID = 64]

17) Your school is modifying its infrastructure by removing physical barriers posed by stairs, doorways and other architectural aspects imperative to accessing facilities in the school. By doing so, what is being fostered by your school ?

(1) Mainstreaming

(2) Exclusion

(3) Integration

(4) Inclusion

आपका स्कूल विभिन्न सुविधाओं की पहुँच पाने के लिए सीढ़ियों, दरवाजों और दूसरे वास्तुकला संबंधित स्वरूपों द्वारा पैदा की गई बाधाओं को दूर करने के लिए अपनी आधारभूत संरचनाओं में सुधार कर रहा है। ऐसा करके स्कूल क्या प्रोत्साहित कर रहा है ?

(1) मुख्यधारा

(2) बहिष्करण

(3) एकीकरण/समाकलन

(4) समावेशन

[Question ID = 17][Question Description = CTET_P1_PART_1_CDP_SET_108_Q17]

1. 1 [Option ID = 65]
2. 2 [Option ID = 66]
3. 3 [Option ID = 67]
4. 4 [Option ID = 68]

18) To accommodate students with low vision, a teacher should avoid :

(1) giving visually cluttered notes

(2) providing magnifying glass

(3) giving large font text books

(4) providing tactile maps and diagrams

क्षीण दृष्टि से जूझते विद्यार्थियों के समायोजन हेतु, एक अध्यापक को क्या देने से बचना चाहिए ?

(1) दृश्य अव्यवस्थित नोट्स

(2) आवर्धक लेंस

(3) बड़े आकार में छपी पाठ्य पुस्तकें

(4) स्पर्शनीय मानचित्र और आलेख

[Question ID = 18][Question Description = CTET_P1_PART_1_CDP_SET_108_Q18]

1. 1 [Option ID = 69]
2. 2 [Option ID = 70]
3. 3 [Option ID = 71]
4. 4 [Option ID = 72]

19) Which of the following statement is ***not*** correct in context of students having Attention Deficit Hyperactivity Disorder (ADHD) ?

(1) They often face difficulties in staying focussed for long on a task.

(2) They often fidget with objects and appear restless.

(3) They often get easily distracted whilst on task.

(4) They have long and sustained attention span.

अवधान न्यूनता अतिक्रियाशीलता विकार से जूझते विद्यार्थियों के संदर्भ में निम्न में से कौन-सा कथन सही ***नहीं*** है ?

(1) उन्हें किसी एक कार्य में लम्बे समय तक एकाग्र रहने में अकसर मुश्किलें होती हैं।

(2) वे अकसर वस्तुओं को कुलबुलाते रहते हैं और बेचैन दिखते हैं।

(3) वे किसी कार्य पर काम करते हुए बहुत आसानी से विचलित हो जाते हैं।

(4) उनकी काफी लंबी और स्थिर अवधान अवधि होती है।

[Question ID = 19][Question Description = CTET_P1_PART_1_CDP_SET_108_Q19]

1. 1 [Option ID = 73]
2. 2 [Option ID = 74]
3. 3 [Option ID = 75]
4. 4 [Option ID = 76]

20) In a school, a child having giftedness has been made to skip a few grades and has been directly moved to a higher grade. Which approach to teaching gifted students is being used by your school ?

(1) Acceleration

(2) Enrichment

(3) Encouragement

(4) Synthesis

एक स्कूल में एक प्रतिभावान विद्यार्थी को कुछ श्रेणियाँ छोड़कर सीधे उच्च श्रेणी में पदोन्नत कर दिया जाता है। प्रतिभावान विद्यार्थियों को पढ़ाने के लिए इस स्कूल में किस उपागम का इस्तेमाल किया गया है ?

(1) त्वरण

(2) समृद्धिकरण

(3) प्रोत्साहन

(4) संश्लेषण

[Question ID = 20][Question Description = CTET_P1_PART_1_CDP_SET_108_Q20]

1. 1 [Option ID = 77]
2. 2 [Option ID = 78]
3. 3 [Option ID = 79]
4. 4 [Option ID = 80]

21) For meaningful learning, it is important to create a classroom culture where students get ample opportunities to _______.

(1) compete with each other

(2) construct knowledge

(3) rote memorise the facts

(4) listen passively

अर्थपूर्ण अधिगम हेतु, कक्षा में ऐसी संस्कृति विकसित करनी चाहिए, जहाँ विद्यार्थियों को ________ के अत्यधिक अवसर मिलें।

(1) एक-दूसरे से प्रतिस्पर्धा करने

(2) ज्ञान का निर्माण करने

(3) तथ्यों को रट कर याद करने

(4) निष्क्रिय होकर सुनने

[Question ID = 21][Question Description = CTET_P1_PART_1_CDP_SET_108_Q21]

1. 1 [Option ID = 81]
2. 2 [Option ID = 82]
3. 3 [Option ID = 83]
4. 4 [Option ID = 84]

22) Students should be facilitated to be _________.

(1) independent thinkers

(2) dependent learners

(3) passive imitators

(4) high competitors

विद्यार्थियों को __________ बनने के लिए सुसाधित करना चाहिए।

(1) स्वतंत्र विचारक

(2) आश्रित अधिगमकर्ता

(3) निष्क्रिय अनुकरणकर्ता

(4) उच्च श्रेणी के प्रतिद्वंद्वी

[Question ID = 22][Question Description = CTET_P1_PART_1_CDP_SET_108_Q22]

1. 1 [Option ID = 85]
2. 2 [Option ID = 86]
3. 3 [Option ID = 87]
4. 4 [Option ID = 88]

23) *Assertion (A) :*

From early age itself, our brain is good at learning content related to real world contexts.

Reason (R) :

School should emphasize on abstract content and textbook learning in primary grades.

Choose the correct option :

(1) Both (A) and (R) are true and (R) is the correct explanation of (A)

(2) Both (A) and (R) are true but (R) is not the correct explanation of (A)

(3) (A) is true but (R) is false

(4) Both (A) and (R) are false

अभिकथन (A) :

शुरुआती उम्र से ही, हमारा मस्तिष्क वास्तविक सांसारिक परिवेशों से जुड़ी विषयवस्तु को सीखने में सक्षम होता है।

तर्क (R) :

प्राथमिक स्तर पर, विद्यालयों को अमूर्त विषयवस्तु और पुस्तकीय अधिगम पर बल देना चाहिए।

सही विकल्प चुनिए :

(1) (A) और (R) दोनों सही हैं और (R), (A) की सही व्याख्या करता है

(2) (A) और (R) दोनों सही हैं लेकिन (R), (A) की सही व्याख्या नहीं है

(3) (A) सही है लेकिन (R) गलत है

(4) (A) और (R) दोनों गलत हैं

[Question ID = 23][Question Description = CTET_P1_PART_1_CDP_SET_108_Q23]

1. 1 [Option ID = 89]
2. 2 [Option ID = 90]
3. 3 [Option ID = 91]
4. 4 [Option ID = 92]

24) Learning is more effective when :

(1) content is highly complex.

(2) teacher's pedagogy is behaviouristic.

(3) learning goals are exam-centric.

(4) it is experiential in nature.

अधिगम अधिक प्रभावशाली होता है, जब :

(1) विषयवस्तु अत्यधिक जटिल हो।

(2) अध्यापक का शिक्षाशास्त्र व्यवहारात्मक हो।

(3) अधिगम लक्ष्य परीक्षा-केंद्रित हो।

(4) अधिगम का स्वभाव प्रयोगात्मक हो।

[Question ID = 24][Question Description = CTET_P1_PART_1_CDP_SET_108_Q24]

1. 1 [Option ID = 93]

2. 2 [Option ID = 94]
3. 3 [Option ID = 95]
4. 4 [Option ID = 96]

25) Reena is referring to similar kind of problems to find the solution for a given problem. She is employing the problem-solving strategy referred as ______.

(1) hypothesis-testing

(2) analogical thinking

(3) functional fixedness

(4) mnemonics

रीना एक दी गई समस्या के समाधान हेतु उस समस्या से मिलती-जुलती समस्याओं को उद्धृत कर रही है। वह निम्न में से किस समस्या-समाधान युक्ति का इस्तेमाल कर रही है ?

(1) निगमन-परीक्षण

(2) अनुरूपक सोच

(3) प्रकार्यात्मक स्थिरता

(4) स्मृति सहायक विधियाँ

[Question ID = 25][Question Description = CTET_P1_PART_1_CDP_SET_108_Q25]

1. 1 [Option ID = 97]
2. 2 [Option ID = 98]
3. 3 [Option ID = 99]
4. 4 [Option ID = 100]

26) *Assertion (A) :*

A teacher should avoid paying any attention to the errors made by students.

Reason (R) :

Errors have no significance in the process of learning.

Choose the correct option :

(1) Both (A) and (R) are true and (R) is the correct explanation of (A)

(2) Both (A) and (R) are true but (R) is not the correct explanation of (A)

(3) (A) is true but (R) is false

(4) Both (A) and (R) are false

अभिकथन (A) :

एक अध्यापिका को विद्यार्थियों द्वारा की गई त्रुटियों पर कोई ध्यान नहीं देना चाहिए ।

तर्क (R) :

त्रुटियों का अधिगम प्रक्रिया में कोई महत्त्व नहीं होता है ।

सही विकल्प चुनिए :

(1) (A) और (R) दोनों सही हैं और (R), (A) की सही व्याख्या करता है

(2) (A) और (R) दोनों सही हैं लेकिन (R), (A) की सही व्याख्या नहीं है

(3) (A) सही है लेकिन (R) गलत है

(4) (A) और (R) दोनों गलत हैं

[Question ID = 26][Question Description = CTET_P1_PART_1_CDP_SET_108_Q26]

1. 1 [Option ID = 101]
2. 2 [Option ID = 102]
3. 3 [Option ID = 103]
4. 4 [Option ID = 104]

27) School should :

(1) ignore emotional state of students and focus on reproduction of already learnt knowledge.

(2) ignore social context of students and focus on reproduction of already learnt knowledge.

(3) consider social context of students and ignore the construction of new knowledge.

(4) consider emotional state of students and focus on construction of new knowledge.

विद्यालयों को :

(1) विद्यार्थियों की भावनात्मक स्थिति को अनदेखा करना चाहिए और पहले से सीखे ज्ञान को पुनरुत्पादित करने पर ध्यान देना चाहिए ।

(2) विद्यार्थियों के सामाजिक संदर्भ को अनदेखा करना चाहिए और पहले से सीखे ज्ञान को पुनरुत्पादित करना चाहिए ।

(3) विद्यार्थियों के सामाजिक संदर्भ के प्रति विचारशील होना चाहिए और नए ज्ञान के निर्माण को अनदेखा करना चाहिए ।

(4) विद्यार्थियों की भावनात्मक स्थिति के प्रति विचारशील होना चाहिए और नए ज्ञान के निर्माण पर ध्यान देना चाहिए ।

[Question ID = 27][Question Description = CTET_P1_PART_1_CDP_SET_108_Q27]

1. 1 [Option ID = 105]
2. 2 [Option ID = 106]
3. 3 [Option ID = 107]
4. 4 [Option ID = 108]

28) Students with 'Learned Helplessness' hold a view of ability wherein ability can not be improved by trying hard. What is this view of ability called ?

(1) Entity view

(2) Incremental view

(3) Mastery-oriented view

(4) Learning optimist view

अधिगम असहायता से जूझते विद्यार्थी योग्यता का ऐसा दृष्टिकोण रखते हैं जिसमें मेहनत करके योग्यता में बढ़ावा नहीं किया जा सकता । योग्यता के प्रति ऐसा दृष्टिकोण क्या कहलाता है ?

(1) एकल/सत्त्व दृष्टिकोण

(2) वार्धिक दृष्टिकोण

(3) प्रवीणता-उन्मुखी दृष्टिकोण

(4) अधिगम आशावादी दृष्टिकोण

[Question ID = 28][Question Description = CTET_P1_PART_1_CDP_SET_108_Q28]

1. 1 [Option ID = 109]
2. 2 [Option ID = 110]
3. 3 [Option ID = 111]
4. 4 [Option ID = 112]

29) To create a conducive culture for learning, it is important to :

(1) ignore students' interests.

(2) foster communication among different stakeholders such as parents, teachers and students.

(3) employ very rigid and authoritarian teachers.

(4) implement standardised curriculum for teaching.

अधिगम के लिए एक सहायक वातावरण पैदा करने हेतु, यह महत्त्वपूर्ण है कि :

(1) विद्यार्थियों की रुचियों को अनदेखा करें ।

(2) विभिन्न हिस्सेदारों जैसे कि माता-पिता, अध्यापकों और विद्यार्थियों के बीच संप्रेषण पोषित करें ।

(3) बहुत सख्त/कठोर एवं सत्तावादी अध्यापकों को नियुक्त करें ।

(4) पढ़ाने के लिए मानकीकृत पाठ्यक्रम को लागू करें ।

[Question ID = 29][Question Description = CTET_P1_PART_1_CDP_SET_108_Q29]

1. 1 [Option ID = 113]
2. 2 [Option ID = 114]
3. 3 [Option ID = 115]
4. 4 [Option ID = 116]

30) Which of the following factor does ***not*** contribute to effective and meaningful learning for students ?

(1) Child-centered pedagogy

(2) Universal design for learning

(3) Standardised curriculum

(4) Constructivist approach of teaching

निम्न में से कौन-सा कारक विद्यार्थियों के प्रभावशाली और अर्थपूर्ण अधिगम में सहयोग ***नहीं*** करता है ?

(1) बाल-केंद्रित शिक्षाशास्त्र

(2) अधिगम की सार्वभौमिक रूपरेखा

(3) मानकीकृत पाठ्यक्रम

(4) अध्यापन का संरचनावादी उपागम

[Question ID = 30][Question Description = CTET_P1_PART_1_CDP_SET_108_Q30]

1. 1 [Option ID = 117]
2. 2 [Option ID = 118]
3. 3 [Option ID = 119]
4. 4 [Option ID = 120]

Topic:- MATH_Q31-45_P1_CTET

1) If sum of 2·027 and 4·450 is subtracted from the sum of 4·004 and 6·121, then obtained result will be

(1) 3·801

(2) 3·648

(3) 3·441

(4) 4·044

यदि 4·004 और 6·121 के योगफल में से 2·027 और 4·450 के योगफल को घटाया जाए, तो प्राप्त परिणाम होगा

(1) 3·801

(2) 3·648

(3) 3·441

(4) 4·044

[Question ID = 31][Question Description = CTET_P1_PART_2_MATHS_SET_108_Q31]

1. 1 [Option ID = 121]
2. 2 [Option ID = 122]
3. 3 [Option ID = 123]
4. 4 [Option ID = 124]

2) In a four-digit number 3465, digits at first and fourth places are interchanged and the digits at second and third places are also interchanged to get a new number. What is the sum of new and old numbers ?

(1) 8928

(2) 7110

(3) 9999

(4) 9108

चार अंकों की एक संख्या 3465 में, पहले और चौथे स्थानों के अंकों को आपस में बदला गया तथा दूसरे और तीसरे स्थानों के अंकों को भी आपस में बदला गया। इस प्रकार एक नई संख्या प्राप्त हुई। नई और पुरानी संख्याओं का योगफल क्या होगा ?

(1) 8928

(2) 7110

(3) 9999

(4) 9108

[Question ID = 32][Question Description = CTET_P1_PART_2_MATHS_SET_108_Q32]

1. 1 [Option ID = 125]
2. 2 [Option ID = 126]
3. 3 [Option ID = 127]
4. 4 [Option ID = 128]

3) How many number of zeroes are there in the product of numbers 25, 34, 22, 15 and 30 ?

(1) 2

(2) 3

(3) 1

(4) 4

संख्याओं 25, 34, 22, 15 और 30 के गुणनफल में कितने शून्य होंगे ?

(1) 2

(2) 3

(3) 1

(4) 4

[Question ID = 33][Question Description = CTET_P1_PART_2_MATHS_SET_108_Q33]

1. 1 [Option ID = 129]
2. 2 [Option ID = 130]
3. 3 [Option ID = 131]
4. 4 [Option ID = 132]

4) During recess, Radha's 4 friends observed that she has not brought any chapatis. So three of her friends gave her one-quarter of a chapati each and the rest gave her half chapati. How many chapatis did she get ?

(1) $1\frac{1}{2}$

(2) $\frac{3}{4}$

(3) $\frac{5}{4}$

(4) $1\frac{3}{4}$

मध्यावकाश के समय, राधा की 4 सखियों ने देखा कि वह कोई चपातियाँ नहीं लाई है। इसलिए उसकी तीन सखियों में से प्रत्येक ने उसे एक-चौथाई चपाती और शेष सखी ने आधी चपाती उसे दी। उसके पास कितनी चपाती हो गईं ?

(1) $1\frac{1}{2}$

(2) $\frac{3}{4}$

(3) $\frac{5}{4}$

(4) $1\frac{3}{4}$

[Question ID = 34][Question Description = CTET_P1_PART_2_MATHS_SET_108_Q34]

1. 1 [Option ID = 133]
2. 2 [Option ID = 134]
3. 3 [Option ID = 135]
4. 4 [Option ID = 136]

5) A teacher asked her class students to add one number of single digit, one number of two digits, one number of three digits, one number of four digits and one number of five digits. She further told them that they have to use only digit 1 in the above numbers.
Expected result is :

(1) 21342

(2) 12345

(3) 41235

(4) 12354

एक अध्यापिका ने अपनी कक्षा के विद्यार्थियों को एक अंक की एक संख्या, दो अंकों की एक संख्या, तीन अंकों की एक संख्या, चार अंकों की एक संख्या और पाँच अंकों की एक संख्या को जोड़ने के लिए कहा । उसने उन्हें यह भी कहा कि उपर्युक्त संख्याओं में केवल अंक 1 का ही प्रयोग करना है ।

अपेक्षित उत्तर है :

(1) 21342

(2) 12345

(3) 41235

(4) 12354

[Question ID = 35][Question Description = CTET_P1_PART_2_MATHS_SET_108_Q35]

1. 1 [Option ID = 137]
2. 2 [Option ID = 138]
3. 3 [Option ID = 139]
4. 4 [Option ID = 140]

6) The numbers written in decreasing order are :

(1) 443, 434, 424, 419, 408, 401

(2) 443, 434, 419, 424, 401, 408

(3) 401, 408, 419, 424, 434, 443

(4) 434, 419, 424, 443, 408, 401

घटते हुए क्रम में लिखी संख्याएँ हैं :

(1) 443, 434, 424, 419, 408, 401

(2) 443, 434, 419, 424, 401, 408

(3) 401, 408, 419, 424, 434, 443

(4) 434, 419, 424, 443, 408, 401

[Question ID = 36][Question Description = CTET_P1_PART_2_MATHS_SET_108_Q36]

1. 1 [Option ID = 141]
2. 2 [Option ID = 142]
3. 3 [Option ID = 143]
4. 4 [Option ID = 144]

7) How many number of line/lines of symmetry is/are there in a rectangle ?

(1) 4

(2) 3

(3) 2

(4) 1

एक आयत में कितनी सममित रेखा/रेखाएँ है/हैं ?

(1) 4

(2) 3

(3) 2

(4) 1

[Question ID = 37][Question Description = CTET_P1_PART_2_MATHS_SET_108_Q37]

1. 1 [Option ID = 145]
2. 2 [Option ID = 146]
3. 3 [Option ID = 147]
4. 4 [Option ID = 148]

8) The perimeter of one face of a cube is 40 cm. What is the sum of lengths of all its edges (in cm) ?

(1) 120

(2) 60

(3) 480

(4) 240

एक घन के एक फलक का परिमाप 40 cm है। इसके सभी किनारों की लंबाइयों का योगफल (cm में) क्या होगा ?

(1) 120

(2) 60

(3) 480

(4) 240

[Question ID = 38][Question Description = CTET_P1_PART_2_MATHS_SET_108_Q38]

1. 1 [Option ID = 149]
2. 2 [Option ID = 150]
3. 3 [Option ID = 151]
4. 4 [Option ID = 152]

9) Value of $3\frac{1}{3}$ right-angles is equal to

(1) 270°

(2) 300°

(3) 310°

(4) 330°

$3\frac{1}{3}$ समकोणों का मान बराबर है

(1) 270°

(2) 300°

(3) 310°

(4) 330°

[Question ID = 39][Question Description = CTET_P1_PART_2_MATHS_SET_108_Q39]

1. 1 [Option ID = 153]
2. 2 [Option ID = 154]
3. 3 [Option ID = 155]
4. 4 [Option ID = 156]

10) Rahul purchased three liquid detergent cans of 25 L capacity each and transferred the contents into 750 mL sized bottles. How many such bottles will he be able to fill ?

(1) 33

(2) 80

(3) 100

(4) 110

राहुल ने 25 L धारिता वाले तीन द्रव डिटर्जेंट के डिब्बे खरीदे और इस पदार्थ को 750 mL माप वाली बोतलों में स्थानांतरित किया। वह इससे ऐसी कितनी बोतलों को भर सकता है ?

(1) 33

(2) 80

(3) 100

(4) 110

[Question ID = 40][Question Description = CTET_P1_PART_2_MATHS_SET_108_Q40]

1. 1 [Option ID = 157]
2. 2 [Option ID = 158]
3. 3 [Option ID = 159]
4. 4 [Option ID = 160]

11) A carpenter has to cut a 12 m long plank into 10 equal sections. If it takes 2 minutes 15 seconds per cut, then how long will it take for him to get 10 equal pieces of the plank ?

(1) 18 minutes 45 seconds

(2) 20 minutes 15 seconds

(3) 20 minutes 5 seconds

(4) 19 minutes 35 seconds

एक बढ़ई को 12 m लंबे एक फट्टे को 10 बराबर भागों में काटना है। यदि एक बार काटने के लिए 2 मिनट 15 सेकण्ड का समय लगता है, तो इस फट्टे के 10 समान टुकड़ों को प्राप्त करने के लिए कितना समय लगेगा ?

(1) 18 मिनट 45 सेकण्ड

(2) 20 मिनट 15 सेकण्ड

(3) 20 मिनट 5 सेकण्ड

(4) 19 मिनट 35 सेकण्ड

[Question ID = 41][Question Description = CTET_P1_PART_2_MATHS_SET_108_Q41]

1. 1 [Option ID = 161]
2. 2 [Option ID = 162]
3. 3 [Option ID = 163]
4. 4 [Option ID = 164]

12) A fruit-seller was selling fruits as per rate list given below :

Fruit	*Rate*
Mango	₹ 100 per kg
Orange	₹ 160 per kg
Coconut	₹ 40 per piece
Apple	₹ 250 per kg

Zain purchased 2 kg of mangoes, 500 g of oranges, 500 g of apples and 2 coconuts. How much money (in ₹) will he have to pay ?

(1) 485

(2) 385

(3) 550

(4) 430

एक फल-विक्रेता फलों को नीचे दी गई मूल्य सूची से बेच रहा है :

फल	मूल्य
आम	₹ 100 प्रति kg
संतरा	₹ 160 प्रति kg
नारियल	₹ 40 का एक
सेब	₹ 250 प्रति kg

ज़ैन ने 2 kg आम, 500 g संतरे, 500 g सेब और 2 नारियल खरीदे। उसे कितने रुपए देने पड़ेंगे ?

(1) 485

(2) 385

(3) 550

(4) 430

[Question ID = 42][Question Description = CTET_P1_PART_2_MATHS_SET_108_Q42]

1. 1 [Option ID = 165]
2. 2 [Option ID = 166]
3. 3 [Option ID = 167]
4. 4 [Option ID = 168]

13) The missing numbers in the pattern 21, 41, 31, 51, 41, 61, ______ , ______ , are respectively

(1) 61, 71

(2) 51, 61

(3) 61, 81

(4) 51, 71

पैटर्न 21, 41, 31, 51, 41, 61, ______ , ______ में लुप्त संख्याएँ क्रमशः हैं :

(1) 61, 71

(2) 51, 61

(3) 61, 81

(4) 51, 71

[Question ID = 43][Question Description = CTET_P1_PART_2_MATHS_SET_108_Q43]

1. 1 [Option ID = 169]
2. 2 [Option ID = 170]
3. 3 [Option ID = 171]
4. 4 [Option ID = 172]

14) Roopak sowed some seeds in his garden and recorded the development of these seeds into form of plants according to the number of days as shown in the following chart :

Number of days	*Length of plant (in cm)*
0	0
3	1·4
6	5·3
9	9·5
12	10·3
15	10·9

During which three days duration, were growth of the plants maixmum and minimum respectively ?

(1) 3 – 6 , 9 – 12

(2) 6 – 9 , 0 – 3

(3) 3 – 6 , 6 – 9

(4) 6 – 9 , 12 – 15

रूपक ने कुछ बीजों को अपने बगीचे में बोया और इन बीजों से पौधे बनने के विकास को दिनों की संख्या के अनुसार निम्नलिखित चार्ट में दर्शाए अनुसार रिकॉर्ड किया :

दिनों की संख्या	*पौधे की लंबाई (cm में)*
0	0
3	1·4
6	5·3
9	9·5
12	10·3
15	10·9

किन तीन दिनों की अवधियों में, पौधों की लंबाई में वृद्धि क्रमश: अधिकतम और न्यूनतम थी ?

(1) 3 – 6 , 9 – 12

(2) 6 – 9 , 0 – 3

(3) 3 – 6 , 6 – 9

(4) 6 – 9 , 12 – 15

[Question ID = 44][Question Description = CTET_P1_PART_2_MATHS_SET_108_Q44]

1. 1 [Option ID = 173]
2. 2 [Option ID = 174]
3. 3 [Option ID = 175]
4. 4 [Option ID = 176]

15) Value of 101·01 × 0·001 is

(1) 0·01011
(2) 1·0101
(3) 0·10101
(4) 0·11001

101·01 × 0·001 का मान है

(1) 0·01011
(2) 1·0101
(3) 0·10101
(4) 0·11001

[Question ID = 45][Question Description = CTET_P1_PART_2_MATHS_SET_108_Q45]

1. 1 [Option ID = 177]
2. 2 [Option ID = 178]
3. 3 [Option ID = 179]
4. 4 [Option ID = 180]

Topic:- MATH_Q46-60_P1_CTET

1) A teacher has given some objects to class I children and asked them to identify which objects roll and which objects slide. Which of the following is ***not*** an objective of the above activity ?

(1) To classify the objects into two groups
(2) To make them understand the concept of rolling and sliding
(3) To discuss about the properties of various 3-D shapes
(4) To maintain the discipline in class by engaging children in an activity

एक शिक्षक ने कक्षा I के बच्चों को कुछ वस्तुएँ दी और पूछा कि कौन-सी वस्तुएँ लुढ़केंगी और कौन-सी वस्तुएँ सरकेंगी। निम्नलिखित में से कौन-सा उपर्युक्त गतिविधि का उद्देश्य ***नहीं*** है ?

(1) वस्तुओं को दो समूहों में वर्गीकृत करना
(2) उन्हें लुढ़कने (रोलिंग) और सरकने (स्लाइडिंग) की अवधारणा को समझाना
(3) विभिन्न त्रिविम (3-D) आकृतियों के गुणों के बारे में चर्चा करना
(4) किसी गतिविधि में बच्चों को संलग्न रखकर कक्षा में अनुशासन बनाए रखना

[Question ID = 46][Question Description = CTET_P1_PART_2_MATHS_SET_108_Q46]

1. 1 [Option ID = 181]
2. 2 [Option ID = 182]
3. 3 [Option ID = 183]
4. 4 [Option ID = 184]

2) "Learning without Burden", for the first time, received some attention in

(1) Kothari Commission (1964-1966)

(2) National Policy on Education (1986)

(3) Yashpal Committee (1993)

(4) Right to Education Act (2009)

"बोझ रहित अधिगम" को सर्वप्रथम किसमें अवधान मिला ?

(1) कोठारी कमीशन (1964-1966)

(2) राष्ट्रीय शिक्षा नीति (1986)

(3) यशपाल समिति (1993)

(4) शिक्षा का अधिकार अधिनियम (2009)

[Question ID = 47][Question Description = CTET_P1_PART_2_MATHS_SET_108_Q47]

1. 1 [Option ID = 185]
2. 2 [Option ID = 186]
3. 3 [Option ID = 187]
4. 4 [Option ID = 188]

3) What is the relevance of including tessellation as an activity in primary class mathematics ?

(1) It entertains and engages learners when the teacher is busy doing his/her work

(2) It is helpful for building the base for higher level computational skills in mathematics

(3) It helps the learners develop idea about ratio and proportion

(4) It helps the learners understand the concept of area of plane surfaces

प्राथमिक कक्षा के गणित में टाइल पैटर्न/टाइलिंग (टैसीलेशन) की गतिविधि को शामिल करने की क्या प्रासंगिकता है ?

(1) यह बच्चों का मनोरंजन करता है और व्यस्त रखता है जब शिक्षक/शिक्षिका अपना कार्य कर रहे होते हैं

(2) उच्च स्तरीय गणित में परिकलन की योग्यता के निर्माण में मदद करता है

(3) यह अधिगमकर्ताओं को अनुपात एवं समानुपात के विचारों को विकसित करने में मदद करता है

(4) यह अधिगमकर्ताओं में समतल पृष्ठों के क्षेत्रफल की अवधारणा को समझने में मदद करता है

[Question ID = 48][Question Description = CTET_P1_PART_2_MATHS_SET_108_Q48]

1. 1 [Option ID = 189]
2. 2 [Option ID = 190]
3. 3 [Option ID = 191]
4. 4 [Option ID = 192]

4) According to Van Hiele's levels of geometric thinking, at which level will students be able to identify squares as regular quadrilaterals ?

(1) Visualization

(2) Analysis

(3) Informal Deduction

(4) Formal Deduction

वैन हैले के ज्यामितीय चिंतन के स्तर के अनुसार, विद्यार्थी किस स्तर पर वर्गों को नियमित चतुर्भुज के रूप में पहचानने में सक्षम होंगे ?

(1) दृश्यीकरण

(2) विश्लेषण

(3) अनौपचारिक निगमन

(4) औपचारिक निगमन

[Question ID = 49][Question Description = CTET_P1_PART_2_MATHS_SET_108_Q49]

1. 1 [Option ID = 193]
2. 2 [Option ID = 194]
3. 3 [Option ID = 195]
4. 4 [Option ID = 196]

5) Which of the following is most emphasized upon in primary stage mathematics curriculum ?

(1) Formal problem solving

(2) Nurturing curiosity

(3) Oral learning

(4) Product oriented learning

निम्नलिखित में से किस पर प्राथमिक स्तर की गणित पाठ्यचर्या में सबसे अधिक बल दिया गया है ?

(1) औपचारिक समस्या समाधान पर

(2) जिज्ञासा के पोषण पर

(3) मौखिक अधिगम पर

(4) उत्पाद अभिमुख अधिगम पर

[Question ID = 50][Question Description = CTET_P1_PART_2_MATHS_SET_108_Q50]

1. 1 [Option ID = 197]
2. 2 [Option ID = 198]
3. 3 [Option ID = 199]
4. 4 [Option ID = 200]

6) A person wants to become a good mathematics teacher. To be a good mathematics teacher he/she must have

(1) Ability to solve the problems in less time

(2) Good knowledge of number system, algebra and geometry

(3) Conceptual knowledge and ability to relate the content of mathematics with real life

(4) Knowledge of only facts and formulae of mathematics

एक व्यक्ति गणित का उत्तम शिक्षक बनना चाहता है। एक उत्तम गणित शिक्षक बनने के लिए उसमें होना चाहिए

(1) अल्प समय में समस्याओं को हल करने की क्षमता

(2) संख्या पद्धति, बीजगणित एवं ज्यामिति का अच्छा ज्ञान

(3) अवधारणात्मक ज्ञान एवं गणितीय विषय-वस्तु को वास्तविक जीवन से जोड़ने की क्षमता

(4) केवल गणित के तथ्यों और सूत्रों का ज्ञान

[Question ID = 51][Question Description = CTET_P1_PART_2_MATHS_SET_108_Q51]

1. 1 [Option ID = 201]
2. 2 [Option ID = 202]
3. 3 [Option ID = 203]
4. 4 [Option ID = 204]

7) Which of the following statements are true for algorithms ?

A. Algorithms have been developed very recently after the development of computers.

B. It comprises of a step by step set of instructions in logical order.

C. When we use algorithms, we can break the problems into smaller steps.

D. It is an infinite sequence of rigorous instructions, typically used to solve a class of specific problems.

Choose the correct option :

(1) A and B

(2) B and C

(3) A, B and D

(4) B, C and D

निम्नलिखित कथनों में से कौन-से कथन कलन-विधि के लिए सही हैं ?

A. कलन-विधि को हाल ही में कम्प्यूटरों के विकास के बाद विकसित किया गया है।

B. इसमें तार्किक क्रम से निर्देशों के चरण दर चरण के समुच्चय समाविष्ट हैं।

C. जब हम कलन-विधि का उपयोग करते हैं, तब हम समस्याओं को छोटे-छोटे चरणों में तोड़ सकते हैं।

D. यह गहन निर्देशों का असंख्य अनुक्रम है, जो ठेठ रूप से विशिष्ट समस्याओं के एक वर्ग को हल करने के लिए उपयोग में लाया जाता है।

सही विकल्प का चयन कीजिए :

(1) A और B

(2) B और C

(3) A, B और D

(4) B, C और D

[Question ID = 52][Question Description = CTET_P1_PART_2_MATHS_SET_108_Q52]

1. 1 [Option ID = 205]
2. 2 [Option ID = 206]
3. 3 [Option ID = 207]
4. 4 [Option ID = 208]

8) Which of the following factors does ***not*** contribute in developing mathematics fear among students ?

(1) Examination system

(2) Abstract nature of mathematics

(3) Gender specific abilities

(4) Focus on standard procedures

निम्नलिखित में से कौन-सा घटक विद्यार्थियों में गणित के भय को बढ़ाने में योगदान ***नहीं*** करता ?

(1) परीक्षा प्रणाली (व्यवस्था)

(2) गणित का अमूर्त स्वरूप

(3) जेंडर संबंधी विशिष्ट क्षमताएँ

(4) मानक प्रक्रियाओं पर बल

[Question ID = 53][Question Description = CTET_P1_PART_2_MATHS_SET_108_Q53]

1. 1 [Option ID = 209]
2. 2 [Option ID = 210]
3. 3 [Option ID = 211]
4. 4 [Option ID = 212]

9) According to NIPUN Bharat document, which of the following are important mathematical skills for children at foundational stage ?

A. Observation

B. Reasoning

C. Visualisation

D. Communication

E. Abstraction

(1) A, B and E

(2) A, B, C and D

(3) D and E

(4) B and E

NIPUN भारत दस्तावेज़ के अनुसार, आधारभूत स्तर पर बच्चों के लिए निम्नलिखित में से कौन-से महत्त्वपूर्ण गणितीय कौशल आवश्यक हैं ?

A. अवलोकन

B. तर्क

C. दृश्यीकरण

D. सम्प्रेषण

E. अमूर्त विचार

(1) A, B और E

(2) A, B, C और D

(3) D और E

(4) B और E

[Question ID = 54][Question Description = CTET_P1_PART_2_MATHS_SET_108_Q54]

1. 1 [Option ID = 213]
2. 2 [Option ID = 214]
3. 3 [Option ID = 215]
4. 4 [Option ID = 216]

10) Subitization is an important aspect of development of number sense. Subitization means __________.

(1) Counting the objects in a given set to find the total number of objects

(2) Skip counting

(3) Identifying the number of objects in a set simply by quickly looking at them

(4) Making different groups of objects based on similar characteristics

संख्या बोध के विकास के लिए सबिटाइज़ेशन एक महत्त्वपूर्ण पहलू (पक्ष) है । सबिटाइज़ेशन का अर्थ है ___________ ।

(1) वस्तुओं की कुल संख्या ज्ञात करने के लिए दिए गए समुच्चय में वस्तुओं को गिनना

(2) संप्लाव गिनती (स्किप गिनती)

(3) सामान्यत: शीघ्रता से देखकर एक समुच्चय में वस्तुओं की संख्या ज्ञात करना

(4) वस्तुओं की मिलती-जुलती विशेषताओं के आधार पर भिन्न-भिन्न समूह बनाना

[Question ID = 55][Question Description = CTET_P1_PART_2_MATHS_SET_108_Q55]

1. 1 [Option ID = 217]
2. 2 [Option ID = 218]
3. 3 [Option ID = 219]
4. 4 [Option ID = 220]

11) Which of the following is ***not*** an objective of project work in mathematics ?

(1) To engage children meaningfully in group work

(2) To assess children's understanding about the concept

(3) To make children utilize their free time at home

(4) To understand the real-life application of a concept

निम्नलिखित में से कौन-सा गणित में परियोजना कार्य का उद्देश्य ***नहीं*** है ?

(1) बच्चों को अर्थपूर्ण रूप से सामूहिक कार्य में संलग्न रखना

(2) बच्चों की अवधारणात्मक समझ को आँकना

(3) बच्चों को घर पर उनके खाली समय का उपयोग कराना

(4) अवधारणा के वास्तविक जीवन का अनुप्रयोग समझना

[Question ID = 56][Question Description = CTET_P1_PART_2_MATHS_SET_108_Q56]

1. 1 [Option ID = 221]
2. 2 [Option ID = 222]
3. 3 [Option ID = 223]
4. 4 [Option ID = 224]

12) At primary stage, a lot of emphasis should be given to pattern recognition and prediction, becasue

(1) such exercises promote reasoning skills in mathematics

(2) it helps in engaging students in creative art

(3) it prepares children for competitive exams

(4) patterns are easy to learn

प्राथमिक स्तर पर, प्रतिरूप पहचान एवं पूर्वानुमान पर विशेष बल दिया जाना चाहिए, क्योंकि

(1) ऐसे अभ्यास गणित में विवेचन कौशल को प्रोत्साहित करते हैं

(2) बच्चों को सृजन कला में व्यस्त रखते हैं

(3) यह बच्चों को प्रतियोगात्मक परीक्षाओं के लिए तैयार करते हैं

(4) प्रतिरूपों को सीखना आसान है

[Question ID = 57][Question Description = CTET_P1_PART_2_MATHS_SET_108_Q57]

1. 1 [Option ID = 225]
2. 2 [Option ID = 226]
3. 3 [Option ID = 227]
4. 4 [Option ID = 228]

13) Which of the following is ***not*** true about mathematical thinking and computational thinking ?

(1) Computational thinking is limited to solving problems in mathematics with mathematical components

(2) Both are problem-solving methodologies

(3) Both methods involve processes such as decomposition and algorithm design

(4) Mathematical thinking and computational thinking may help in handling abstraction

निम्नलिखित में से कौन-सा गणितीय चिंतन और अभिकलनीय (कम्प्यूटेशनल) चिंतन के बारे में सही ***नहीं*** है ?

(1) अभिकलनीय (कम्प्यूटेशनल) चिंतन गणितीय घटकों के साथ गणित में समस्या को हल करने तक सीमित है

(2) दोनों समस्या-समाधान के तरीके हैं

(3) दोनों विधियों में अपघटन और एल्गोरिथ्म डिज़ाइन जैसी प्रक्रियाएँ भी शामिल हैं

(4) गणितीय चिंतन और अभिकलनीय (कम्प्यूटेशनल) चिंतन अमूर्त विचारों के साथ काम करने की क्षमता में सहायक हो सकते हैं

[Question ID = 58][Question Description = CTET_P1_PART_2_MATHS_SET_108_Q58]

1. 1 [Option ID = 229]
2. 2 [Option ID = 230]
3. 3 [Option ID = 231]
4. 4 [Option ID = 232]

14) Which of the following assessment method is used by a mathematics teacher to assess learning progress during instruction ?

(1) Placement Assessment

(2) Formative Assessment

(3) Summative Assessment

(4) Diagnostic Assessment

निर्देश के दौरान अधिगम की प्रगति को आँकने के लिए गणित शिक्षक द्वारा निम्नलिखित में से किस आकलन विधि का उपयोग किया जाता है ?

(1) प्लेसमेंट आकलन

(2) रचनात्मक आकलन

(3) योगात्मक आकलन

(4) निदानात्मक आकलन

[Question ID = 59][Question Description = CTET_P1_PART_2_MATHS_SET_108_Q59]

1. 1 [Option ID = 233]
2. 2 [Option ID = 234]
3. 3 [Option ID = 235]
4. 4 [Option ID = 236]

15) When asked to add two fractions $\frac{3}{4}$ and $\frac{2}{5}$, many of the class V students solved it in the following way :

$\frac{3}{4}+\frac{2}{5}=\frac{5}{9}$

As a mathematics teacher, how will you support the students to rectify the error ?

(1) Giving the students a worksheet with similar problems to practice

(2) Asking the students to copy the answer from their peers who have solved the problem correctly

(3) Representing the fractions using circular paper cut-outs and explaining how to add them

(4) Explaining the algorithm to solve the problem once again on blackboard and asking the students to copy it

जब कक्षा V के विद्यार्थियों से दो भिन्नों $\frac{3}{4}$ और $\frac{2}{5}$ को जोड़ने के लिए कहा गया, तब कई विद्यार्थियों ने उन्हें निम्नलिखित प्रकार से जोड़ा :

$\frac{3}{4}+\frac{2}{5}=\frac{5}{9}$

त्रुटि सुधारने के लिए, गणित के एक शिक्षक के रूप में आप विद्यार्थियों का किस प्रकार समर्थन करेंगे ?

(1) समान समस्याओं का एक कार्यपत्रक विद्यार्थियों को अभ्यास के लिए देकर

(2) विद्यार्थियों को अपने उन सहपाठियों से उत्तर नकल करने के लिए कह कर, जिन्होंने इस प्रश्न का सही उत्तर दिया है

(3) भिन्नों को कागज़ के वृत्ताकार कट-आउट द्वारा दर्शा कर यह समझाना कि उन्हें कैसे जोड़ा जाता है

(4) श्यामपट्ट पर प्रश्न को हल करने की कलन-विधि को पुन: समझा कर विद्यार्थियों को उसकी नकल करने के लिए कहना

[Question ID = 60][Question Description = CTET_P1_PART_2_MATHS_SET_108_Q60]

1. 1 [Option ID = 237]
2. 2 [Option ID = 238]
3. 3 [Option ID = 239]
4. 4 [Option ID = 240]

Topic:- EVS_Q61-75_P1_CTET

1) Solve the following riddle :
"Koohu-koohu is my sound
Everywhere I am found
My sweet voice give me fame
Just tell what is my name"
The solution is :

(1) Mynah
(2) Parrot
(3) Dove
(4) Koel

नीचे दी गयी पहेली को हल कीजिए :
"कुहू-कुहू आवाज लगाती,
मधुर-मधुर मैं गीत सुनाती,
सबके मन को हूँ मैं भाती,
बोलो मैं हूँ क्या कहलाती"
इसका हल है :

(1) मैना
(2) तोता
(3) फाखता
(4) कोयल

[Question ID = 61][Question Description = CTET_P1_PART_3_EVS_SET_108_Q61]

1. 1 [Option ID = 241]
2. 2 [Option ID = 242]
3. 3 [Option ID = 243]
4. 4 [Option ID = 244]

2) With the increase in poaching of deers in the following food chain :
Grass→ Deer→ Tiger
what will happen to the food chain after a few years ?

(1) Grass will start to decrease
(2) Tigers will increase their population
(3) Population of tigers will decrease
(4) Tigers will change their feeding habit

निम्नलिखित खाद्य श्रृंखला में हिरणों के अनाधिकृत शिकार बढ़ने के साथ :

घास→ हिरण→ बाघ

कुछ वर्षों बाद खाद्य श्रृंखला पर क्या प्रभाव पड़ेगा ?

(1) घास कम होना शुरू हो जाएगी

(2) बाघों की संख्या बढ़ जाएगी

(3) बाघों की संख्या घट जाएगी

(4) बाघ अपनी खाने की आदतों को बदलेंगे

[Question ID = 62][Question Description = CTET_P1_PART_3_EVS_SET_108_Q62]

1. 1 [Option ID = 245]
2. 2 [Option ID = 246]
3. 3 [Option ID = 247]
4. 4 [Option ID = 248]

3) The AQI of Delhi in December 2020 was 331. AQI denotes which of the following ?

(1) Air Quantity Index

(2) Air Quantum Index

(3) Air Quality Index

(4) Air Quadratic Index

दिसम्बर 2020 में दिल्ली का AQI 331 था। निम्नलिखित में से AQI किसे चिन्हित करता है ?

(1) वायु मात्रा सूचकांक

(2) वायु प्रमात्रा सूचकांक

(3) वायु गुणवत्ता सूचकांक

(4) वायु द्विघाती सूचकांक

[Question ID = 63][Question Description = CTET_P1_PART_3_EVS_SET_108_Q63]

1. 1 [Option ID = 249]
2. 2 [Option ID = 250]
3. 3 [Option ID = 251]
4. 4 [Option ID = 252]

4) Which of the following belongs to mammal family ?

(1) Whales

(2) Frogs

(3) Pigeons

(4) Lizards

निम्नलिखित में से कौन सा स्तनधारी परिवार का है ?

(1) व्हेल

(2) मेंढक

(3) कबूतर

(4) छिपकली

[Question ID = 64][Question Description = CTET_P1_PART_3_EVS_SET_108_Q64]

1. 1 [Option ID = 253]
2. 2 [Option ID = 254]
3. 3 [Option ID = 255]
4. 4 [Option ID = 256]

5) The practice of 'Langar' connotes

(1) Mid-day meal

(2) Free community kitchen

(3) Congregated offering

(4) Sacred food

'लंगर' की प्रथा संकेत करती है

(1) मध्याह्न भोजन

(2) मुफ़्त समुदाय रसोई

(3) एकत्रित दान

(4) पवित्र भोजन

[Question ID = 65][Question Description = CTET_P1_PART_3_EVS_SET_108_Q65]

1. 1 [Option ID = 257]
2. 2 [Option ID = 258]
3. 3 [Option ID = 259]
4. 4 [Option ID = 260]

6) The groundwater stored between layers of hard rocks below the water table is known as :

(1) Underground water

(2) Aquifer

(3) Perched water

(4) Secret water

भौमजल स्तर के नीचे कठोर चट्टानों की परतों के बीच भंडारित भौमजल को कहते हैं :

(1) भूमिगत जल

(2) जलभर

(3) दु:स्थित जल

(4) गुप्त जल

[Question ID = 66][Question Description = CTET_P1_PART_3_EVS_SET_108_Q66]

1. 1 [Option ID = 261]

2. 2 [Option ID = 262]
3. 3 [Option ID = 263]
4. 4 [Option ID = 264]

7) Consider the following statements about elephants :

A. The weight of a three month-old baby elephant is about 2 quintals.

B. Elephants do not rest very much. They sleep only for two to four hours.

C. An adult elephant can eat more than two quintals of leaves and twigs in 24 hours.

D. An elephant herd comprises members of two-three families and the oldest male is the leader of the herd.

The correct statements are :

(1) A and B only

(2) C and D only

(3) A, B and C

(4) B, C and D

हाथियों के बारे में नीचे दिए गए कथनों पर विचार कीजिए :

A. तीन माह के हाथी के बच्चे का भार लगभग दो क्विंटल होता है।

B. हाथी अत्यधिक आराम नहीं करते हैं। वे केवल दो से चार घण्टे सोते हैं।

C. कोई वयस्क हाथी 24 घण्टे में दो क्विंटल से अधिक पत्तियाँ और झाड़ियाँ खा सकता है।

D. किसी हाथियों के झुण्ड में दो-तीन परिवारों के सदस्य ही होते हैं और उनमें सबसे बुजुर्ग नर हाथी झुण्ड का नेता होता है।

सही कथन हैं :

(1) केवल A और B

(2) केवल C और D

(3) A, B और C

(4) B, C और D

[Question ID = 67][Question Description = CTET_P1_PART_3_EVS_SET_108_Q67]

1. 1 [Option ID = 265]
2. 2 [Option ID = 266]
3. 3 [Option ID = 267]
4. 4 [Option ID = 268]

8) Rita pointed to a bird and said, "Look! This bird's eyes are in front of its head just like mine". Which bird do you think she was pointing to ?

(1) Pigeon

(2) Sparrow

(3) Owl

(4) Crow

रीता ने एक पक्षी की ओर इशारा किया और कहा, "देखो ! इस पक्षी की आँखें इसके सिर के सामने हैं बिल्कुल मेरे समान ।" आपके अनुसार वह किस पक्षी की ओर इशारा कर रही थी ?

(1) कबूतर

(2) गौरैया

(3) उल्लू

(4) कौआ

[Question ID = 68][Question Description = CTET_P1_PART_3_EVS_SET_108_Q68]

1. 1 [Option ID = 269]
2. 2 [Option ID = 270]
3. 3 [Option ID = 271]
4. 4 [Option ID = 272]

9) Loktak lake is the only place for which kind of endangered deers ?

(1) Chital

(2) Barasingha

(3) Sambar

(4) Sangai

संकटापन्न हिरणों के किस प्रकार के लिए केवल लोकटक झील एक स्थान है ?

(1) चीतल

(2) बारासिंगा

(3) सांभर

(4) संगाई

[Question ID = 69][Question Description = CTET_P1_PART_3_EVS_SET_108_Q69]

1. 1 [Option ID = 273]
2. 2 [Option ID = 274]
3. 3 [Option ID = 275]
4. 4 [Option ID = 276]

10) Venus flytrap and Pitcher plant are called as insectivorous plants as they trap insects using specialized leaves or parts of leaves. These plants derive _______ from insects.

(1) Nutrients

(2) Air

(3) Water

(4) Soil

वीनस फ्लाई ट्रेप तथा पिचर प्लाँट को कीटभक्षी पौधे कहा जाता है क्योंकि ये विशिष्ट पत्तियों या पत्तियों के भागों का प्रयोग करके कीटों को फँसाते हैं। कीटों से ये पौधे______ प्राप्त करते हैं।

(1) पोषक तत्त्व

(2) वायु

(3) जल

(4) मृदा

[Question ID = 70][Question Description = CTET_P1_PART_3_EVS_SET_108_Q70]

1. 1 [Option ID = 277]
2. 2 [Option ID = 278]
3. 3 [Option ID = 279]
4. 4 [Option ID = 280]

11) World Water Day is being celebrated on

(1) 22nd March

(2) 5th June

(3) 11th July

(4) 22nd April

विश्व जल दिवस मनाया जाता है

(1) 22 मार्च को

(2) 5 जून को

(3) 11 जुलाई को

(4) 22 अप्रैल को

[Question ID = 71][Question Description = CTET_P1_PART_3_EVS_SET_108_Q71]

1. 1 [Option ID = 281]
2. 2 [Option ID = 282]
3. 3 [Option ID = 283]
4. 4 [Option ID = 284]

12) RTE Act 2009 ensures

(1) Free and compulsory education to children from birth to 6 years

(2) Free and compulsory education to children till the age of 14 years

(3) Free and compulsory education to children from 6 – 18 years

(4) Free and compulsory education to children from 6 – 14 years

RTE एक्ट 2009 सुनिश्चित करता है :

(1) जन्म से 6 वर्ष तक के बच्चों की मुफ्त एवं अनिवार्य शिक्षा

(2) 14 वर्ष की आयु तक के बच्चों को मुफ्त एवं अनिवार्य शिक्षा

(3) 6 – 18 वर्ष तक के बच्चों की मुफ्त एवं अनिवार्य शिक्षा

(4) 6 – 14 वर्ष तक के बच्चों की मुफ्त एवं अनिवार्य शिक्षा

[Question ID = 72][Question Description = CTET_P1_PART_3_EVS_SET_108_Q72]

1. 1 [Option ID = 285]
2. 2 [Option ID = 286]
3. 3 [Option ID = 287]
4. 4 [Option ID = 288]

13) Below are given steps of the process of growing onion crop. These steps are not in proper sequence.

A. Digging to loosen the soil

B. Weeding

C. Cutting the dried leaves from the top of onion

D. Plucking the onion out

E. Sowing of seeds

The correct sequence is :

(1) A, B, E, D, C

(2) A, E, B, D, C

(3) A, B, E, C, D

(4) A, E, B, C, D

नीचे प्याज़ की खेती की प्रक्रिया के चरण दिए गए हैं। ये चरण उचित क्रम में नहीं हैं।

A. मिट्टी गुड़ाई करना

B. खरपतवार हटाना

C. प्याज़ के ऊपर की सूखी पत्तियों को काटना

D. प्याज़ को उखाड़कर बाहर निकालना

E. बीज बोना

सही क्रम है :

(1) A, B, E, D, C

(2) A, E, B, D, C

(3) A, B, E, C, D

(4) A, E, B, C, D

[Question ID = 73][Question Description = CTET_P1_PART_3_EVS_SET_108_Q73]

1. 1 [Option ID = 289]
2. 2 [Option ID = 290]
3. 3 [Option ID = 291]
4. 4 [Option ID = 292]

14) Birds move their head very often. This is because

(1) Muscle twitching is common in neck

(2) Eyes are fixed and cannot move

(3) It is an involuntary action

(4) To attract mate

पक्षी अपना सिर कई बार हिलाते हैं। ऐसा इसलिए है क्योंकि

(1) गर्दन में माँसपेशियों का फड़कना आम होता है

(2) आँखें स्थिर होती हैं तथा हिल नहीं सकतीं

(3) यह एक अनैच्छिक क्रिया है

(4) साथी को आकर्षित करने के लिए

[Question ID = 74][Question Description = CTET_P1_PART_3_EVS_SET_108_Q74]

1. 1 [Option ID = 293]
2. 2 [Option ID = 294]
3. 3 [Option ID = 295]
4. 4 [Option ID = 296]

15) Highest rainfall in India is recorded in :

(1) Cherrapunji

(2) Agumbe

(3) Mahabaleshwar

(4) Mawsynram

भारत में उच्चतम वर्षा रिकॉर्ड की गई :

(1) चेरापूँजी में

(2) अगुंबे में

(3) महाबलेश्वर में

(4) मॉसिनराम में

[Question ID = 75][Question Description = CTET_P1_PART_3_EVS_SET_108_Q75]

1. 1 [Option ID = 297]
2. 2 [Option ID = 298]
3. 3 [Option ID = 299]
4. 4 [Option ID = 300]

Topic:- EVS_Q76-90_P1_CTET

1) Kalyani shows experiment using globe and explains her class 5 students that part of the Earth facing the Sun has day and the part of the Earth away from the Sun has night. Ayesha was fascinated by this. She asked, "If we start walking and keep on moving in that direction can we find night ? In which direction will we meet night ?" All the students laughed. What should be the response of Kalyani ?

(1) She should instruct the class to stop laughing and maintain discipline
(2) She should explain that this is not possible since that part of Earth will be very far
(3) She should encourage students to find out the answer to this question
(4) She should tell that today they will study only the occurrence of day and night and discuss this in next class

कल्याणी अपनी कक्षा पाँचवीं के बच्चों को ग्लोब की सहायता से एक प्रयोग दिखाती है और समझाती है कि पृथ्वी के उस भाग पर जो सूरज की ओर होता है, दिन होता है और उस भाग की ओर जो सूरज से दूर होता है, रात होती है। आयशा इससे प्रभावित हुई। उसने पूछा, "अगर हम उस दिशा में चलना शुरू करें और चलते रहें, तो क्या हमें रात मिलेगी ? किस दिशा में हमें रात मिलेगी ?" कक्षा के सभी विद्यार्थी हँसने लगे। कल्याणी की प्रतिक्रिया क्या होनी चाहिए ?

(1) उसे कक्षा को हँसना बंद करने और अनुशासन बनाए रखने का निर्देश देना चाहिए
(2) उसे यह समझाना चाहिए कि ऐसा संभव नहीं है क्योंकि पृथ्वी का वह भाग बहुत दूर होगा
(3) उसे विद्यार्थियों से इस प्रश्न का उत्तर खोजने को कहना चाहिए
(4) उसे यह कहना चाहिए कि आज वो दिन और रात का होना ही पढ़ेंगे और इसकी चर्चा अगली कक्षा में करेंगे

[Question ID = 76][Question Description = CTET_P1_PART_3_EVS_SET_108_Q76]

1. 1 [Option ID = 301]
2. 2 [Option ID = 302]
3. 3 [Option ID = 303]
4. 4 [Option ID = 304]

2) Nida is punished for coming late to school daily. Her teacher asks why she came late while her brother comes on time. She says that her mother tells her that sweeping, mopping, looking after household and other home-chores are the responsibility of girls. Hence, she completes all her house-work due to which she gets late. What will you do if you are Nida's class teacher ?

(1) Tell Nida to rise early so that she can complete all her work and come school on time
(2) Talk to Nida's mother and tell her to help her come to school on time
(3) Tell Nida that looking after household and home-chores are the responsibility of all family members
(4) Arrange a classroom discussion and ask students about whose responsibility it is to look after household

निदा को रोज स्कूल देर से आने के लिए सजा मिलती। उसकी अध्यापिका ने पूछा कि वह देर से क्यों आती है, जबकि उसका भाई तो समय से आता है। उसने कहा कि उसकी मम्मी कहती है कि झाड़ू लगाना, पौंछा लगाना, घर की देखभाल करना और अन्य घर के काम करना लड़कियों की ज़िम्मेदारी होती है। इसलिए वह अपना सारा घर का काम करके फिर आती है जिसकी वजह से उसे देर हो जाती है। अगर आप निदा की अध्यापिका है, तो क्या करेंगे ?

(1) निदा से कहेंगे कि वह जल्दी उठे जिससे सारा काम करके वह समय पर स्कूल आ सके

(2) निदा की मम्मी से बात करेंगे और कहेंगे कि उसे समय पर स्कूल आने में सहायता करें

(3) निदा से कहेंगे कि घर की देखभाल करना और घर के काम करना परिवार के सभी सदस्यों की जिम्मेदारी है

(4) कक्षा में चर्चा का आयोजन कर, विद्यार्थियों से पूछेंगे कि घर की देखभाल करना और घर के काम करना किसकी जिम्मेदारी है

[Question ID = 77][Question Description = CTET_P1_PART_3_EVS_SET_108_Q77]

1. 1 [Option ID = 305]
2. 2 [Option ID = 306]
3. 3 [Option ID = 307]
4. 4 [Option ID = 308]

3) In an EVS classroom, teaching aids should be :

A. easily available and from the surroundings

B. high definition three-dimensional movies only

C. always based on using one of the senses of learners

D. always experiment based

(1) A only

(2) B only

(3) A and C

(4) C and D

एक पर्यावरण-अध्ययन की कक्षा में, शिक्षण साधनों को कैसा होना चाहिए ?

A. आसानी से उपलब्ध तथा अपने आस-पास से प्राप्त

B. केवल हाई डेफिनेशन तीन-आयामी चलचित्र

C. सदैव शिक्षार्थी की इन्द्रियों में से किसी एक के उपयोग पर आधारित

D. सदैव प्रयोगों पर आधारित

(1) केवल A

(2) केवल B

(3) A तथा C

(4) C तथा D

[Question ID = 78][Question Description = CTET_P1_PART_3_EVS_SET_108_Q78]

1. 1 [Option ID = 309]
2. 2 [Option ID = 310]

3. 3 [Option ID = 311]
4. 4 [Option ID = 312]

4) Which of the following is the most important component of Environmental Studies in primary classes ?

(1) Concept formation

(2) Habit formation

(3) Joy of exploring

(4) Information

निम्नलिखित में से कौन-सा प्राथमिक कक्षा में पर्यावरण अध्ययन का सर्वाधिक महत्त्वपूर्ण घटक है ?

(1) अवधारणा निर्माण

(2) आदत निर्माण

(3) खोजने का आनंद

(4) सूचना

[Question ID = 79][Question Description = CTET_P1_PART_3_EVS_SET_108_Q79]

1. 1 [Option ID = 313]
2. 2 [Option ID = 314]
3. 3 [Option ID = 315]
4. 4 [Option ID = 316]

5) Which of the following statements are the correct explanation of an activity ?

A. An activity is a physical, social and mental act.

B. Activity is suitable for primary classes and difficult for higher classes.

C. By activity the syllabus cannot be completed on time.

D. Activity is the process to learn from experience and helps in learning.

(1) A and B only

(2) A and C only

(3) A and D only

(4) B and C only

निम्नलिखित में से कौन-से कथन, गतिविधि की उपयुक्त व्याख्या करते हैं ?

A. गतिविधि एक शारीरिक, सामाजिक और मानसिक क्रियाकलाप है।

B. गतिविधि प्राथमिक कक्षाओं के लिए उपयुक्त है और बड़ी कक्षाओं में मुश्किल है।

C. गतिविधि द्वारा पाठ्यक्रम नियत समय पर पूर्ण नहीं करवाया जा सकता है।

D. गतिविधि अनुभवों से सीखने की प्रक्रिया है और सीखने में सहायक होती है।

(1) केवल A और B

(2) केवल A और C

(3) केवल A और D

(4) केवल B और C

[Question ID = 80][Question Description = CTET_P1_PART_3_EVS_SET_108_Q80]

1. 1 [Option ID = 317]
2. 2 [Option ID = 318]
3. 3 [Option ID = 319]
4. 4 [Option ID = 320]

6) Which of the following statements are correct about experimentation ?

A. Results of the experiments must be given in the textbook so that students can verify.

B. Results of the experiments must not be given in the textbook so that students themselves can observe, enquire and generalise.

C. Results of the experiments must be provided by teachers so that students can verify.

D. Results of the experiments must not be provided by teacher since experimentation is about observation, enquiry and generalisation.

(1) A and C only

(2) B and D only

(3) A and D only

(4) B and C only

निम्नलिखित में से कौन-से कथन प्रयोग के बारे में सही हैं ?

A. प्रयोगों के परिणाम पाठ्यपुस्तक में दिए जाने चाहिए जिससे सभी विद्यार्थी पुष्टि कर सकें।

B. प्रयोगों के परिणाम पाठ्यपुस्तक में नहीं दिए जाने चाहिए जिससे विद्यार्थी स्वयं अवलोकन, जाँच-पड़ताल तथा सामान्यीकरण कर सकें।

C. प्रयोगों के परिणाम शिक्षकों द्वारा बताए जाने चाहिए, जिससे विद्यार्थी पुष्टि कर सकें।

D. प्रयोगों के परिणाम शिक्षकों द्वारा नहीं बताए जाने चाहिए क्योंकि प्रयोग, अवलोकन, जाँच-पड़ताल तथा सामान्यीकरण के बारे में है।

(1) केवल A और C

(2) केवल B और D

(3) केवल A और D

(4) केवल B और C

[Question ID = 81][Question Description = CTET_P1_PART_3_EVS_SET_108_Q81]

1. 1 [Option ID = 321]
2. 2 [Option ID = 322]
3. 3 [Option ID = 323]
4. 4 [Option ID = 324]

7) Most appropriate method for determining shapes and colours of leaves and flowers in an EVS classroom can be

(1) providing different colourful pictures of leaves and flowers to students

(2) involving them in drawing and using their creative skills

(3) designing a task involving learners to explore plants and trees

(4) thoroughly repeating the concepts related to leaves and flowers

एक पर्यावरण-अध्ययन की कक्षा में पत्तियों एवं फूलों के आकारों एवं रंगों को निर्धारित करने की सबसे उपयुक्त विधि होगी

(1) छात्रों को पत्तियों एवं फूलों की विभिन्न रंगीन तस्वीरें उपलब्ध कराना

(2) छात्रों को रेखा-चित्र बनाने में संलग्न करना और उनके सृजनात्मक कौशलों का उपयोग करना

(3) शिक्षार्थियों को पौधों एवं पेड़ों के अन्वेषण हेतु किसी कार्य की रूपरेखा बनाना

(4) पत्तियों तथा फूलों से संबंधित प्रत्ययों को भली प्रकार दोहराना

[Question ID = 82][Question Description = CTET_P1_PART_3_EVS_SET_108_Q82]

1. 1 [Option ID = 325]
2. 2 [Option ID = 326]
3. 3 [Option ID = 327]
4. 4 [Option ID = 328]

8) Bheem asks his gardener, "why flowers and fruits are coloured when the leaves of the plants are green ?" Which process skills are exhibited by Bheem ?

A. Observation

B. Experiment

C. Raising questions

D. Interaction with environment

(1) A and B only

(2) B and C only

(3) C and D only

(4) A and C only

भीम अपने बागवान को पूछता है, "फूल और फल रंगीन क्यों होते हैं, जबकि पौधों के पत्ते हरे होते हैं ?" भीम के द्वारा किन प्रक्रिया कौशलों को प्रदर्शित किया जा रहा है ?

A. अवलोकन

B. प्रयोग

C. प्रश्न पूछना

D. परिवेश के साथ अन्त:क्रिया

(1) केवल A और B

(2) केवल B और C

(3) केवल C और D

(4) केवल A और C

[Question ID = 83][Question Description = CTET_P1_PART_3_EVS_SET_108_Q83]

1. 1 [Option ID = 329]
2. 2 [Option ID = 330]
3. 3 [Option ID = 331]
4. 4 [Option ID = 332]

9) In the chapter "The Plant Fairy" of EVS class 3. Didi is sitting in a garden. Shabnam said that Didi is sitting on little plants. Taplu asked his teacher, "do we kill grass by walking and sitting on it, like we kill ants by walking over them ?" What should the teacher do ?

(1) Discuss that grass plant can survive even if leaves are damaged

(2) Describe that the part of grass responsible for growth is safely located at base

(3) Take the students to garden, make them walk and sit on grass and see what happens

(4) Explain that grass in the garden grows back even after it is been cut

कक्षा तीसरी की पर्यावरण अध्ययन के पाठ "पौधों की परी" में, दीदी एक बगीचे में बैठी है। शबनम कहती है कि दीदी छोटे-छोटे पौधों पर बैठी है। टपलु अपने शिक्षक से पूछता है, "जब हम चींटियों पर चलते हैं तो चींटियाँ मर जाती हैं, तो क्या हम घास को भी उसी तरह उस पर चलकर और बैठकर मार नहीं रहे हैं ?" शिक्षक को क्या करना चाहिए ?

(1) चर्चा करनी चाहिए कि घास के पौधे पत्तियों के क्षतिग्रस्त होने पर भी जिंदा रह सकते हैं

(2) वर्णन करना चाहिए कि घास के पौधे का वह भाग जो वृद्धि से संबंधित है वह आधार पर सुरक्षित रहता है

(3) विद्यार्थियों को बगीचे में ले जाएँ, उन्हें घास पर बैठकर तथा चलकर देखने को कहें कि क्या होता है

(4) व्याख्या करनी चाहिए कि बगीचे की घास कटने के बाद भी फिर से वृद्धि करती है

[Question ID = 84][Question Description = CTET_P1_PART_3_EVS_SET_108_Q84]

1. 1 [Option ID = 333]
2. 2 [Option ID = 334]
3. 3 [Option ID = 335]
4. 4 [Option ID = 336]

10) Kavish, an EVS teacher of class V, insists on teaching about concept of 'space travel' using creative essay writing. He is trying to :

A. deviate students from questioning

B. encourage imagination and divergent thinking

C. promote behaviouristic approach to learning

D. avoid experimentation and activity based learning

(1) A and B only

(2) B only

(3) B and D only

(4) C only

कविश, एक कक्षा V का पर्यावरण-अध्ययन शिक्षक, 'अंतरिक्ष यात्रा' का प्रत्यय पढ़ाने के लिए सृजनात्मक निबंध लेखन पर बल देता है। वह प्रयास कर रहा है :

A. छात्रों को प्रश्न पूछने से हटाने का

B. कल्पनाशीलता तथा भिन्न सोच को प्रोत्साहित करने का

C. शिक्षण के प्रति व्यावहारिक पद्धति को बढ़ावा देने का

D. प्रयोगात्मक एवं क्रियाकलापों पर आधारित शिक्षण से बचने का

(1) केवल A और B

(2) केवल B

(3) केवल B और D

(4) केवल C

[Question ID = 85][Question Description = CTET_P1_PART_3_EVS_SET_108_Q85]

1. 1 [Option ID = 337]
2. 2 [Option ID = 338]
3. 3 [Option ID = 339]
4. 4 [Option ID = 340]

11) While presenting chapter 3 "Water O' Water", Seema correlated the lines of poem, "when the water breaks in flood" with the recent floods in Gujarat. Chhutki asked that why is there flood in Gujarat and not in her city ?
Which of the following will be the most appropriate to solve this question ?

(1) Classroom discussion

(2) Photographs

(3) Working model

(4) Visit to the flood area

पाठ 3 "पानी रे पानी" प्रस्तुत करते समय, सीमा ने कविता की पंक्ति, "पर जब जल बाढ़ें लाता है" को गुजरात में आई बाढ़ से संबंधित चर्चा की। छुटकी ने पूछा कि गुजरात में बाढ़ क्यों आई है और उसके शहर में क्यों नहीं आई है ?
निम्नलिखित में से कौन-सा इस प्रश्न का सर्वाधिक उपयुक्त हल होगा ?

(1) कक्षा चर्चा

(2) चित्र

(3) क्रियाशील मॉडल

(4) बाढ़ग्रस्त क्षेत्र का भ्रमण

[Question ID = 86][Question Description = CTET_P1_PART_3_EVS_SET_108_Q86]

1. 1 [Option ID = 341]
2. 2 [Option ID = 342]
3. 3 [Option ID = 343]
4. 4 [Option ID = 344]

12) In the chapter "Water O' Water" of EVS class III, Uncle gave Hiren and Chhutki mango panna in steel tumblers. Chhutki asked for panna only in a glass tumbler. Uncle poured the panna in a glass tumbler. Chhutki complained, "Uncle you have given me less panna".
Chhutki is in which of the following stages according to Piaget's learning theory of cognitive development ?

(1) Sensori motor stage

(2) Preoperational stage

(3) Concrete operational stage

(4) Formal operational stage

कक्षा तीसरी के पर्यावरण अध्ययन के पाठ "पानी रे पानी" में, अंकल ने हिरेन और छुटकी को स्टील के गिलास में आम का पन्ना दिया। छुटकी ने काँच के गिलास में पन्ना माँगा। अंकल ने पन्ना काँच के गिलास में पलट दिया। छुटकी बोली, "अंकल आपने मुझे कम पन्ना दिया है।" पियाजे के सीखने के संज्ञानात्मक विकास के सिद्धांत के अनुसार छुटकी निम्नलिखित में से कौन-सी अवस्था में है ?

(1) संवेदी पेशीय अवस्था

(2) पूर्व-संक्रियात्मक अवस्था

(3) मूर्त-संक्रियात्मक अवस्था

(4) औपचारिक संक्रियात्मक अवस्था

[Question ID = 87][Question Description = CTET_P1_PART_3_EVS_SET_108_Q87]

1. 1 [Option ID = 345]
2. 2 [Option ID = 346]
3. 3 [Option ID = 347]
4. 4 [Option ID = 348]

13) For an EVS teacher at primary level, including students with individual differences is possible.

A. by giving individual home assignments

B. as it is an easy task

C. by making students work in heterogenous groups

D. by teaching all chapters in a similar manner

(1) A and B

(2) A and C

(3) C only

(4) A only

प्राथमिक स्तर पर एक पर्यावरण-अध्ययन शिक्षक को वैयक्तिक भिन्नताओं वाले विद्यार्थियों को शामिल करना संभव है।

A. प्रत्येक को घर के लिए नियत कार्य देकर

B. क्योंकि यह एक आसान कार्य है

C. विद्यार्थियों को विषम समूहों में कार्य करा कर

D. सभी अध्यायों को समान तरीके से पढ़ा कर

(1) A और B

(2) A और C

(3) केवल C

(4) केवल A

[Question ID = 88][Question Description = CTET_P1_PART_3_EVS_SET_108_Q88]

1. 1 [Option ID = 349]
2. 2 [Option ID = 350]
3. 3 [Option ID = 351]
4. 4 [Option ID = 352]

14) Shama cannot see. Her mother brings her to school daily, but she does not like coming to school. She tells her mother that she has no friends and she also does not understand what is being taught in the class.

Which of the following will be most appropriate for Shama's teacher to do ?

A. Talk with Shama and explain that studying is important for her

B. Talk with students and ask them to be friends with Shama

C. Plan a play with all the students of the class, with an important role for Shama in it

D. Talk with teachers and make sure that Shama understands what is being taught in the class

(1) B and C only

(2) A and B only

(3) C and D only

(4) A and D only

शमा देख नहीं सकती । उसकी मम्मी उसे रोज स्कूल लेकर आती है, लेकिन उसे स्कूल आना अच्छा नहीं लगता । वह अपनी मम्मी को कहती है कि उसका कोई दोस्त नहीं है और उसे कक्षा में जो पढ़ाया जाता है, वह समझ में नहीं आता ।

शमा के शिक्षक को उसके लिए निम्नलिखित में से क्या करना सबसे उपयुक्त होगा ?

A. शमा से बात करके समझाएँ कि उसके लिए पढ़ना महत्त्वपूर्ण है

B. विद्यार्थियों से बात करके, उन्हें शमा से दोस्ती करने को कहें

C. कक्षा के सभी विद्यार्थियों के साथ मिलकर, शमा के लिए महत्त्वपूर्ण भूमिका वाले एक नाटक की योजना बनाएँ

D. शिक्षकों के साथ बात करके सुनिश्चित करें कि जो कक्षा में पढ़ाया जाए वह शमा को समझ में आए

(1) केवल B और C

(2) केवल A और B

(3) केवल C और D

(4) केवल A और D

[Question ID = 89][Question Description = CTET_P1_PART_3_EVS_SET_108_Q89]

1. 1 [Option ID = 353]
2. 2 [Option ID = 354]
3. 3 [Option ID = 355]
4. 4 [Option ID = 356]

15) Using textbooks as a resource in EVS teaching learning :

(1) is less effective in development of process skills

(2) provides an opportunity to include everyone

(3) promotes cooperation amongst learners

(4) is absolutely necessary

पर्यावरण-अध्ययन के शिक्षण अधिगम में संसाधन के रूप में पाठ्य-पुस्तकों का प्रयोग :

(1) प्रक्रिया कौशलों के विकास में कम प्रभावी है

(2) सबको सम्मिलित करने का अवसर प्रदान करता है

(3) विद्यार्थियों में सहयोग को प्रोत्साहित करता है

(4) नितांत आवश्यक है

[Question ID = 90][Question Description = CTET_P1_PART_3_EVS_SET_108_Q90]

1. 1 [Option ID = 357]
2. 2 [Option ID = 358]
3. 3 [Option ID = 359]
4. 4 [Option ID = 360]

Topic:- Telugu_Q91-99_L1_P1_CTET

1) ***సూచన :*** *ఈ క్రింది ఇవ్వబడిన వ్యాసభాగమును చదివి, ఇవ్వబడిన ప్రశ్నలకు వరకు సరైన సమాధానములు రాయండి.*

19వ శతాబ్దం నుంచి గుంటూరు జిల్లాలోనే కాదు యావదాంధ్ర దేశంలోను సాహిత్య, నాటక, అభ్యుదయ, భావవికాసోద్యమ కళారంగాల్లో తెనాలి, ప్రముఖ పాత్ర వహిస్తున్నది. ఈ పట్టణంలో 20వ శతాబ్దంలో నాటకరంగం మూడు పూవులు ఆరు కాయలు లాగా వర్ధిల్లింది. 1931లో తెలుగు చలనచిత్ర పితామహుడు హెచ్.ఎం. రెడ్డి దర్శకత్వం వహించిన ప్రథమ టాకీ "భక్తప్రహ్లాద". నాటి నుంచి తెనాలి పరిసరాలలోని నాటకరంగ కళాకారులు సినీ రంగంలో ప్రవేశించడం జరిగింది.

"భక్తప్రహ్లాద"లో హిరణ్యకశిపుని పాత్ర ధరించిన వల్లూరి వెంకట సుబ్బారావు (1889-1945) తెనాలి సమీపంలోని "మునిపల్లె" గ్రామానికి చెందినవారు. లీలావతిగా సురభి కమలాబాయి నటించింది. మోదుకూరుకు చెందిన మునగాల లక్ష్మీకాంతారావు "భక్తప్రహ్లాద"లో మరో ముఖ్య పాత్ర ధరించారు. సుబ్బారావు, కాంతారావులు 1933లో విడుదలైన "సావిత్రిలో" కూడా నటించారు. వేమూరుకు చెందిన వేమూరు గగ్గయ్య నాటక రంగంలో విశేషఖ్యాతి నార్జించి దానిలో యమునిగా సినీరంగ ప్రవేశం చేసి తదుపరి కంసుడు, శిశుపాలుడు, జరాసంధుడు, హిరణ్యకశిపుడు మొదలైన పాత్రలను 13 చిత్రాలలో నటించి క్రూర పాత్రలలో, భీతిని కల్గించే కంఠస్వరంతో తెలుగు ప్రేక్షకులను, తమిళ ప్రేక్షకులను కూడా ఆకట్టుకున్నారు.

తెనాలి కీర్తి ప్రతిష్ఠలను ఇనుమడింపచేసిన మరో మహానటుడు ముదిగొండ లింగమూర్తి 1937లో వచ్చిన 'తుకారాం'లో ప్రథమంగా నటించారు. వాహినీ వారి – వందేమాతరం, సుమంగళి, దేవత, స్వర్గసీమ, వేమన చిత్రాలలోనూ, త్యాగయ్య, ధర్మదేవత, పెద్దమనుషులు, మహామంత్రి తిమ్మరుసు మొదలైన అనేక చిత్రాలలో ఉత్తమ నటనను ప్రదర్శించారు. తెనాలిలో ప్రముఖ వైద్యునిగా పేరుపొందిన డా. గోవిందరాజుల వెంకట సుబ్బారావు (1896-1959) రామబ్రహ్మంగారి 'మాలపిల్ల' చిత్రం ద్వారా చిత్రరంగ ప్రవేశం చేసి – బాలనాగమ్మ, పల్నాటియుద్ధం, గుణసుందరి కథ, షావుకారు, కన్యాశుల్కం వంటి చిత్రాలలో అనితర సాధ్యమైన నటనను ప్రదర్శించారు. సుద్దపల్లి గ్రామంలో జన్మించిన

కళ్యాణం రఘురామయ్య (1901-1975) 'నరకాసురవధ' చిత్రంలో మొదటగా నటించి – ద్రౌపది వస్త్రాపహరణం, తల్లిప్రేమ, గొల్లభామ, బ్రహ్మరథం, మదాలస, చింతామణి మొదలైన చిత్రాలలో గాయకునిగా నటునిగా ప్రసిద్ధి చెందారు.
ఆనాటి సినీ దర్శకులు అప్పటి రంగస్థల నటులలో ప్రముఖులైన వారిని తమ చిత్రాలలో నటింపజేసేవారు. పులిపాటి వెంకటేశ్వర్లు (జననం 1900) 1932లో 'చింతామణి' చిత్రంలో మొదటగా నటించి ఆనాటి – హరిశ్చంద్ర, వీరాభిమన్యు, తల్లిప్రేమ చిత్రాలలో నటించారు. తెనాలి రంగస్థలిలో ప్రకాశించిన మరో మణిపూస మాధవపెద్ది వెంకట్రామయ్య (1895-1956) – సీతాకళ్యాణం, ద్రౌపది మానసంరక్షణ, సతీతులసి మొదలైన చిత్రాలలో నటించారు. స్త్రీ పాత్రల్లో రంగస్థలంపై అసమాన ఖ్యాతినార్జించిన పద్మశ్రీ స్థానం నరసింహారావు (1902-1971) 'రాధాకృష్ణ', 'సత్యభామ' చిత్రాలలో నారదునిగా నటించారు. సభ్యతతో కూడిన హాస్యంతో ఆనాటి ప్రేక్షకులను గిలిగింతలు పెట్టిన వంగర వెంకటసుబ్బయ్య (1897-1976) 1937లో 'విప్రనారాయణ'లో మొదటగా నటించి – పల్నాటియుద్ధం, పెద్దమనుషులు, మాయాబజార్ వంటి అనేక చిత్రాలలో రాణించారు. జంధ్యాల గౌరీనాథశాస్త్రి (జన్మస్థలం – పిడపర్రు) 'భక్తపోతన', 'పెద్దమనుషులు' వంటి వాహినీ చిత్రాలలో ఉత్తమ నటనను ప్రదర్శించారు. కంచుకంఠం కలిగిన నటగాయకుడు పువ్వుల సూరిబాబు, నారద పాత్రలకు ప్రసిద్ధి చెందిన త్రిపురారిభట్ల రామకృష్ణశాస్త్రి, హాస్య పాత్రల్లో రాణించిన డా. కూచిభొట్ల శివరామకృష్ణయ్య, పారుపల్లి సత్యనారాయణ, కస్తూరి నరసింహారావు, పొదిలి కృష్ణమూర్తి (జన్మస్థలం – ఆరేపల్లి అగ్రహారం), మద్దాలి శేషగిరిరావు మొదలైనవారు తెనాలి ప్రాంతం వారే.
నటీమణుల్లో ఆనాటి అందాలతారగా పేరుపొందిన కాంచనమాల, ఐతానగర్ నివాసి, మాలపిల్ల, వందేమాతరం, ఇల్లాలు, బాలనాగమ్మ మొదలైన చిత్రాలలో ఆమె అభినయానికి రూపలావణ్యానికి ప్రేక్షకులు ఆమెను చాలాకాలం మరచిపోలేదు. లక్ష్మీరాజ్యం చాలాకాలం తెనాలిలో ఉంటూ నాటకాలలో పాల్గొని 1934లో "కృష్ణతులాభారం" ద్వారా సినిరంగ ప్రవేశం చేసి "అపవాదు", "ద్రోహి", "సంసారం", "దాసి" వంటి చిత్రాలలో నటించి "నర్తనశాల", "శకుంతల" వంటి అవార్డు చిత్రాలను నిర్మించి తెనాలిలోనే తనపేర రాజ్యం పిక్చర్ ప్యాలెస్ అనే థియేటర్ ను నిర్మించుకున్నారు. కుమారి మద్దెల రాజకుమారి "దశావతారాలు" తో సినిమా రంగ ప్రవేశంచేసి వాహినీ వారి "సుమంగళి", "దేవత", "మల్లీశ్వరి" చిత్రాలలో గుర్తింపు పొందిన పాత్రలను ధరించారు. తాడంకి శేషమాంబ (మొదటి చిత్రం "వందేమాతరం"లో) అనేక చిత్రాలలో గయ్యాళి పాత్రలను ధరించి మెప్పు పొందారు. ఆమె కుమార్తె స్వరాజ్యలక్ష్మి కూడా కొన్ని చిత్రాలలో నటించింది. కల్యాణి వాహినీ వారి "వందేమాతరం" ఉపనాయిక పాత్రధరించారు. రంగస్థలం నటీమణులు పూర్ణిమ (ఇల్లాలు), దాసరి తిలకం (తెనాలి రామకృష్ణ), కొమ్మూరి పద్మావతీ దేవి (రైతుబిడ్డ, సుమతి), పువ్వుల రాజేశ్వరి (భక్తతులసీదాస్), హైమావతి (పత్ని) సినీరంగంలో కూడా అడుగుపెట్టారు.
రచయితల్లో సముద్రాల రాఘవాచార్యులు, (జన్మస్థలం – పెదపులివర్రు) కనకతార (1937) చిత్రంతో వ్రాయడం ప్రారంభించి అనేక, పౌరాణిక, చారిత్రాత్మక, సాంఘిక చిత్రాలకు తన కలం

ద్వారా సాహితీ సౌరభాలను వెదజల్లిన మహనీయుడు. "హరిశ్చంద్ర" నాటకం ద్వారా ఆంధ్రదేశమంతటా ప్రసిద్ధి గాంచిన 'కవితాకళానిధి' బలిజేపల్లి లక్ష్మీకాంత కవి (స్వస్థలం-కొల్లూరు), "ధృవ-అనసూయ", "వరవిక్రయం", "భూకైలాస్", "తాసీల్దార్" వంటి అనేక చిత్రాలకు తన సంభాషణల ద్వారా జీవంపోశారు. ఆరోజుల్లో తెనాలి అనేకమంది కవులకు, రచయితలకు పుట్టినిల్లు. కొడవటిగంటి కుటుంబరావు (తారుమారు, వీరాభిమన్యుకు మాటలు), త్రిపురారిభట్ల వీరరాఘవస్వామి (విప్రనారాయణ, ఉష చిత్రాలకు మాటలు), గుడిపాటి వెంకటాచలం, "మాలపిల్ల"కు కథ, మాటలు, చక్రపాణి "ధర్మపత్ని"కి మాటలు, స్వర్గసీమకు కథ, గోపీచంద్ "రైతుబిడ్డ", "గృహప్రవేశం" చిత్రాలకు మాటలు సమకూర్చినారు. సాంకేతిక నిపుణుల్లో మాగోఖలే (బ్రాహ్మణ కోడూరు) కళాదర్శకునిగా తెనాలి గౌరవాన్ని ద్విగుణీకృతం చేశారు. ఎం.ఎస్. రామారావు (మొపర్రు) ప్రథమ తెలుగు సినీ నేపథ్య గాయకునిగా (వాహినీ వారి "దేవత" చిత్రంలో పాటద్వారా) పేరు పొందారు.

'కవితా కళానిధి'గా ఖ్యాతి పొందినవారు

(1) సముద్రాల రాఘవాచార్యులు

(2) బలిజేపల్లి లక్ష్మీకాంత కవి

(3) గుడిపాటి వెంకటాచలం

(4) మా గోఖలే

[Question ID = 181][Question Description = CTET_P1_PART_4_L1_SET_103_TELUGU_Q91]

1. 1 [Option ID = 721]
2. 2 [Option ID = 722]
3. 3 [Option ID = 723]
4. 4 [Option ID = 724]

2) **సూచన :** *ఈ క్రింది ఇవ్వబడిన వ్యాసభాగమును చదివి, ఇవ్వబడిన ప్రశ్నలకు వరకు సరైన సమాధానములు రాయండి.*

19వ శతాబ్దం నుంచి గుంటూరు జిల్లాలోనే కాదు యావదాంధ్ర దేశంలోను సాహిత్య, నాటక, అభ్యుదయ, భావవికాసోద్యమ కళారంగాల్లో తెనాలి, ప్రముఖ పాత్ర వహిస్తున్నది. ఈ పట్టణంలో 20వ శతాబ్దంలో నాటకరంగం మూడు పూవులు ఆరు కాయలు లాగా వర్థిల్లింది. 1931లో తెలుగు చలనచిత్ర పితామహుడు హెచ్.ఎం. రెడ్డి దర్శకత్వం వహించిన ప్రథమ టాకీ "భక్తప్రహ్లాద". నాటి నుంచి తెనాలి పరిసరాలలోని నాటకరంగ కళాకారులు సినీ రంగంలో ప్రవేశించడం జరిగింది.

"భక్తప్రహ్లాద"లో హిరణ్యకశిపుని పాత్ర ధరించిన వల్లూరి వెంకట సుబ్బారావు (1889-1945) తెనాలి సమీపంలోని "మునిపల్లె" గ్రామానికి చెందినవారు. లీలావతిగా సురభి కమలాబాయి నటించింది. మోదుకూరుకు చెందిన మునగాల లక్ష్మీకాంతారావు "భక్తప్రహ్లాద"లో మరో ముఖ్య పాత్ర ధరించారు. సుబ్బారావు, కాంతారావులు 1933లో విడుదలైన "సావిత్రిలో" కూడా నటించారు. వేమూరుకు చెందిన వేమూరు గగ్గయ్య నాటక రంగంలో విశేషఖ్యాతి నార్జించి దానిలో యమునిగా సినీరంగ ప్రవేశం చేసి తదుపరి కంసుడు, శిశుపాలుడు, జరాసంధుడు, హిరణ్యకశిపుడు మొదలైన పాత్రలను 13 చిత్రాలలో నటించి క్రూర పాత్రలలో,

భీతిని కల్గించే కంఠస్వరంతో తెలుగు ప్రేక్షకులను, తమిళ ప్రేక్షకులను కూడా ఆకట్టుకున్నారు.

తెనాలి కీర్తి ప్రతిష్ఠలను ఇనుమడింపచేసిన మరో మహానటుడు ముదిగొండ లింగమూర్తి 1937లో వచ్చిన 'తుకారాం'లో ప్రథమంగా నటించారు. వాహినీ వారి – వందేమాతరం, సుమంగళి, దేవత, స్వర్గసీమ, వేమన చిత్రాలలోనూ, త్యాగయ్య, ధర్మదేవత, పెద్దమనుషులు, మహామంత్రి తిమ్మరుసు మొదలైన అనేక చిత్రాలలో ఉత్తమ నటనను ప్రదర్శించారు. తెనాలిలో ప్రముఖ వైద్యునిగా పేరుపొందిన డా. గోవిందరాజుల వెంకట సుబ్బారావు (1896-1959) రామబ్రహ్మంగారి 'మాలపిల్ల' చిత్రం ద్వారా చిత్రరంగ ప్రవేశం చేసి – బాలనాగమ్మ, పల్నాటియుద్ధం, గుణసుందరి కథ, షావుకారు, కన్యాశుల్కం వంటి చిత్రాలలో అనితర సాధ్యమైన నటనను ప్రదర్శించారు. సుద్ధపల్లి గ్రామంలో జన్మించిన కళ్యాణం రఘురామయ్య (1901-1975) 'నరకాసురవధ' చిత్రంలో మొదటగా నటించి – ద్రౌపది వస్త్రాపహరణం, తల్లిప్రేమ, గొల్లభామ, బ్రహ్మరథం, మదాలస, చింతామణి మొదలైన చిత్రాలలో గాయకునిగా నటునిగా ప్రసిద్ధి చెందారు.

ఆనాటి సినీ దర్శకులు అప్పటి రంగస్థల నటులలో ప్రముఖులైన వారిని తమ చిత్రాలలో నటింపజేసేవారు. పులిపాటి వెంకటేశ్వర్లు (జననం 1900) 1932లో 'చింతామణి' చిత్రంలో మొదటగా నటించి ఆనాటి – హరిశ్చంద్ర, వీరాభిమన్యు, తల్లిప్రేమ చిత్రాలలో నటించారు. తెనాలి రంగస్థలిలో ప్రకాశించిన మరో మణిపూస మాధవపెద్ది వెంకట్రామయ్య (1895-1956) – సీతాకళ్యాణం, ద్రౌపది మానసంరక్షణ, సతీతులసి మొదలైన చిత్రాలలో నటించారు. స్త్రీ పాత్రల్లో రంగస్థలంపై అసమాన ఖ్యాతినార్జించిన పద్మశ్రీ స్థానం నరసింహారావు (1902-1971) 'రాధాకృష్ణ', 'సత్యభామ' చిత్రాలలో నారదునిగా నటించారు. సభ్యతతో కూడిన హాస్యంతో ఆనాటి ప్రేక్షకులను గిలిగింతలు పెట్టిన వంగర వెంకటసుబ్బయ్య (1897-1976) 1937లో 'విప్రనారాయణ'లో మొదటగా నటించి – పల్నాటియుద్ధం, పెద్దమనుషులు, మాయాబజార్ వంటి అనేక చిత్రాలలో రాణించారు. జంధ్యాల గౌరీనాథశాస్త్రి (జన్మస్థలం – పిడపర్రు) 'భక్తపోతన', 'పెద్దమనుషులు' వంటి వాహినీ చిత్రాలలో ఉత్తమ నటనను ప్రదర్శించారు. కంచుకంఠం కలిగిన నటగాయకుడు పువ్వుల సూరిబాబు, నారద పాత్రలకు ప్రసిద్ధి చెందిన త్రిపురారిభట్ల రామకృష్ణశాస్త్రి, హాస్య పాత్రల్లో రాణించిన డా. కూచిభొట్ల శివరామకృష్ణయ్య, పారుపల్లి సత్యనారాయణ, కస్తూరి నరసింహారావు, పొదిలి కృష్ణమూర్తి (జన్మస్థలం – ఆరేపల్లి అగ్రహారం), మద్దాలి శేషగిరిరావు మొదలైనవారు తెనాలి ప్రారం వారే.

నటీమణుల్లో ఆనాటి అందాలతారగా పేరుపొందిన కాంచనమాల, ఐతానగర్ నివాసి, మాలపిల్ల, వందేమాతరం, ఇల్లాలు, బాలనాగమ్మ మొదలైన చిత్రాలలో ఆమె అభినయానికి రూపలావణ్యానికి ప్రేక్షకులు ఆమెను చాలాకాలం మరచిపోలేదు. లక్ష్మీరాజ్యం చాలాకాలం తెనాలిలో ఉంటూ నాటకాలలో పాల్గొని 1934లో "కృష్ణతులాభారం" ద్వారా సినిరంగ ప్రవేశం చేసి "అపవాదు", "ద్రోహి", "సంసారం", "దాసి" వంటి చిత్రాలలో నటించి "నర్తనశాల", "శకుంతల" వంటి అవార్డు చిత్రాలను నిర్మించి తెనాలిలోనే తనపేర రాజ్యం పిక్చర్ ప్యాలెస్ అనే థియేటర్ ను నిర్మించుకున్నారు. కుమారి మద్దెల రాజకుమారి "దశావతారాలు" తో

సినిమా రంగ ప్రవేశంచేసి వాహినీ వారి "సుమంగళి", "దేవత", "మల్లీశ్వరి" చిత్రాలలో గుర్తింపు పొందిన పాత్రలను ధరించారు. తాడంకి శేషమాంబ (మొదటి చిత్రం "వందేమాతరం"లో) అనేక చిత్రాలలో గయ్యాళి పాత్రలను ధరించి మెప్పు పొందారు. అమె కుమార్తె స్వరాజ్యలక్ష్మి కూడా కొన్ని చిత్రాలలో నటించింది. కల్యాణి వాహినీ వారి "వందేమాతరం" ఉపనాయిక పాత్రధరించారు. రంగస్థలం నటీమణులు పూర్ణిమ (ఇల్లాలు), దాసరి తిలకం (తెనాలి రామకృష్ణ), కొమ్మూరి పద్మావతీ దేవి (రైతుబిడ్డ, సుమతి), పువ్వుల రాజేశ్వరి (భక్తతులసీదాస్), హైమావతి (పత్ని) సినీరంగంలో కూడా అడుగుపెట్టారు.

రచయితల్లో సముద్రాల రాఘవాచార్యులు, (జన్మస్థలం – పెదపులివర్రు) కనకతార (1937) చిత్రంతో వ్రాయడం ప్రారంభించి అనేక, పౌరాణిక, చారిత్రాత్మక, సాంఘిక చిత్రాలకు తన కలం ద్వారా సాహితీ సౌరభాలను వెదజల్లిన మహనీయుడు. "హరిశ్చంద్ర" నాటకం ద్వారా ఆంధ్రదేశమంతటా ప్రసిద్ధి గాంచిన 'కవితాకళానిధి' బలిజేపల్లి లక్ష్మీకాంత కవి (స్వస్థలం-కొల్లూరు), "ధృవ-అనసూయ", "వరవిక్రయం", "భూకైలాస్", "తాసీల్దార్" వంటి అనేక చిత్రాలకు తన సంభాషణల ద్వారా జీవంపోశారు. ఆరోజుల్లో తెనాలి అనేకమంది కవులకు, రచయితలకు పుట్టినిల్లు. కొడవటిగంటి కుటుంబరావు (తారుమారు, వీరాభిమన్యుకు మాటలు), త్రిపురారిభట్ల వీరరాఘవస్వామి (విప్రనారాయణ, ఉష చిత్రాలకు మాటలు), గుడిపాటి వెంకటాచలం, "మాలపిల్ల"కు కథ, మాటలు, చక్రపాణి "ధర్మపత్ని"కి మాటలు, స్వర్గసీమకు కథ, గోపీచంద్ "రైతుబిడ్డ", "గృహప్రవేశం" చిత్రాలకు మాటలు సమకూర్చినారు. సాంకేతిక నిపుణుల్లో మాగోఖలే (బ్రాహ్మణ కోడూరు) కళాదర్శకునిగా తెనాలి గౌరవాన్ని ద్విగుణీకృతం చేశారు. ఎం.ఎస్. రామారావు (మొపర్రు) ప్రథమ తెలుగు సినీ నేపథ్య గాయకునిగా (వాహినీ వారి "దేవత" చిత్రంలో పాటద్వారా) పేరు పొందారు.

'మాలపిల్ల'కు మాటలు రాసినవారు

(1) గుడిపాటి వెంకటాచలం

(2) చక్రపాణి

(3) గోపీచంద్

(4) కొడవటిగంటి కుటుంబరావు

[Question ID = 182][Question Description = CTET_P1_PART_4_L1_SET_103_TELUGU_Q92]

1. 1 [Option ID = 725]
2. 2 [Option ID = 726]
3. 3 [Option ID = 727]
4. 4 [Option ID = 728]

3) **సూచన :** *ఈ క్రింది ఇవ్వబడిన వ్యాసభాగమును చదివి, ఇవ్వబడిన ప్రశ్నలకు వరకు సరైన సమాధానములు రాయండి.*

19వ శతాబ్దం నుంచి గుంటూరు జిల్లాలోనే కాదు యావదాంధ్ర దేశంలోను సాహిత్య, నాటక, అభ్యుదయ, భావవికాసోద్యమ కళారంగాల్లో తెనాలి, ప్రముఖ పాత్ర వహిస్తున్నది. ఈ పట్టణంలో 20వ శతాబ్దంలో నాటకరంగం మూడు పూవులు ఆరు కాయలు లాగా వర్ధిల్లింది.

1931లో తెలుగు చలనచిత్ర పితామహుడు హెచ్.ఎం. రెడ్డి దర్శకత్వం వహించిన ప్రథమ టాకీ "భక్తప్రహ్లాద". నాటి నుంచి తెనాలి పరిసరాలలోని నాటకరంగ కళాకారులు సినీ రంగంలో ప్రవేశించడం జరిగింది.

"భక్తప్రహ్లాద"లో హిరణ్యకశిపుని పాత్ర ధరించిన వల్లూరి వెంకట సుబ్బారావు (1889-1945) తెనాలి సమీపంలోని "మునిపల్లె" గ్రామానికి చెందినవారు. లీలావతిగా సురభి కమలాబాయి నటించింది. మోదుకూరుకు చెందిన మునగాల లక్ష్మీకాంతారావు "భక్తప్రహ్లాద"లో మరో ముఖ్య పాత్ర ధరించారు. సుబ్బారావు, కాంతారావులు 1933లో విడుదలైన "సావిత్రిలో" కూడా నటించారు. వేమూరుకు చెందిన వేమూరు గగ్గయ్య నాటక రంగంలో విశేషఖ్యాతి నార్జించి దానిలో యమునిగా సినీరంగ ప్రవేశం చేసి తదుపరి కంసుడు, శిశుపాలుడు, జరాసంధుడు, హిరణ్యకశిపుడు మొదలైన పాత్రలను 13 చిత్రాలలో నటించి క్రూర పాత్రలలో, భీతిని కల్గించే కంఠస్వరంతో తెలుగు ప్రేక్షకులను, తమిళ ప్రేక్షకులను కూడా ఆకట్టుకున్నారు.

తెనాలి కీర్తి ప్రతిష్ఠలను ఇనుమడింపచేసిన మరో మహానటుడు ముదిగొండ లింగమూర్తి 1937లో వచ్చిన 'తుకారాం'లో ప్రథమంగా నటించారు. వాహినీ వారి – వందేమాతరం, సుమంగళి, దేవత, స్వర్గసీమ, వేమన చిత్రాలలోనూ, త్యాగయ్య, ధర్మదేవత, పెద్దమనుషులు, మహామంత్రి తిమ్మరుసు మొదలైన అనేక చిత్రాలలో ఉత్తమ నటనను ప్రదర్శించారు. తెనాలిలో ప్రముఖ వైద్యునిగా పేరుపొందిన డా. గోవిందరాజుల వెంకట సుబ్బారావు (1896-1959) రామబ్రహ్మంగారి 'మాలపిల్ల' చిత్రం ద్వారా చిత్రరంగ ప్రవేశం చేసి – బాలనాగమ్మ, పల్నాటియుద్ధం, గుణసుందరి కథ, షావుకారు, కన్యాశుల్కం వంటి చిత్రాలలో అనితర సాధ్యమైన నటనను ప్రదర్శించారు. సుద్ధపల్లి గ్రామంలో జన్మించిన కళ్యాణం రఘురామయ్య (1901-1975) 'నరకాసురవధ' చిత్రంలో మొదటగా నటించి – ద్రౌపది వస్త్రాపహరణం, తల్లిప్రేమ, గొల్లభామ, బ్రహ్మరథం, మదాలస, చింతామణి మొదలైన చిత్రాలలో గాయకునిగా నటునిగా ప్రసిద్ధి చెందారు.

ఆనాటి సినీ దర్శకులు అప్పటి రంగస్థల నటులలో ప్రముఖులైన వారిని తమ చిత్రాలలో నటింపజేసేవారు. పులిపాటి వెంకటేశ్వర్లు (జననం 1900) 1932లో 'చింతామణి' చిత్రంలో మొదటగా నటించి ఆనాటి – హరిశ్చంద్ర, వీరాభిమన్యు, తల్లిప్రేమ చిత్రాలలో నటించారు. తెనాలి రంగస్థలిలో ప్రకాశించిన మరో మణిపూస మాధవపెద్ది వెంకట్రామయ్య (1895-1956) – సీతాకళ్యాణం, ద్రౌపది మానసంరక్షణ, సతీతులసి మొదలైన చిత్రాలలో నటించారు. స్త్రీ పాత్రల్లో రంగస్థలంపై అసమాన ఖ్యాతినార్జించిన పద్మశ్రీ స్థానం నరసింహారావు (1902-1971) 'రాధాకృష్ణ', 'సత్యభామ' చిత్రాలలో నారదునిగా నటించారు. సభ్యతతో కూడిన హాస్యంతో ఆనాటి ప్రేక్షకులను గిలిగింతలు పెట్టిన వంగర వెంకటసుబ్బయ్య (1897-1976) 1937లో 'విప్రనారాయణ'లో మొదటగా నటించి – పల్నాటియుద్ధం, పెద్దమనుషులు, మాయాబజార్ వంటి అనేక చిత్రాలలో రాణించారు. జంధ్యాల గౌరీనాథశాస్త్రి (జన్మస్థలం – పిడపర్రు) 'భక్తపోతన', 'పెద్దమనుషులు' వంటి వాహినీ చిత్రాలలో ఉత్తమ నటనను ప్రదర్శించారు. కంచుకంఠం కలిగిన నటగాయకుడు పువ్వుల సూరిబాబు, నారద పాత్రలకు ప్రసిద్ధి చెందిన త్రిపురారిభట్ల రామకృష్ణశాస్త్రి, హాస్య పాత్రల్లో రాణించిన డా.

కూచిభొట్ల శివరామకృష్ణయ్య, పారుపల్లి సత్యనారాయణ, కస్తూరి నరసింహారావు, పొదిలి కృష్ణమూర్తి (జన్మస్థలం – ఆరేపల్లి అగ్రహారం), మద్దాలి శేషగిరిరావు మొదలైనవారు తెనాలి ప్రాంతం వారే.

నటిమణుల్లో ఆనాటి అందాలతారగా పేరుపొందిన కాంచనమాల, ఐతానగర్ నివాసి, మాలపిల్ల, వందేమాతరం, ఇల్లాలు, బాలనాగమ్మ మొదలైన చిత్రాలలో ఆమె అభినయానికి రూపలావణ్యానికి ప్రేక్షకులు ఆమెను చాలాకాలం మరచిపోలేదు. లక్ష్మీరాజ్యం చాలాకాలం తెనాలిలో ఉంటూ నాటకాలలో పాల్గొని 1934లో "కృష్ణతులాభారం" ద్వారా సినిరంగ ప్రవేశం చేసి "అపవాదు", "ద్రోహి", "సంసారం", "దాసి" వంటి చిత్రాలలో నటించి "నర్తనశాల", "శకుంతల" వంటి అవార్డు చిత్రాలను నిర్మించి తెనాలిలోనే తనపేర రాజ్యం పిక్చర్ ప్యాలెస్ అనే థియేటర్ ను నిర్మించుకున్నారు. కుమారి మద్దెల రాజకుమారి "దశావతారాలు" తో సినిమా రంగ ప్రవేశంచేసి వాహినీ వారి "సుమంగళి", "దేవత", "మల్లీశ్వరి" చిత్రాలలో గుర్తింపు పొందిన పాత్రలను ధరించారు. తాడంకి శేషమాంబ (మొదటి చిత్రం "వందేమాతరం"లో) అనేక చిత్రాలలో గయ్యాళి పాత్రలను ధరించి మెప్పు పొందారు. ఆమె కుమార్తె స్వరాజ్యలక్ష్మి కూడా కొన్ని చిత్రాలలో నటించింది. కల్యాణి వాహినీ వారి "వందేమాతరం" ఉపనాయిక పాత్రధరించారు. రంగస్థలం నటీమణులు పూర్ణిమ (ఇల్లాలు), దాసరి తిలకం (తెనాలి రామకృష్ణ), కొమ్మూరి పద్మావతీ దేవి (రైతుబిడ్డ, సుమతి), పువ్వుల రాజేశ్వరి (భక్తతులసీదాస్), హైమావతి (పత్ని) సినీరంగంలో కూడా అడుగుపెట్టారు.

రచయితల్లో సముద్రాల రాఘవాచార్యులు, (జన్మస్థలం – పెదపులివర్రు) కనకతార (1937) చిత్రంతో వ్రాయడం ప్రారంభించి అనేక, పౌరాణిక, చారిత్రాత్మక, సాంఘిక చిత్రాలకు తన కలం ద్వారా సాహితీ సౌరభాలను వెదజల్లిన మహనీయుడు. "హరిశ్చంద్ర" నాటకం ద్వారా ఆంధ్రదేశమంతటా ప్రసిద్ధి గాంచిన 'కవితాకళానిధి' బలిజేపల్లి లక్ష్మీకాంత కవి (స్వస్థలం-కొల్లూరు), "ధృవ-అనసూయ", "వరవిక్రయం", "భూకైలాస్", "తాసీల్దార్" వంటి అనేక చిత్రాలకు తన సంభాషణల ద్వారా జీవంపోశారు. ఆరోజుల్లో తెనాలి అనేకమంది కవులకు, రచయితలకు పుట్టినిల్లు. కొడవటిగంటి కుటుంబరావు (తారుమారు, వీరాభిమన్యుకు మాటలు), త్రిపురారిభట్ల వీరరాఘవస్వామి (విప్రనారాయణ, ఉష చిత్రాలకు మాటలు), గుడిపాటి వెంకటాచలం, "మాలపిల్ల"కు కథ, మాటలు, చక్రపాణి "ధర్మపత్ని"కి మాటలు, స్వర్గసీమకు కథ, గోపీచంద్ "రైతుబిడ్డ", "గృహప్రవేశం" చిత్రాలకు మాటలు సమకూర్చినారు. సాంకేతిక నిపుణుల్లో మాగోఖలే (బ్రాహ్మణ కోడూరు) కళాదర్శకునిగా తెనాలి గౌరవాన్ని ద్విగుణీకృతం చేశారు. ఎం.ఎస్. రామారావు (మొపర్రు) ప్రథమ తెలుగు సినీ నేపథ్య గాయకునిగా (వాహినీ వారి "దేవత" చిత్రంలో పాటద్వారా) పేరు పొందారు.

వీరిది మొపర్రు గ్రామం

(1) మా గోఖలే

(2) కాంచనమాల

(3) ఎం.ఎస్. రామారావు

(4) సముద్రాల రాఘవాచార్యులు

[Question ID = 183][Question Description = CTET_P1_PART_4_L1_SET_103_TELUGU_Q93]

1. 1 [Option ID = 729]
2. 2 [Option ID = 730]
3. 3 [Option ID = 731]
4. 4 [Option ID = 732]

4) **సూచన :** *ఈ క్రింది ఇవ్వబడిన వ్యాసభాగమును చదివి, ఇవ్వబడిన ప్రశ్నలకు వరకు సరైన సమాధానములు రాయండి.*

19వ శతాబ్దం నుంచి గుంటూరు జిల్లాలోనే కాదు యావదాంధ్ర దేశంలోను సాహిత్య, నాటక, అభ్యుదయ, భావవికాసోద్యమ కళారంగాల్లో తెనాలి, ప్రముఖ పాత్ర వహిస్తున్నది. ఈ పట్టణంలో 20వ శతాబ్దంలో నాటకరంగం మూడు పూవులు ఆరు కాయలు లాగా వర్ధిల్లింది. 1931లో తెలుగు చలనచిత్ర పితామహుడు హెచ్.ఎం. రెడ్డి దర్శకత్వం వహించిన ప్రథమ టాకీ "భక్తప్రహ్లాద". నాటి నుంచి తెనాలి పరిసరాలలోని నాటకరంగ కళాకారులు సినీ రంగంలో ప్రవేశించడం జరిగింది.

"భక్తప్రహ్లాద"లో హిరణ్యకశిపుని పాత్ర ధరించిన వల్లూరి వెంకట సుబ్బారావు (1889-1945) తెనాలి సమీపంలోని "మునిపల్లె" గ్రామానికి చెందినవారు. లీలావతిగా సురభి కమలాబాయి నటించింది. మోదుకూరుకు చెందిన మునగాల లక్ష్మీకాంతారావు "భక్తప్రహ్లాద"లో మరో ముఖ్య పాత్ర ధరించారు. సుబ్బారావు, కాంతారావులు 1933లో విడుదలైన "సావిత్రిలో" కూడా నటించారు. వేమూరుకు చెందిన వేమూరు గగ్గయ్య నాటక రంగంలో విశేషఖ్యాతి నార్జించి దానిలో యమునిగా సినీరంగ ప్రవేశం చేసి తదుపరి కంసుడు, శిశుపాలుడు, జరాసంధుడు, హిరణ్యకశిపుడు మొదలైన పాత్రలను 13 చిత్రాలలో నటించి క్రూర పాత్రలలో, భీతిని కల్గించే కంఠస్వరంతో తెలుగు ప్రేక్షకులను, తమిళ ప్రేక్షకులను కూడా ఆకట్టుకున్నారు.

తెనాలి కీర్తి ప్రతిష్ఠలను ఇనుమడింపచేసిన మరో మహానటుడు ముదిగొండ లింగమూర్తి 1937లో వచ్చిన 'తుకారాం'లో ప్రథమంగా నటించారు. వాహినీ వారి – వందేమాతరం, సుమంగళి, దేవత, స్వర్గసీమ, వేమన చిత్రాలలోనూ, త్యాగయ్య, ధర్మదేవత, పెద్దమనుషులు, మహామంత్రి తిమ్మరుసు మొదలైన అనేక చిత్రాలలో ఉత్తమ నటనను ప్రదర్శించారు. తెనాలిలో ప్రముఖ వైద్యునిగా పేరుపొందిన డా. గోవిందరాజుల వెంకట సుబ్బారావు (1896-1959) రామబ్రహ్మంగారి 'మాలపిల్ల' చిత్రం ద్వారా చిత్రరంగ ప్రవేశం చేసి – బాలనాగమ్మ, పల్నాటియుద్ధం, గుణసుందరి కథ, షావుకారు, కన్యాశుల్కం వంటి చిత్రాలలో అనితర సాధ్యమైన నటనను ప్రదర్శించారు. సుద్ధపల్లి గ్రామంలో జన్మించిన కళ్యాణం రఘురామయ్య (1901-1975) 'నరకాసురవధ' చిత్రంలో మొదటగా నటించి – ద్రౌపది వస్త్రాపహరణం, తల్లిప్రేమ, గొల్లభామ, బ్రహ్మరథం, మదాలస, చింతామణి మొదలైన చిత్రాలలో గాయకునిగా నటునిగా ప్రసిద్ధి చెందారు.

ఆనాటి సినీ దర్శకులు అప్పటి రంగస్థల నటులలో ప్రముఖులైన వారిని తమ చిత్రాలలో నటింపజేసేవారు. పులిపాటి వెంకటేశ్వర్లు (జననం 1900) 1932లో 'చింతామణి' చిత్రంలో మొదటగా నటించి ఆనాటి – హరిశ్చంద్ర, వీరాభిమన్యు, తల్లిప్రేమ చిత్రాలలో నటించారు.

తెనాలి రంగస్థలిలో ప్రకాశించిన మరో మణిపూస మాధవపెద్ది వెంకట్రామయ్య (1895-1956) – సీతాకళ్యాణం, ద్రౌపది మానసంరక్షణ, సతీతులసి మొదలైన చిత్రాలలో నటించారు. స్త్రీ పాత్రల్లో రంగస్థలంపై అసమాన ఖ్యాతినార్జించిన పద్మశ్రీ స్థానం నరసింహారావు (1902-1971) 'రాధాకృష్ణ', 'సత్యభామ' చిత్రాలలో నారదునిగా నటించారు. సభ్యతతో కూడిన హాస్యంతో ఆనాటి ప్రేక్షకులను గిలిగింతలు పెట్టిన వంగర వెంకటసుబ్బయ్య (1897-1976) 1937లో 'విప్రనారాయణ'లో మొదటగా నటించి – పల్నాటియుద్ధం, పెద్దమనుషులు, మాయాబజార్ వంటి అనేక చిత్రాలలో రాణించారు. జంధ్యాల గౌరీనాథశాస్త్రి (జన్మస్థలం – పిడపర్రు) 'భక్తపోతన', 'పెద్దమనుషులు' వంటి వాహినీ చిత్రాలలో ఉత్తమ నటనను ప్రదర్శించారు. కంచుకంఠం కలిగిన నటగాయకుడు పువ్వుల సూరిబాబు, నారద పాత్రలకు ప్రసిద్ధి చెందిన త్రిపురారిభట్ల రామకృష్ణశాస్త్రి, హాస్య పాత్రల్లో రాణించిన డా. కూచిభొట్ల శివరామకృష్ణయ్య, పొరుపల్లి సత్యనారాయణ, కస్తూరి నరసింహారావు, పొదిలి కృష్ణమూర్తి (జన్మస్థలం – ఆరేపల్లి అగ్రహారం), మద్దాలి శేషగిరిరావు మొదలైనవారు తెనాలి ప్రాంతం వారే.

నటీమణుల్లో ఆనాటి అందాలతారగా పేరుపొందిన కాంచనమాల, ఐతానగర్ నివాసి, మాలపిల్ల, వందేమాతరం, ఇల్లాలు, బాలనాగమ్మ మొదలైన చిత్రాలలో ఆమె అభినయానికి రూపలావణ్యానికి ప్రేక్షకులు ఆమెను చాలాకాలం మరచిపోలేదు. లక్ష్మీరాజ్యం చాలాకాలం తెనాలిలో ఉంటూ నాటకాలలో పాల్గొని 1934లో "కృష్ణతులాభారం" ద్వారా సినీరంగ ప్రవేశం చేసి "అపవాదు", "ద్రోహి", "సంసారం", "దాసి" వంటి చిత్రాలలో నటించి "నర్తనశాల", "శకుంతల" వంటి అవార్డు చిత్రాలను నిర్మించి తెనాలిలోనే తనపేర రాజ్యం పిక్చర్ ప్యాలెస్ అనే థియేటర్ ను నిర్మించుకున్నారు. కుమారి మద్దెల రాజకుమారి "దశావతారాలు" తో సినిమా రంగ ప్రవేశంచేసి వాహినీ వారి "సుమంగళి", "దేవత", "మల్లీశ్వరి" చిత్రాలలో గుర్తింపు పొందిన పాత్రలను ధరించారు. తాడంకి శేషమాంబ (మొదటి చిత్రం "వందేమాతరం"లో) అనేక చిత్రాలలో గయ్యాళి పాత్రలను ధరించి మెప్పు పొందారు. అమె కుమార్తె స్వరాజ్యలక్ష్మి కూడా కొన్ని చిత్రాలలో నటించింది. కల్యాణి వాహినీ వారి "వందేమాతరం" ఉపనాయిక పాత్రధరించారు. రంగస్థలం నటీమణులు పూర్ణిమ (ఇల్లాలు), దాసరి తిలకం (తెనాలి రామకృష్ణ), కొమ్మూరి పద్మావతీ దేవి (రైతుబిడ్డ, సుమతి), పువ్వుల రాజేశ్వరి (భక్తతులసీదాస్), హైమావతి (పత్ని) సినీరంగంలో కూడా అడుగుపెట్టారు.

రచయితల్లో సముద్రాల రాఘవాచార్యులు, (జన్మస్థలం – పెదపులివర్రు) కనకతార (1937) చిత్రంతో వ్రాయడం ప్రారంభించి అనేక, పౌరాణిక, చారిత్రాత్మక, సాంఘిక చిత్రాలకు తన కలం ద్వారా సాహితీ సౌరభాలను వెదజల్లిన మహనీయుడు. "హరిశ్చంద్ర" నాటకం ద్వారా ఆంధ్రదేశమంతటా ప్రసిద్ధి గాంచిన 'కవితాకళానిధి' బలిజేపల్లి లక్ష్మీకాంత కవి (స్వస్థలం-కొల్లూరు), "ధృవ-అనసూయ", "వరవిక్రయం", "భూకైలాస్", "తాసీల్దార్" వంటి అనేక చిత్రాలకు తన సంభాషణల ద్వారా జీవంపోశారు. ఆరోజుల్లో తెనాలి అనేకమంది కవులకు, రచయితలకు పుట్టినిల్లు. కొడవటిగంటి కుటుంబరావు (తారుమారు, వీరాభిమన్యుకు మాటలు), త్రిపురారిభట్ల వీరరాఘవస్వామి (విప్రనారాయణ, ఉష చిత్రాలకు

మాటలు), గుడిపాటి వెంకటాచలం, "మాలపిల్ల"కు కథ, మాటలు, చక్రపాణి "ధర్మపత్ని"కి మాటలు, స్వర్గసీమకు కథ, గోపీచంద్ "రైతుబిడ్డ", "గృహప్రవేశం" చిత్రాలకు మాటలు సమకూర్చినారు. సాంకేతిక నిపుణుల్లో మాగోఖలే (బ్రాహ్మణ కోడూరు) కళాదర్శకునిగా తెనాలి గౌరవాన్ని ద్విగుణీకృతం చేశారు. ఎం.ఎస్. రామారావు (మొపర్రు) ప్రథమ తెలుగు సినీ నేపధ్య గాయకునిగా (వాహినీ వారి "దేవత" చిత్రంలో పాటద్వారా) పేరు పొందారు.

'సావిత్రి' విడుదలైన సంవత్సరం

(1) 1931

(2) 1933

(3) 1937

(4) 1934

[Question ID = 184][Question Description = CTET_P1_PART_4_L1_SET_103_TELUGU_Q94]

1. 1 [Option ID = 733]
2. 2 [Option ID = 734]
3. 3 [Option ID = 735]
4. 4 [Option ID = 736]

5) **సూచన :** *ఈ క్రింది ఇవ్వబడిన వ్యాసభాగమును చదివి, ఇవ్వబడిన ప్రశ్నలకు వరకు సరైన సమాధానములు రాయండి.*

19వ శతాబ్దం నుంచి గుంటూరు జిల్లాలోనే కాదు యావదాంధ్ర దేశంలోను సాహిత్య, నాటక, అభ్యుదయ, భావవికాసోద్యమ కళారంగాల్లో తెనాలి, ప్రముఖ పాత్ర వహిస్తున్నది. ఈ పట్టణంలో 20వ శతాబ్దంలో నాటకరంగం మూడు పూవులు ఆరు కాయలు లాగా వర్ధిల్లింది. 1931లో తెలుగు చలనచిత్ర పితామహుడు హెచ్.ఎం. రెడ్డి దర్శకత్వం వహించిన ప్రథమ టాకీ "భక్తప్రహ్లాద". నాటి నుంచి తెనాలి పరిసరాలలోని నాటకరంగ కళాకారులు సినీ రంగంలో ప్రవేశించడం జరిగింది.

"భక్తప్రహ్లాద"లో హిరణ్యకశిపుని పాత్ర ధరించిన వల్లూరి వెంకట సుబ్బారావు (1889-1945) తెనాలి సమీపంలోని "మునిపల్లె" గ్రామానికి చెందినవారు. లీలావతిగా సురభి కమలాబాయి నటించింది. మోదుకూరుకు చెందిన మునగాల లక్ష్మీకాంతారావు "భక్తప్రహ్లాద"లో మరో ముఖ్య పాత్ర ధరించారు. సుబ్బారావు, కాంతారావులు 1933లో విడుదలైన "సావిత్రిలో" కూడా నటించారు. వేమూరుకు చెందిన వేమూరు గగ్గయ్య నాటక రంగంలో విశేషఖ్యాతి నార్జించి దానిలో యమునిగా సినీరంగ ప్రవేశం చేసి తదుపరి కంసుడు, శిశుపాలుడు, జరాసంధుడు, హిరణ్యకశిపుడు మొదలైన పాత్రలను 13 చిత్రాలలో నటించి క్రూర పాత్రలలో, భీతిని కల్గించే కంఠస్వరంతో తెలుగు ప్రేక్షకులను, తమిళ ప్రేక్షకులను కూడా ఆకట్టుకున్నారు.

తెనాలి కీర్తి ప్రతిష్ఠలను ఇనుమడింపచేసిన మరో మహానటుడు ముదిగొండ లింగమూర్తి 1937లో వచ్చిన 'తుకారాం'లో ప్రథమంగా నటించారు. వాహినీ వారి – వందేమాతరం, సుమంగళి, దేవత, స్వర్గసీమ, వేమన చిత్రాలలోనూ, త్యాగయ్య, ధర్మదేవత, పెద్దమనుషులు, మహామంత్రి తిమ్మరుసు మొదలైన అనేక చిత్రాలలో ఉత్తమ నటనను

ప్రదర్శించారు. తెనాలిలో ప్రముఖ వైద్యునిగా పేరుపొందిన డా. గోవిందరాజుల వెంకట సుబ్బారావు (1896-1959) రామబ్రహ్మంగారి 'మాలపిల్ల' చిత్రం ద్వారా చిత్రరంగ ప్రవేశం చేసి – బాలనాగమ్మ, పల్నాటియుద్ధం, గుణసుందరి కథ, షావుకారు, కన్యాశుల్కం వంటి చిత్రాలలో అనితర సాధ్యమైన నటనను ప్రదర్శించారు. సుద్ధపల్లి గ్రామంలో జన్మించిన కళ్యాణం రఘురామయ్య (1901-1975) 'నరకాసురవధ' చిత్రంలో మొదటగా నటించి – ద్రౌపది వస్త్రాపహరణం, తల్లిప్రేమ, గొల్లభామ, బ్రహ్మరథం, మదాలస, చింతామణి మొదలైన చిత్రాలలో గాయకునిగా నటునిగా ప్రసిద్ధి చెందారు.

ఆనాటి సినీ దర్శకులు అప్పటి రంగస్థల నటులలో ప్రముఖులైన వారిని తమ చిత్రాలలో నటింపజేసేవారు. పులిపాటి వెంకటేశ్వర్లు (జననం 1900) 1932లో 'చింతామణి' చిత్రంలో మొదటగా నటించి ఆనాటి – హరిశ్చంద్ర, వీరాభిమన్యు, తల్లిప్రేమ చిత్రాలలో నటించారు. తెనాలి రంగస్థలిలో ప్రకాశించిన మరో మణిపూస మాధవపెద్ది వెంకట్రామయ్య (1895-1956) – సీతాకళ్యాణం, ద్రౌపది మానసంరక్షణ, సతీతులసి మొదలైన చిత్రాలలో నటించారు. స్త్రీ పాత్రల్లో రంగస్థలంపై అసమాన ఖ్యాతినార్జించిన పద్మశ్రీ స్థానం నరసింహారావు (1902-1971) 'రాధాకృష్ణ', 'సత్యభామ' చిత్రాలలో నారదునిగా నటించారు. సభ్యతతో కూడిన హాస్యంతో ఆనాటి ప్రేక్షకులను గిలిగింతలు పెట్టిన వంగర వెంకటసుబ్బయ్య (1897-1976) 1937లో 'విప్రనారాయణ'లో మొదటగా నటించి – పల్నాటియుద్ధం, పెద్దమనుషులు, మాయాబజార్ వంటి అనేక చిత్రాలలో రాణించారు. జంధ్యాల గౌరీనాథశాస్త్రి (జన్మస్థలం – పిడపర్రు) 'భక్తపోతన', 'పెద్దమనుషులు' వంటి వాహినీ చిత్రాలలో ఉత్తమ నటనను ప్రదర్శించారు. కంచుకంఠం కలిగిన నటగాయకుడు పువ్వుల సూరిబాబు, నారద పాత్రలకు ప్రసిద్ధి చెందిన త్రిపురారిభట్ల రామకృష్ణశాస్త్రి, హాస్య పాత్రల్లో రాణించిన డా. కూచిభొట్ల శివరామకృష్ణయ్య, పారుపల్లి సత్యనారాయణ, కస్తూరి నరసింహారావు, పొదిలి కృష్ణమూర్తి (జన్మస్థలం – ఆరేపల్లి అగ్రహారం), మద్దాలి శేషగిరిరావు మొదలైనవారు తెనాలి ప్రారం వారే.

నటీమణుల్లో ఆనాటి అందాలతారగా పేరుపొందిన కాంచనమాల, ఐతానగర్ నివాసి, మాలపిల్ల, వందేమాతరం, ఇల్లాలు, బాలనాగమ్మ మొదలైన చిత్రాలలో ఆమె అభినయానికి రూపలావణ్యానికి ప్రేక్షకులు ఆమెను చాలాకాలం మరచిపోలేదు. లక్ష్మీరాజ్యం చాలాకాలం తెనాలిలో ఉంటూ నాటకాలలో పాల్గొని 1934లో "కృష్ణతులాభారం" ద్వారా సినిరంగ ప్రవేశం చేసి "అపవాదు", "ద్రోహి", "సంసారం", "దాసి" వంటి చిత్రాలలో నటించి "నర్తనశాల", "శకుంతల" వంటి అవార్డు చిత్రాలను నిర్మించి తెనాలిలోనే తనపేర రాజ్యం పిక్చర్ ప్యాలెస్ అనే థీయేటర్ ను నిర్మించుకున్నారు. కుమారి మద్దెల రాజకుమారి "దశావతారాలు" తో సినిమా రంగ ప్రవేశంచేసి వాహినీ వారి "సుమంగళి", "దేవత", "మల్లీశ్వరి" చిత్రాలలో గుర్తింపు పొందిన పాత్రలను ధరించారు. తాడంకి శేషమాంబ (మొదటి చిత్రం "వందేమాతరం"లో) అనేక చిత్రాలలో గయ్యాళి పాత్రలను ధరించి మెప్పు పొందారు. అమె కుమార్తె స్వరాజ్యలక్ష్మి కూడా కొన్ని చిత్రాలలో నటించింది. కల్యాణి వాహినీ వారి "వందేమాతరం" ఉపనాయిక పాత్రధరించారు. రంగస్థలం నటీమణులు పూర్ణిమ (ఇల్లాలు), దాసరి తిలకం (తెనాలి రామకృష్ణ), కొమ్మూరి పద్మావతీ దేవి (రైతుబిడ్డ, సుమతి),

పువ్వుల రాజేశ్వరి (భక్తతులసిదాస్), హైమావతి (పత్ని) సినీరంగంలో కూడా అడుగుపెట్టారు.
రచయితల్లో సముద్రాల రాఘవాచార్యులు, (జన్మస్థలం – పెదపులివర్రు) కనకతార (1937) చిత్రంతో వ్రాయడం ప్రారంభించి అనేక, పౌరాణిక, చారిత్రాత్మక, సాంఘిక చిత్రాలకు తన కలం ద్వారా సాహితీ సౌరభాలను వెదజల్లిన మహనీయుడు. "హరిశ్చంద్ర" నాటకం ద్వారా ఆంధ్రదేశమంతటా ప్రసిద్ధి గాంచిన 'కవితాకళానిధి' బలిజేపల్లి లక్ష్మీకాంత కవి (స్వస్థలం-కొల్లూరు), "ధృవ-అనసూయ", "వరవిక్రయం", "భూకైలాస్", "తాసీల్దార్" వంటి అనేక చిత్రాలకు తన సంభాషణల ద్వారా జీవంపోశారు. ఆరోజుల్లో తెనాలి అనేకమంది కవులకు, రచయితలకు పుట్టినిల్లు. కొడవటిగంటి కుటుంబరావు (తారుమారు, వీరాభిమన్యుకు మాటలు), త్రిపురారిభట్ల వీరరాఘవస్వామి (విప్రనారాయణ, ఉష చిత్రాలకు మాటలు), గుడిపాటి వెంకటాచలం, "మాలపిల్ల"కు కథ, మాటలు, చక్రపాణి "ధర్మపత్ని"కి మాటలు, స్వర్గసీమకు కథ, గోపీచంద్ "రైతుబిడ్డ", "గృహప్రవేశం" చిత్రాలకు మాటలు సమకూర్చినారు. సాంకేతిక నిపుణుల్లో మాగోఖలే (బ్రాహ్మణ కోడూరు) కళాదర్శకునిగా తెనాలి గౌరవాన్ని ద్విగుణీకృతం చేశారు. ఎం.ఎస్. రామారావు (మొపర్రు) ప్రథమ తెలుగు సినీ నేపథ్య గాయకునిగా (వాహినీ వారి "దేవత" చిత్రంలో పాటద్వారా) పేరు పొందారు.

'జరాసంధుడు' పాత్రను పోషించినవారు

(1) కళ్యాణం రఘురామయ్య

(2) స్థానం నరసింహారావు

(3) వేమూరు గగ్గయ్య

(4) హెచ్.ఎం. రెడ్డి

[Question ID = 185][Question Description = CTET_P1_PART_4_L1_SET_103_TELUGU_Q95]

1. 1 [Option ID = 737]
2. 2 [Option ID = 738]
3. 3 [Option ID = 739]
4. 4 [Option ID = 740]

6) **సూచన :** *ఈ క్రింది ఇవ్వబడిన వ్యాసభాగమును చదివి, ఇవ్వబడిన ప్రశ్నలకు వరకు సరైన సమాధానములు రాయండి.*

19వ శతాబ్దం నుంచి గుంటూరు జిల్లాలోనే కాదు యావదాంధ్ర దేశంలోను సాహిత్య, నాటక, అభ్యుదయ, భావవికాసోద్యమ కళారంగాల్లో తెనాలి, ప్రముఖ పాత్ర వహిస్తున్నది. ఈ పట్టణంలో 20వ శతాబ్దంలో నాటకరంగం మూడు పూవులు ఆరు కాయలు లాగా వర్ధిల్లింది. 1931లో తెలుగు చలనచిత్ర పితామహుడు హెచ్.ఎం. రెడ్డి దర్శకత్వం వహించిన ప్రథమ టాకీ "భక్తప్రహ్లాద". నాటి నుంచి తెనాలి పరిసరాలలోని నాటకరంగ కళాకారులు సినీ రంగంలో ప్రవేశించడం జరిగింది.
"భక్తప్రహ్లాద"లో హిరణ్యకశిపుని పాత్ర ధరించిన వల్లూరి వెంకట సుబ్బారావు (1889-1945) తెనాలి సమీపంలోని "మునిపల్లె" గ్రామానికి చెందినవారు. లీలావతిగా సురభి కమలాబాయి నటించింది. మోదుకూరుకు చెందిన మునగాల లక్ష్మీకాంతారావు "భక్తప్రహ్లాద"లో మరో

ముఖ్య పాత్ర ధరించారు. సుబ్బారావు, కాంతారావులు 1933లో విడుదలైన "సావిత్రిలో" కూడా నటించారు. వేమూరుకు చెందిన వేమూరు గగ్గయ్య నాటక రంగంలో విశేషఖ్యాతి నార్జించి దానిలో యమునిగా సినీరంగ ప్రవేశం చేసి తదుపరి కంసుడు, శిశుపాలుడు, జరాసంధుడు, హిరణ్యకశిపుడు మొదలైన పాత్రలను 13 చిత్రాలలో నటించి క్రూర పాత్రలలో, భీతిని కల్గించే కంఠస్వరంతో తెలుగు ప్రేక్షకులను, తమిళ ప్రేక్షకులను కూడా ఆకట్టుకున్నారు.

తెనాలి కీర్తి ప్రతిష్ఠలను ఇనుమడింపచేసిన మరో మహానటుడు ముదిగొండ లింగమూర్తి 1937లో వచ్చిన 'తుకారాం'లో ప్రథమంగా నటించారు. వాహినీ వారి – వందేమాతరం, సుమంగళి, దేవత, స్వర్గసీమ, వేమన చిత్రాలలోనూ, త్యాగయ్య, ధర్మదేవత, పెద్దమనుషులు, మహామంత్రి తిమ్మరుసు మొదలైన అనేక చిత్రాలలో ఉత్తమ నటనను ప్రదర్శించారు. తెనాలిలో ప్రముఖ వైద్యునిగా పేరుపొందిన డా. గోవిందరాజుల వెంకట సుబ్బారావు (1896-1959) రామబ్రహ్మంగారి 'మాలపిల్ల' చిత్రం ద్వారా చిత్రరంగ ప్రవేశం చేసి – బాలనాగమ్మ, పల్నాటియుద్ధం, గుణసుందరి కథ, షావుకారు, కన్యాశుల్కం వంటి చిత్రాలలో అనితర సాధ్యమైన నటనను ప్రదర్శించారు. సుద్ధపల్లి గ్రామంలో జన్మించిన కళ్యాణం రఘురామయ్య (1901-1975) 'నరకాసురవధ' చిత్రంలో మొదటగా నటించి – ద్రౌపది వస్త్రాపహరణం, తల్లిప్రేమ, గొల్లభామ, బ్రహ్మరథం, మదాలస, చింతామణి మొదలైన చిత్రాలలో గాయకునిగా నటునిగా ప్రసిద్ధి చెందారు.

ఆనాటి సినీ దర్శకులు అప్పటి రంగస్థల నటులలో ప్రముఖులైన వారిని తమ చిత్రాలలో నటింపజేసేవారు. పులిపాటి వెంకటేశ్వర్లు (జననం 1900) 1932లో 'చింతామణి' చిత్రంలో మొదటగా నటించి ఆనాటి – హరిశ్చంద్ర, వీరాభిమన్యు, తల్లిప్రేమ చిత్రాలలో నటించారు. తెనాలి రంగస్థలిలో ప్రకాశించిన మరో మణిపూస మాధవపెద్ది వెంకట్రామయ్య (1895-1956) – సీతాకళ్యాణం, ద్రౌపది మానసంరక్షణ, సతీతులసి మొదలైన చిత్రాలలో నటించారు. స్త్రీ పాత్రల్లో రంగస్థలంపై అసమాన ఖ్యాతినార్జించిన పద్మశ్రీ స్థానం నరసింహారావు (1902-1971) 'రాధాకృష్ణ', 'సత్యభామ' చిత్రాలలో నారదునిగా నటించారు. సభ్యతతో కూడిన హాస్యంతో ఆనాటి ప్రేక్షకులను గిలిగింతలు పెట్టిన వంగర వెంకటసుబ్బయ్య (1897-1976) 1937లో 'విప్రనారాయణ'లో మొదటగా నటించి – పల్నాటియుద్ధం, పెద్దమనుషులు, మాయాబజార్ వంటి అనేక చిత్రాలలో రాణించారు. జంధ్యాల గౌరీనాథశాస్త్రి (జన్మస్థలం – పిడపర్రు) 'భక్తపోతన', 'పెద్దమనుషులు' వంటి వాహినీ చిత్రాలలో ఉత్తమ నటనను ప్రదర్శించారు. కంచుకంఠం కలిగిన నటగాయకుడు పువ్వుల సూరిబాబు, నారద పాత్రలకు ప్రసిద్ధి చెందిన త్రిపురారిభట్ల రామకృష్ణశాస్త్రి, హాస్య పాత్రల్లో రాణించిన డా. కూచిభొట్ల శివరామకృష్ణయ్య, పారుపల్లి సత్యనారాయణ, కస్తూరి నరసింహారావు, పొదిలి కృష్ణమూర్తి (జన్మస్థలం – ఆరేపల్లి అగ్రహారం), మద్దాలి శేషగిరిరావు మొదలైనవారు తెనాలి ప్రాంతం వారే.

నటిమణుల్లో ఆనాటి అందాలతారగా పేరుపొందిన కాంచనమాల, ఐతానగర్ నివాసి, మాలపిల్ల, వందేమాతరం, ఇల్లాలు, బాలనాగమ్మ మొదలైన చిత్రాలలో ఆమె అభినయానికి రూపలావణ్యానికి ప్రేక్షకులు ఆమెను చాలాకాలం మరచిపోలేదు. లక్ష్మీరాజ్యం చాలాకాలం

తెనాలిలో ఉంటూ నాటకాలలో పాల్గొని 1934లో "కృష్ణతులాభారం" ద్వారా సినిరంగ ప్రవేశం చేసి "అపవాదు", "ద్రోహి", "సంసారం", "దాసి" వంటి చిత్రాలలో నటించి "నర్తనశాల", "శకుంతల" వంటి అవార్డు చిత్రాలను నిర్మించి తెనాలిలోనే తనపేర రాజ్యం పిక్చర్ ప్యాలెస్ అనే థియేటర్ ను నిర్మించుకున్నారు. కుమారి మద్దెల రాజకుమారి "దశావతారాలు" తో సినిమా రంగ ప్రవేశంచేసి వాహినీ వారి "సుమంగళి", "దేవత", "మల్లీశ్వరి" చిత్రాలలో గుర్తింపు పొందిన పాత్రలను ధరించారు. తాడంకి శేషమాంబ (మొదటి చిత్రం "వందేమాతరం"లో) అనేక చిత్రాలలో గయ్యాళి పాత్రలను ధరించి మెప్పు పొందారు. అమె కుమార్తె స్వరాజ్యలక్ష్మి కూడా కొన్ని చిత్రాలలో నటించింది. కల్యాణి వాహినీ వారి "వందేమాతరం" ఉపనాయిక పాత్రధరించారు. రంగస్థలం నటీమణులు పూర్ణిమ (ఇల్లాలు), దాసరి తిలకం (తెనాలి రామకృష్ణ), కొమ్మూరి పద్మావతీ దేవి (రైతుబిడ్డ, సుమతి), పువ్వుల రాజేశ్వరి (భక్తతులసీదాస్), హైమావతి (పత్ని) సినీరంగంలో కూడా అడుగుపెట్టారు.

రచయితల్లో సముద్రాల రాఘువాచార్యులు, (జన్మస్థలం – పెదపులివర్రు) కనకతార (1937) చిత్రంతో వ్రాయడం ప్రారంభించి అనేక, పౌరాణిక, చారిత్రాత్మక, సాంఘిక చిత్రాలకు తన కలం ద్వారా సాహితీ సౌరభాలను వెదజల్లిన మహనీయుడు. "హరిశ్చంద్ర" నాటకం ద్వారా ఆంధ్రదేశమంతటా ప్రసిద్ధి గాంచిన 'కవితాకళానిధి' బలిజేపల్లి లక్ష్మీకాంత కవి (స్వస్థలం-కొల్లూరు), "ధృవ-అనసూయ", "వరవిక్రయం", "భూకైలాస్", "తాసీల్దార్" వంటి అనేక చిత్రాలకు తన సంభాషణల ద్వారా జీవంపోశారు. ఆరోజుల్లో తెనాలి అనేకమంది కవులకు, రచయితలకు పుట్టినిల్లు. కొడవటిగంటి కుటుంబరావు (తారుమారు, వీరాభిమన్యుకు మాటలు), త్రిపురారిభట్ల వీరరాఘువస్వామి (విప్రనారాయణ, ఉష చిత్రాలకు మాటలు), గుడిపాటి వెంకటాచలం, "మాలపిల్ల"కు కథ, మాటలు, చక్రపాణి "ధర్మపత్ని"కి మాటలు, స్వర్గసీమకు కథ, గోపీచంద్ "రైతుబిడ్డ", "గృహప్రవేశం" చిత్రాలకు మాటలు సమకూర్చినారు. సాంకేతిక నిపుణుల్లో మాగోఖలే (బ్రాహ్మణ కోడూరు) కళాదర్శకునిగా తెనాలి గౌరవాన్ని ద్విగుణీకృతం చేశారు. ఎం.ఎస్. రామారావు (మొపర్రు) ప్రథమ తెలుగు సినీ నేపథ్య గాయకునిగా (వాహినీ వారి "దేవత" చిత్రంలో పాటద్వారా) పేరు పొందారు.

కృష్ణతులాభారం ద్వారా సినిమాల్లోకి వచ్చారు

(1) కొమ్మూరి పద్మావతీదేవి

(2) పువ్వుల రాజేశ్వరి

(3) హైమావతి

(4) లక్ష్మీరాజ్యం

[Question ID = 186][Question Description = CTET_P1_PART_4_L1_SET_103_TELUGU_Q96]

1. 1 [Option ID = 741]
2. 2 [Option ID = 742]
3. 3 [Option ID = 743]
4. 4 [Option ID = 744]

7) **సూచన :** *ఈ క్రింది ఇవ్వబడిన వ్యాసభాగమును చదివి, ఇవ్వబడిన ప్రశ్నలకు వరకు సరైన*

సమాధానములు రాయండి.

19వ శతాబ్దం నుంచి గుంటూరు జిల్లాలోనే కాదు యావదాంధ్ర దేశంలోను సాహిత్య, నాటక, అభ్యుదయ, భావవికాసోద్యమ కళారంగాల్లో తెనాలి, ప్రముఖ పాత్ర వహిస్తున్నది. ఈ పట్టణంలో 20వ శతాబ్దంలో నాటకరంగం మూడు పూవులు ఆరు కాయలు లాగా వర్ధిల్లింది. 1931లో తెలుగు చలనచిత్ర పితామహుడు హెచ్.ఎం. రెడ్డి దర్శకత్వం వహించిన ప్రథమ టాకీ "భక్తప్రహ్లాద". నాటి నుంచి తెనాలి పరిసరాలలోని నాటకరంగ కళాకారులు సినీ రంగంలో ప్రవేశించడం జరిగింది.

"భక్తప్రహ్లాద"లో హిరణ్యకశిపుని పాత్ర ధరించిన వల్లూరి వెంకట సుబ్బారావు (1889-1945) తెనాలి సమీపంలోని "మునిపల్లె" గ్రామానికి చెందినవారు. లీలావతిగా సురభి కమలాబాయి నటించింది. మోదుకూరుకు చెందిన మునగాల లక్ష్మీకాంతారావు "భక్తప్రహ్లాద"లో మరో ముఖ్య పాత్ర ధరించారు. సుబ్బారావు, కాంతారావులు 1933లో విడుదలైన "సావిత్రిలో" కూడా నటించారు. వేమూరుకు చెందిన వేమూరు గగ్గయ్య నాటక రంగంలో విశేషఖ్యాతి నార్జించి దానిలో యమునిగా సినీరంగ ప్రవేశం చేసి తదుపరి కంసుడు, శిశుపాలుడు, జరాసంధుడు, హిరణ్యకశిపుడు మొదలైన పాత్రలను 13 చిత్రాలలో నటించి క్రూర పాత్రలలో, భీతిని కల్గించే కంఠస్వరంతో తెలుగు ప్రేక్షకులను, తమిళ ప్రేక్షకులను కూడా ఆకట్టుకున్నారు.

తెనాలి కీర్తి ప్రతిష్ఠలను ఇనుమడింపచేసిన మరో మహానటుడు ముదిగొండ లింగమూర్తి 1937లో వచ్చిన 'తుకారాం'లో ప్రథమంగా నటించారు. వాహినీ వారి – వందేమాతరం, సుమంగళి, దేవత, స్వర్గసీమ, వేమన చిత్రాలలోనూ, త్యాగయ్య, ధర్మదేవత, పెద్దమనుషులు, మహామంత్రి తిమ్మరుసు మొదలైన అనేక చిత్రాలలో ఉత్తమ నటనను ప్రదర్శించారు. తెనాలిలో ప్రముఖ వైద్యునిగా పేరుపొందిన డా. గోవిందరాజుల వెంకట సుబ్బారావు (1896-1959) రామబ్రహ్మంగారి 'మాలపిల్ల' చిత్రం ద్వారా చిత్రరంగ ప్రవేశం చేసి – బాలనాగమ్మ, పల్నాటియుద్ధం, గుణసుందరి కథ, షావుకారు, కన్యాశుల్కం వంటి చిత్రాలలో అనితర సాధ్యమైన నటనను ప్రదర్శించారు. సుద్ధపల్లి గ్రామంలో జన్మించిన కళ్యాణం రఘురామయ్య (1901-1975) 'నరకాసురవధ' చిత్రంలో మొదటగా నటించి – ద్రౌపది వస్త్రాపహరణం, తల్లిప్రేమ, గొల్లభామ, బ్రహ్మరథం, మదాలస, చింతామణి మొదలైన చిత్రాలలో గాయకునిగా నటునిగా ప్రసిద్ధి చెందారు.

ఆనాటి సినీ దర్శకులు అప్పటి రంగస్థల నటులలో ప్రముఖులైన వారిని తమ చిత్రాలలో నటింపజేసేవారు. పులిపాటి వెంకటేశ్వర్లు (జననం 1900) 1932లో 'చింతామణి' చిత్రంలో మొదటగా నటించి ఆనాటి – హరిశ్చంద్ర, వీరాభిమన్యు, తల్లిప్రేమ చిత్రాలలో నటించారు. తెనాలి రంగస్థలిలో ప్రకాశించిన మరో మణిపూస మాధవపెద్ది వెంకట్రామయ్య (1895-1956) – సీతాకళ్యాణం, ద్రౌపది మానసంరక్షణ, సతీతులసి మొదలైన చిత్రాలలో నటించారు. స్త్రీ పాత్రల్లో రంగస్థలంపై అసమాన ఖ్యాతినార్జించిన పద్మశ్రీ స్థానం నరసింహారావు (1902-1971) 'రాధాకృష్ణ', 'సత్యభామ' చిత్రాలలో నారదునిగా నటించారు. సభ్యతతో కూడిన హాస్యంతో ఆనాటి ప్రేక్షకులను గిలిగింతలు పెట్టిన వంగర వెంకటసుబ్బయ్య (1897-1976) 1937లో 'విప్రనారాయణ'లో మొదటగా నటించి – పల్నాటియుద్ధం,

పెద్దమనుషులు, మాయాబజార్ వంటి అనేక చిత్రాలలో రాణించారు. జంధ్యాల గౌరీనాథశాస్త్రి (జన్మస్థలం – పిడపర్రు) 'భక్తపోతన', 'పెద్దమనుషులు' వంటి వాహినీ చిత్రాలలో ఉత్తమ నటనను ప్రదర్శించారు. కంచుకంఠం కలిగిన నటగాయకుడు పువ్వుల సూరిబాబు, నారద పాత్రలకు ప్రసిద్ధి చెందిన త్రిపురారిభట్ల రామకృష్ణశాస్త్రి, హాస్య పాత్రల్లో రాణించిన డా. కూచిభొట్ల శివరామకృష్ణయ్య, పారుపల్లి సత్యనారాయణ, కస్తూరి నరసింహారావు, పొదిలి కృష్ణమూర్తి (జన్మస్థలం – ఆరేపల్లి అగ్రహారం), మద్దాలి శేషగిరిరావు మొదలైనవారు తెనాలి ప్రాంతం వారే.

నటీమణుల్లో ఆనాటి అందాలతారగా పేరుపొందిన కాంచనమాల, ఐతానగర్ నివాసి, మాలపిల్ల, వందేమాతరం, ఇల్లాలు, బాలనాగమ్మ మొదలైన చిత్రాలలో ఆమె అభినయానికి రూపలావణ్యానికి ప్రేక్షకులు ఆమెను చాలాకాలం మరచిపోలేదు. లక్ష్మీరాజ్యం చాలాకాలం తెనాలిలో ఉంటూ నాటకాలలో పాల్గొని 1934లో "కృష్ణతులాభారం" ద్వారా సినిరంగ ప్రవేశం చేసి "అపవాదు", "ద్రోహి", "సంసారం", "దాసి" వంటి చిత్రాలలో నటించి "నర్తనశాల", "శకుంతల" వంటి అవార్డు చిత్రాలను నిర్మించి తెనాలిలోనే తనపేర రాజ్యం పిక్చర్ ప్యాలెస్ అనే థియేటర్ ను నిర్మించుకున్నారు. కుమారి మద్దెల రాజకుమారి "దశావతారాలు" తో సినిమా రంగ ప్రవేశంచేసి వాహినీ వారి "సుమంగళి", "దేవత", "మల్లీశ్వరి" చిత్రాలలో గుర్తింపు పొందిన పాత్రలను ధరించారు. తాడంకి శేషమాంబ (మొదటి చిత్రం "వందేమాతరం"లో) అనేక చిత్రాలలో గయ్యాళి పాత్రలను ధరించి మెప్పు పొందారు. ఆమె కుమార్తె స్వరాజ్యలక్ష్మి కూడా కొన్ని చిత్రాలలో నటించింది. కల్యాణి వాహినీ వారి "వందేమాతరం" ఉపనాయిక పాత్రధరించారు. రంగస్థలం నటీమణులు పూర్ణిమ (ఇల్లాలు), దాసరి తిలకం (తెనాలి రామకృష్ణ), కొమ్మూరి పద్మావతీ దేవి (రైతుబిడ్డ, సుమతి), పువ్వుల రాజేశ్వరి (భక్తతులసీదాస్), హైమావతి (పత్ని) సినీరంగంలో కూడా అడుగుపెట్టారు.

రచయితల్లో సముద్రాల రాఘవాచార్యులు, (జన్మస్థలం – పెదపులివర్రు) కనకతార (1937) చిత్రంతో వ్రాయడం ప్రారంభించి అనేక, పౌరాణిక, చారిత్రాత్మక, సాంఘిక చిత్రాలకు తన కలం ద్వారా సాహితీ సౌరభాలను వెదజల్లిన మహనీయుడు. "హరిశ్చంద్ర" నాటకం ద్వారా ఆంధ్రదేశమంతటా ప్రసిద్ధి గాంచిన 'కవితాకళానిధి' బలిజేపల్లి లక్ష్మీకాంత కవి (స్వస్థలం-కొల్లూరు), "ధృవ-అనసూయ", "వరవిక్రయం", "భూకైలాస్", "తాసీల్దార్" వంటి అనేక చిత్రాలకు తన సంభాషణల ద్వారా జీవంపోశారు. ఆరోజుల్లో తెనాలి అనేకమంది కవులకు, రచయితలకు పుట్టినిల్లు. కొడవటిగంటి కుటుంబరావు (తారుమారు, వీరాభిమన్యుకు మాటలు), త్రిపురారిభట్ల వీరరాఘవస్వామి (విప్రనారాయణ, ఉష చిత్రాలకు మాటలు), గుడిపాటి వెంకటాచలం, "మాలపిల్ల"కు కథ, మాటలు, చక్రపాణి "ధర్మపత్ని"కి మాటలు, స్వర్గసీమకు కథ, గోపీచంద్ "రైతుబిడ్డ", "గృహప్రవేశం" చిత్రాలకు మాటలు సమకూర్చినారు. సాంకేతిక నిపుణుల్లో మాగోఖలే (బ్రాహ్మణ కోడూరు) కళాదర్శకునిగా తెనాలి గౌరవాన్ని ద్విగుణీకృతం చేశారు. ఎం.ఎస్. రామారావు (మొపర్రు) ప్రథమ తెలుగు సినీ నేపథ్య గాయకునిగా (వాహినీ వారి "దేవత" చిత్రంలో పాటద్వారా) పేరు పొందారు.

తెలుగు చలన చిత్ర పితామహుడు

(1) హెచ్.ఎం. రెడ్డి

(2) గోవిందరాజుల వెంకట సుబ్బా రావు

(3) మాధవ పెద్ద వెంకట్రామయ్య

(4) వేమూరి గగ్గయ్య

[Question ID = 187][Question Description = CTET_P1_PART_4_L1_SET_103_TELUGU_Q97]

1. 1 [Option ID = 745]
2. 2 [Option ID = 746]
3. 3 [Option ID = 747]
4. 4 [Option ID = 748]

8) **సూచన :** *ఈ క్రింది ఇవ్వబడిన వ్యాసభాగమును చదివి, ఇవ్వబడిన ప్రశ్నలకు వరకు సరైన సమాధానములు రాయండి.*

19వ శతాబ్దం నుంచి గుంటూరు జిల్లాలోనే కాదు యావదాంధ్ర దేశంలోను సాహిత్య, నాటక, అభ్యుదయ, భావవికాసోద్యమ కళారంగాల్లో తెనాలి, ప్రముఖ పాత్ర వహిస్తున్నది. ఈ పట్టణంలో 20వ శతాబ్దంలో నాటకరంగం మూడు పూవులు ఆరు కాయలు లాగా వర్ధిల్లింది. 1931లో తెలుగు చలనచిత్ర పితామహుడు హెచ్.ఎం. రెడ్డి దర్శకత్వం వహించిన ప్రథమ టాకీ "భక్తప్రహ్లాద". నాటి నుంచి తెనాలి పరిసరాలలోని నాటకరంగ కళాకారులు సినీ రంగంలో ప్రవేశించడం జరిగింది.

"భక్తప్రహ్లాద"లో హిరణ్యకశిపుని పాత్ర ధరించిన వల్లూరి వెంకట సుబ్బారావు (1889-1945) తెనాలి సమీపంలోని "మునిపల్లె" గ్రామానికి చెందినవారు. లీలావతిగా సురభి కమలాబాయి నటించింది. మోదుకూరుకు చెందిన మునగాల లక్ష్మీకాంతారావు "భక్తప్రహ్లాద"లో మరో ముఖ్య పాత్ర ధరించారు. సుబ్బారావు, కాంతారావులు 1933లో విడుదలైన "సావిత్రిలో" కూడా నటించారు. వేమూరుకు చెందిన వేమూరు గగ్గయ్య నాటక రంగంలో విశేషఖ్యాతి నార్జించి దానిలో యమునిగా సినీరంగ ప్రవేశం చేసి తదుపరి కంసుడు, శిశుపాలుడు, జరాసంధుడు, హిరణ్యకశిపుడు మొదలైన పాత్రలను 13 చిత్రాలలో నటించి క్రూర పాత్రలలో, భీతిని కల్గించే కంఠస్వరంతో తెలుగు ప్రేక్షకులను, తమిళ ప్రేక్షకులను కూడా ఆకట్టుకున్నారు.

తెనాలి కీర్తి ప్రతిష్ఠలను ఇనుమడింపచేసిన మరో మహానటుడు ముదిగొండ లింగమూర్తి 1937లో వచ్చిన 'తుకారాం'లో ప్రథమంగా నటించారు. వాహినీ వారి – వందేమాతరం, సుమంగళి, దేవత, స్వర్గసీమ, వేమన చిత్రాలలోనూ, త్యాగయ్య, ధర్మదేవత, పెద్దమనుషులు, మహామంత్రి తిమ్మరుసు మొదలైన అనేక చిత్రాలలో ఉత్తమ నటనను ప్రదర్శించారు. తెనాలిలో ప్రముఖ వైద్యునిగా పేరుపొందిన డా. గోవిందరాజుల వెంకట సుబ్బారావు (1896-1959) రామబ్రహ్మంగారి 'మాలపిల్ల' చిత్రం ద్వారా చిత్రరంగ ప్రవేశం చేసి – బాలనాగమ్మ, పల్నాటియుద్ధం, గుణసుందరి కథ, షావుకారు, కన్యాశుల్కం వంటి చిత్రాలలో అనితర సాధ్యమైన నటనను ప్రదర్శించారు. సుద్ధపల్లి గ్రామంలో జన్మించిన కళ్యాణం రఘురామయ్య (1901-1975) 'నరకాసురవధ' చిత్రంలో మొదటగా నటించి – ద్రౌపది వస్త్రాపహరణం, తల్లిప్రేమ, గొల్లభామ, బ్రహ్మరథం, మదాలస, చింతామణి మొదలైన

చిత్రాలలో గాయకునిగా నటునిగా ప్రసిద్ధి చెందారు.

ఆనాటి సినీ దర్శకులు అప్పటి రంగస్థల నటులలో ప్రముఖులైన వారిని తమ చిత్రాలలో నటింపజేసేవారు. పులిపాటి వెంకటేశ్వర్లు (జననం 1900) 1932లో 'చింతామణి' చిత్రంలో మొదటగా నటించి ఆనాటి – హరిశ్చంద్ర, వీరాభిమన్యు, తల్లిప్రేమ చిత్రాలలో నటించారు. తెనాలి రంగస్థలిలో ప్రకాశించిన మరో మణిపూస మాధవపెద్ది వెంకట్రామయ్య (1895-1956) – సీతాకళ్యాణం, ద్రౌపది మానసంరక్షణ, సతీతులసి మొదలైన చిత్రాలలో నటించారు. స్త్రీ పాత్రల్లో రంగస్థలంపై అసమాన ఖ్యాతినార్జించిన పద్మశ్రీ స్థానం నరసింహారావు (1902-1971) 'రాధాకృష్ణ', 'సత్యభామ' చిత్రాలలో నారదునిగా నటించారు. సభ్యతతో కూడిన హాస్యంతో ఆనాటి ప్రేక్షకులను గిలిగింతలు పెట్టిన వంగర వెంకటసుబ్బయ్య (1897-1976) 1937లో 'విప్రనారాయణ'లో మొదటగా నటించి – పల్నాటియుద్ధం, పెద్దమనుషులు, మాయాబజార్ వంటి అనేక చిత్రాలలో రాణించారు. జంధ్యాల గౌరీనాథశాస్త్రి (జన్మస్థలం – పిడపర్రు) 'భక్తపోతన', 'పెద్దమనుషులు' వంటి వాహినీ చిత్రాలలో ఉత్తమ నటనను ప్రదర్శించారు. కంచుకంఠం కలిగిన నటగాయకుడు పువ్వుల సూరిబాబు, నారద పాత్రలకు ప్రసిద్ధి చెందిన త్రిపురారిభట్ల రామకృష్ణశాస్త్రి, హాస్య పాత్రల్లో రాణించిన డా. కూచిభొట్ల శివరామకృష్ణయ్య, పారుపల్లి సత్యనారాయణ, కస్తూరి నరసింహారావు, పొదిలి కృష్ణమూర్తి (జన్మస్థలం – ఆరేపల్లి అగ్రహారం), మద్దాలి శేషగిరిరావు మొదలైనవారు తెనాలి ప్రాంతం వారే.

నటీమణుల్లో ఆనాటి అందాలతారగా పేరుపొందిన కాంచనమాల, ఐతానగర్ నివాసి, మాలపిల్ల, వందేమాతరం, ఇల్లాలు, బాలనాగమ్మ మొదలైన చిత్రాలలో ఆమె అభినయానికి రూపలావణ్యానికి ప్రేక్షకులు ఆమెను చాలాకాలం మరచిపోలేదు. లక్ష్మీరాజ్యం చాలాకాలం తెనాలిలో ఉంటూ నాటకాలలో పాల్గొని 1934లో "కృష్ణతులాభారం" ద్వారా సినిరంగ ప్రవేశం చేసి "అపవాదు", "ద్రోహి", "సంసారం", "దాసి" వంటి చిత్రాలలో నటించి "నర్తనశాల", "శకుంతల" వంటి అవార్డు చిత్రాలను నిర్మించి తెనాలిలోనే తనపేర రాజ్యం పిక్చర్ ప్యాలెస్ అనే థియేటర్ ను నిర్మించుకున్నారు. కుమారి మద్దెల రాజకుమారి "దశావతారాలు" తో సినిమా రంగ ప్రవేశంచేసి వాహినీ వారి "సుమంగళి", "దేవత", "మల్లీశ్వరి" చిత్రాలలో గుర్తింపు పొందిన పాత్రలను ధరించారు. తాడంకి శేషమాంబ (మొదటి చిత్రం "వందేమాతరం"లో) అనేక చిత్రాలలో గయ్యాళి పాత్రలను ధరించి మెప్పు పొందారు. ఆమె కుమార్తె స్వరాజ్యలక్ష్మి కూడా కొన్ని చిత్రాలలో నటించింది. కల్యాణి వాహినీ వారి "వందేమాతరం" ఉపనాయిక పాత్రధరించారు. రంగస్థలం నటీమణులు పూర్ణిమ (ఇల్లాలు), దాసరి తిలకం (తెనాలి రామకృష్ణ), కొమ్మూరి పద్మావతీ దేవి (రైతుబిడ్డ, సుమతి), పువ్వుల రాజేశ్వరి (భక్తతులసీదాస్), హైమావతి (పత్ని) సినీరంగంలో కూడా అడుగుపెట్టారు.

రచయితల్లో సముద్రాల రాఘవాచార్యులు, (జన్మస్థలం – పెదపులివర్రు) కనకతార (1937) చిత్రంతో వ్రాయడం ప్రారంభించి అనేక, పౌరాణిక, చారిత్రాత్మక, సాంఘిక చిత్రాలకు తన కలం ద్వారా సాహితీ సౌరభాలను వెదజల్లిన మహనీయుడు. "హరిశ్చంద్ర" నాటకం ద్వారా ఆంధ్రదేశమంతటా ప్రసిద్ధి గాంచిన 'కవితాకళానిధి' బలిజేపల్లి లక్ష్మీకాంత కవి

(స్వస్థలం-కొల్లూరు), "ధృవ-అనసూయ", "వరవిక్రయం", "భూకైలాస్", "తాసీల్దార్" వంటి అనేక చిత్రాలకు తన సంభాషణల ద్వారా జీవంపోశారు. ఆరోజుల్లో తెనాలి అనేకమంది కవులకు, రచయితలకు పుట్టినిల్లు. కొడవటిగంటి కుటుంబరావు (తారుమారు, వీరాభిమన్యుకు మాటలు), త్రిపురారిభట్ల వీరరాఘవస్వామి (విప్రనారాయణ, ఉష చిత్రాలకు మాటలు), గుడిపాటి వెంకటాచలం, "మాలపిల్ల"కు కథ, మాటలు, చక్రపాణి "ధర్మపత్ని"కి మాటలు, స్వర్గసీమకు కథ, గోపీచంద్ "రైతుబిడ్డ", "గృహప్రవేశం" చిత్రాలకు మాటలు సమకూర్చినారు. సాంకేతిక నిపుణుల్లో మాగోఖలే (బ్రాహ్మణ కోడూరు) కళాదర్శకునిగా తెనాలి గౌరవాన్ని ద్విగుణీకృతం చేశారు. ఎం.ఎస్. రామారావు (మొపర్రు) ప్రథమ తెలుగు సినీ నేపథ్య గాయకునిగా (వాహినీ వారి "దేవత" చిత్రంలో పాటద్వారా) పేరు పొందారు.

తుకారాం ఏ సంవత్సరంలో వచ్చింది

(1) 1931

(2) 1937

(3) 1934

(4) 1971

[Question ID = 188][Question Description = CTET_P1_PART_4_L1_SET_103_TELUGU_Q98]

1. 1 [Option ID = 749]
2. 2 [Option ID = 750]
3. 3 [Option ID = 751]
4. 4 [Option ID = 752]

9) **సూచన :** *ఈ క్రింది ఇవ్వబడిన వ్యాసభాగమును చదివి, ఇవ్వబడిన ప్రశ్నలకు వరకు సరైన సమాధానములు రాయండి.*

19వ శతాబ్దం నుంచి గుంటూరు జిల్లాలోనే కాదు యావదాంధ్ర దేశంలోను సాహిత్య, నాటక, అభ్యుదయ, భావవికాసోద్యమ కళారంగాల్లో తెనాలి, ప్రముఖ పాత్ర వహిస్తున్నది. ఈ పట్టణంలో 20వ శతాబ్దంలో నాటకరంగం మూడు పూవులు ఆరు కాయలు లాగా వర్ధిల్లింది. 1931లో తెలుగు చలనచిత్ర పితామహుడు హెచ్.ఎం. రెడ్డి దర్శకత్వం వహించిన ప్రథమ టాకీ "భక్తప్రహ్లాద". నాటి నుంచి తెనాలి పరిసరాలలోని నాటకరంగ కళాకారులు సినీ రంగంలో ప్రవేశించడం జరిగింది.

"భక్తప్రహ్లాద"లో హిరణ్యకశిపుని పాత్ర ధరించిన వల్లూరి వెంకట సుబ్బారావు (1889-1945) తెనాలి సమీపంలోని "మునిపల్లె" గ్రామానికి చెందినవారు. లీలావతిగా సురభి కమలాబాయి నటించింది. మోదుకూరుకు చెందిన మునగాల లక్ష్మీకాంతారావు "భక్తప్రహ్లాద"లో మరో ముఖ్య పాత్ర ధరించారు. సుబ్బారావు, కాంతారావులు 1933లో విడుదలైన "సావిత్రిలో" కూడా నటించారు. వేమూరుకు చెందిన వేమూరు గగ్గయ్య నాటక రంగంలో విశేషఖ్యాతి నార్జించి దానిలో యమునిగా సినీరంగ ప్రవేశం చేసి తదుపరి కంసుడు, శిశుపాలుడు, జరాసంధుడు, హిరణ్యకశిపుడు మొదలైన పాత్రలను 13 చిత్రాలలో నటించి క్రూర పాత్రలలో, భీతిని కల్గించే కంఠస్వరంతో తెలుగు ప్రేక్షకులను, తమిళ ప్రేక్షకులను కూడా ఆకట్టుకున్నారు.

తెనాలి కీర్తి ప్రతిష్ఠలను ఇనుమడింపచేసిన మరో మహానటుడు ముదిగొండ లింగమూర్తి 1937లో వచ్చిన 'తుకారాం'లో ప్రథమంగా నటించారు. వాహినీ వారి – వందేమాతరం, సుమంగళి, దేవత, స్వర్గసీమ, వేమన చిత్రాలలోనూ, త్యాగయ్య, ధర్మదేవత, పెద్దమనుషులు, మహామంత్రి తిమ్మరుసు మొదలైన అనేక చిత్రాలలో ఉత్తమ నటనను ప్రదర్శించారు. తెనాలిలో ప్రముఖ వైద్యునిగా పేరుపొందిన డా. గోవిందరాజుల వెంకట సుబ్బారావు (1896-1959) రామబ్రహ్మంగారి 'మాలపిల్ల' చిత్రం ద్వారా చిత్రరంగ ప్రవేశం చేసి – బాలనాగమ్మ, పల్నాటియుద్ధం, గుణసుందరి కథ, షావుకారు, కన్యాశుల్కం వంటి చిత్రాలలో అనితర సాధ్యమైన నటనను ప్రదర్శించారు. సుద్ధపల్లి గ్రామంలో జన్మించిన కళ్యాణం రఘురామయ్య (1901-1975) 'నరకాసురవధ' చిత్రంలో మొదటగా నటించి – ద్రౌపది వస్త్రాపహరణం, తల్లిప్రేమ, గొల్లభామ, బ్రహ్మరథం, మదాలస, చింతామణి మొదలైన చిత్రాలలో గాయకునిగా నటునిగా ప్రసిద్ధి చెందారు.

ఆనాటి సినీ దర్శకులు అప్పటి రంగస్థల నటులలో ప్రముఖులైన వారిని తమ చిత్రాలలో నటింపజేసేవారు. పులిపాటి వెంకటేశ్వర్లు (జననం 1900) 1932లో 'చింతామణి' చిత్రంలో మొదటగా నటించి ఆనాటి – హరిశ్చంద్ర, వీరాభిమన్యు, తల్లిప్రేమ చిత్రాలలో నటించారు. తెనాలి రంగస్థలిలో ప్రకాశించిన మరో మణిపూస మాధవపెద్ది వెంకట్రామయ్య (1895-1956) – సీతాకళ్యాణం, ద్రౌపది మానసంరక్షణ, సతీతులసి మొదలైన చిత్రాలలో నటించారు. స్త్రీ పాత్రల్లో రంగస్థలంపై అసమాన ఖ్యాతినార్జించిన పద్మశ్రీ స్థానం నరసింహారావు (1902-1971) 'రాధాకృష్ణ', 'సత్యభామ' చిత్రాలలో నారదునిగా నటించారు. సభ్యతతో కూడిన హాస్యంతో ఆనాటి ప్రేక్షకులను గిలిగింతలు పెట్టిన వంగర వెంకటసుబ్బయ్య (1897-1976) 1937లో 'విప్రనారాయణ'లో మొదటగా నటించి – పల్నాటియుద్ధం, పెద్దమనుషులు, మాయాబజార్ వంటి అనేక చిత్రాలలో రాణించారు. జంధ్యాల గౌరీనాథశాస్త్రి (జన్మస్థలం – పిడపర్రు) 'భక్తపోతన', 'పెద్దమనుషులు' వంటి వాహినీ చిత్రాలలో ఉత్తమ నటనను ప్రదర్శించారు. కంచుకంఠం కలిగిన నటగాయకుడు పువ్వుల సూరిబాబు, నారద పాత్రలకు ప్రసిద్ధి చెందిన త్రిపురారిభట్ల రామకృష్ణశాస్త్రి, హాస్య పాత్రల్లో రాణించిన డా. కూచిభొట్ల శివరామకృష్ణయ్య, పొరుపల్లి సత్యనారాయణ, కస్తూరి నరసింహారావు, పొదిలి కృష్ణమూర్తి (జన్మస్థలం – ఆరేపల్లి అగ్రహారం), మద్దాలి శేషగిరిరావు మొదలైనవారు తెనాలి ప్రాంతం వారే.

నటీమణుల్లో ఆనాటి అందాలతారగా పేరుపొందిన కాంచనమాల, ఐతానగర్ నివాసి, మాలపిల్ల, వందేమాతరం, ఇల్లాలు, బాలనాగమ్మ మొదలైన చిత్రాలలో ఆమె అభినయానికి రూపలావణ్యానికి ప్రేక్షకులు ఆమెను చాలాకాలం మరచిపోలేదు. లక్ష్మీరాజ్యం చాలాకాలం తెనాలిలో ఉంటూ నాటకాలలో పాల్గొని 1934లో "కృష్ణతులాభారం" ద్వారా సినిరంగ ప్రవేశం చేసి "అపవాదు", "ద్రోహి", "సంసారం", "దాసి" వంటి చిత్రాలలో నటించి "నర్తనశాల", "శకుంతల" వంటి అవార్డు చిత్రాలను నిర్మించి తెనాలిలోనే తనపేర రాజ్యం పిక్చర్ ప్యాలెస్ అనే థియేటర్ ను నిర్మించుకున్నారు. కుమారి మద్దెల రాజకుమారి "దశావతారాలు" తో సినిమా రంగ ప్రవేశంచేసి వాహినీ వారి "సుమంగళి", "దేవత", "మల్లీశ్వరి" చిత్రాలలో గుర్తింపు పొందిన పాత్రలను ధరించారు. తాడంకి శేషమాంబ (మొదటి చిత్రం

"వందేమాతరం"లో") అనేక చిత్రాలలో గయ్యాళి పాత్రలను ధరించి మెప్పు పొందారు. అమె కుమార్తె స్వరాజ్యలక్ష్మి కూడా కొన్ని చిత్రాలలో నటించింది. కల్యాణి వాహినీ వారి "వందేమాతరం" ఉపనాయిక పాత్రధరించారు. రంగస్థలం నటీమణులు పూర్ణిమ (ఇల్లాలు), దాసరి తిలకం (తెనాలి రామకృష్ణ), కొమ్మూరి పద్మావతీ దేవి (రైతుబిడ్డ, సుమతి), పువ్వుల రాజేశ్వరి (భక్తతులసీదాస్), హైమావతి (పత్ని) సినీరంగంలో కూడా అడుగుపెట్టారు.

రచయితల్లో సముద్రాల రాఘవాచార్యులు, (జన్మస్థలం – పెదపులివర్రు) కనకతార (1937) చిత్రంతో వ్రాయడం ప్రారంభించి అనేక, పౌరాణిక, చారిత్రాత్మక, సాంఘిక చిత్రాలకు తన కలం ద్వారా సాహితీ సౌరభాలను వెదజల్లిన మహనీయుడు. "హరిశ్చంద్ర" నాటకం ద్వారా ఆంధ్రదేశమంతటా ప్రసిద్ధి గాంచిన 'కవితాకళానిధి' బలిజేపల్లి లక్ష్మీకాంత కవి (స్వస్థలం-కొల్లూరు), "ధృవ-అనసూయ", "వరవిక్రయం", "భూకైలాస్", "తాసీల్దార్" వంటి అనేక చిత్రాలకు తన సంభాషణల ద్వారా జీవంపోశారు. ఆరోజుల్లో తెనాలి అనేకమంది కవులకు, రచయితలకు పుట్టినిల్లు. కొడవటిగంటి కుటుంబరావు (తారుమారు, వీరాభిమన్యుకు మాటలు), త్రిపురారిభట్ల వీరరాఘవస్వామి (విప్రనారాయణ, ఉష చిత్రాలకు మాటలు), గుడిపాటి వెంకటాచలం, "మాలపిల్ల"కు కథ, మాటలు, చక్రపాణి "ధర్మపత్ని"కి మాటలు, స్వర్గసీమకు కథ, గోపీచంద్ "రైతుబిడ్డ", "గృహప్రవేశం" చిత్రాలకు మాటలు సమకూర్చినారు. సాంకేతిక నిపుణుల్లో మాగోఖలే (బ్రాహ్మణ కోడూరు) కళాదర్శకునిగా తెనాలి గౌరవాన్ని ద్విగుణీకృతం చేశారు. ఎం.ఎస్. రామారావు (మొపర్రు) ప్రథమ తెలుగు సినీ నేపథ్య గాయకునిగా (వాహినీ వారి "దేవత" చిత్రంలో పాటద్వారా) పేరు పొందారు.

గయ్యాళి పాత్రలను ధరించి మెప్పు పొందినవారు

(1) తాడంకి శేషమాంబ

(2) మద్దెల రాజకుమారి

(3) స్వరాజ్యలక్ష్మి

(4) లక్ష్మీరాజ్యం

[Question ID = 189][Question Description = CTET_P1_PART_4_L1_SET_103_TELUGU_Q99]

1. 1 [Option ID = 753]
2. 2 [Option ID = 754]
3. 3 [Option ID = 755]
4. 4 [Option ID = 756]

Topic:- Telugu_Q100-105_L1_P1_CTET

1) **సూచన :** ఈ క్రింది ఇవ్వబడిన పద్యభాగమును చదివి, ఇవ్వబడిన ప్రశ్నలకు వరకు సరైన సమాధానములు రాయండి.

తేఱెం గొలఁకులు, పే తడి
యాఱె మహీతలము, విరిసె నబ్జము, లెలమిన్
బాఱె మరాళము, లోలిం
దీఱెను బులినములు, వెలిఁగె దిక్కులు గలయన్.

'పులినములు' అనగా

(1) ఇసుక తిన్నెలు

(2) పులులు

(3) వెన్నెల తిన్నెలు

(4) చీకటి తిన్నెలు

[Question ID = 190][Question Description = CTET_P1_PART_4_L1_SET_103_TELUGU_Q100]

1. 1 [Option ID = 757]
2. 2 [Option ID = 758]
3. 3 [Option ID = 759]
4. 4 [Option ID = 760]

2) **సూచన :** ఈ క్రింది ఇవ్వబడిన పద్యభాగమును చదివి, ఇవ్వబడిన ప్రశ్నలకు వరకు సరైన సమాధానములు రాయండి.

తేఱెం గొలఁకులు, పే తడి
యాఱె మహీతలము, విరిసె నబ్జము, లెలమిన్
బాఱె మరాళము, లోలిం
దీఱెను బులినములు, వెలిఁగె దిక్కులు గలయన్.

ఈ పద్యం ప్రథమ పాదంలోని మొత్తం మాత్రల సంఖ్య

(1) 6

(2) 12

(3) 24

(4) 22

[Question ID = 191][Question Description = CTET_P1_PART_4_L1_SET_103_TELUGU_Q101]

1. 1 [Option ID = 761]
2. 2 [Option ID = 762]
3. 3 [Option ID = 763]
4. 4 [Option ID = 764]

3) **సూచన :** ఈ క్రింది ఇవ్వబడిన పద్యభాగమును చదివి, ఇవ్వబడిన ప్రశ్నలకు వరకు సరైన సమాధానములు రాయండి.

తేఱెం గొలఁకులు, పే తడి
యాఱె మహీతలము, విరిసె నబ్జము, లెలమిన్
బాఱె మరాళము, లోలిం
దీఱెను బులినములు, వెలిఁగె దిక్కులు గలయన్.

పద్యంలోని అలంకారము

(1) వక్రోక్తి

(2) స్వభావోక్తి

(3) వినోక్తి

(4) ఉపమ

[Question ID = 192][Question Description = CTET_P1_PART_4_L1_SET_103_TELUGU_Q102]

1. 1 [Option ID = 765]
2. 2 [Option ID = 766]
3. 3 [Option ID = 767]
4. 4 [Option ID = 768]

4) **సూచన :** ఈ క్రింది ఇవ్వబడిన పద్యభాగమును చదివి, ఇవ్వబడిన ప్రశ్నలకు వరకు సరైన సమాధానములు రాయండి.

తేఱెం గొలఁకులు, పే తడి
యాఱె మహీతలము, విరిసె నబ్జము, లెలమిన్
బాఱె మరాళము, లోలిం
దీఱెను బులినములు, వెలిఁగె దిక్కులు గలయన్.

వేగంగా తడి ఆరినది ఏమిటి ?

(1) తామరలు

(2) హంసలు

(3) భూతలము

(4) ఇసుక తిన్నెలు

[Question ID = 193][Question Description = CTET_P1_PART_4_L1_SET_103_TELUGU_Q103]

1. 1 [Option ID = 769]
2. 2 [Option ID = 770]
3. 3 [Option ID = 771]
4. 4 [Option ID = 772]

5) **సూచన :** ఈ క్రింది ఇవ్వబడిన పద్యభాగమును చదివి, ఇవ్వబడిన ప్రశ్నలకు వరకు సరైన సమాధానములు రాయండి.

తేఱెం గొలఁకులు, పే తడి
యాఱె మహీతలము, విరిసె నబ్జము, లెలమిన్
బాఱె మరాళము, లోలిం
దీఱెను బులినములు, వెలిఁగె దిక్కులు గలయన్.

మరాళములుకు అర్థం

(1) సరస్సులు

(2) హంసలు

(3) ఇసుకతిన్నెలు

(4) వెలుతురు మొగ్గలు

[Question ID = 194][Question Description = CTET_P1_PART_4_L1_SET_103_TELUGU_Q104]

1. 1 [Option ID = 773]
2. 2 [Option ID = 774]
3. 3 [Option ID = 775]
4. 4 [Option ID = 776]

6) **సూచన :** ఈ క్రింది ఇవ్వబడిన పద్యభాగమును చదివి, ఇవ్వబడిన ప్రశ్నలకు వరకు సరైన సమాధానములు రాయండి.

తేఱెం గొలఁకులు, పే తడి
యాఱె మహీతలము, విరిసె నబ్జము, లెలమిన్
బాఱె మరాళము, లోలిం
దీఱెను బులినములు, వెలిఁగె దిక్కులు గలయన్.

'గొలకులు' పదం ఈ గణమవుతుంది

(1) నగణము

(2) నలము

(3) సలము

(4) సగణము

[Question ID = 195][Question Description = CTET_P1_PART_4_L1_SET_103_TELUGU_Q105]

1. 1 [Option ID = 777]
2. 2 [Option ID = 778]
3. 3 [Option ID = 779]
4. 4 [Option ID = 780]

Topic:- Telugu_Q106-120_L1_P1_CTET

1) పిల్లలు ఇంటినుంచి, సమాజంనుంచి అనేక భాషకు సంబంధించిన అనుభూతులతో పాఠశాలలోకి ప్రవేశించినప్పుడు పాఠశాలలో ఉపాధ్యాయుడు చేయాల్సింది

(1) వాళ్ల ఇంటి భాషను నిర్లక్ష్యం చేయటం

(2) బోధనాభాషమీద దృష్టిసారించటం

(3) తమ ఇంటి భాషను వాడు కోవటం

(4) పాఠశాలలో తమ ఇంటి భాషను వాడవద్దని చెప్పటం

[Question ID = 196][Question Description = CTET_P1_PART_4_L1_SET_103_TELUGU_Q106]

1. 1 [Option ID = 781]
2. 2 [Option ID = 782]
3. 3 [Option ID = 783]
4. 4 [Option ID = 784]

2) పిల్లలను సమర్థవంతమైన భావ ప్రసారకులుగా చేసేందుకు ఈ క్రింది వాటిలో ఉపాధ్యాయుడు చేయకూడనిది

(1) భాషతో ఆడుకోవటం

(2) భాషను ఉత్పత్తి చేయటం

(3) జ్ఞానాన్ని రూపొందించి పంచుకోవటం

(4) రోల్ ప్లేలో బాగా నటించేందుకు సంభాషణలను బట్టీ పట్టటం

[Question ID = 197][Question Description = CTET_P1_PART_4_L1_SET_103_TELUGU_Q107]

1. 1 [Option ID = 785]
2. 2 [Option ID = 786]
3. 3 [Option ID = 787]
4. 4 [Option ID = 788]

3) ఈ క్రింది వాటిలో ఏది సరైన ప్రకటన ?

(1) ఇంగ్లీషు తరగతి గదికి వచ్చేపిల్లలు ఎటువంటి రాతలులేని పలకలాంటి వాళ్లు

(2) ఒకటవ తరగతిలోపిల్లలకు ఇంగ్లీషు ఏ మాత్రం తెలియదు

(3) పిల్లలు పాఠశాలకు తమ స్వంత అనుభవాల నిధితో వస్తారు

(4) విద్యార్థుల అనుభవాలు వాళ్ల అభ్యసనానికి మద్దతుగా ఉండవు

[Question ID = 198][Question Description = CTET_P1_PART_4_L1_SET_103_TELUGU_Q108]

1. 1 [Option ID = 789]
2. 2 [Option ID = 790]
3. 3 [Option ID = 791]
4. 4 [Option ID = 792]

4) ప్రతి పిల్లవాడు విశ్వజనీన వ్యాకరణం అనబడే సింటాక్టిక్ నియమాలు కలిగి ఉంటాడు. ఇది ఈ క్రింది వాటిలో దేనికి సంబంధించింది

(1) భాషా గ్రహణ సాధనం

(2) భాషా సముపార్జన సాధనం

(3) అభ్యసన గ్రహణ నిష్పన్నం (లెర్నింగ్ ఎక్విజిషన్ డిరైవ్)

(4) భాషా గ్రహణ నిష్పన్నం (లాంగ్వేజ్ ఎక్విజిషన్ డిరైవ్)

[Question ID = 199][Question Description = CTET_P1_PART_4_L1_SET_103_TELUGU_Q109]

1. 1 [Option ID = 793]
2. 2 [Option ID = 794]
3. 3 [Option ID = 795]
4. 4 [Option ID = 796]

5) కొత్త పదాల్ని చదివేందుకు అక్షరాలను వాటి శబ్దాలను జతచేసే క్రమాన్ని ఇలా అంటారు

(1) మార్ఫాలజీ

(2) పదగుర్తింపు

(3) ఫోనోలాజికల్ డీకోడింగ్

(4) పఠన అవగాహనలు

[Question ID = 200][Question Description = CTET_P1_PART_4_L1_SET_103_TELUGU_Q110]

1. 1 [Option ID = 797]
2. 2 [Option ID = 798]
3. 3 [Option ID = 799]
4. 4 [Option ID = 800]

6) ఏపద్ధతి ఒక ఉపాధ్యాయుడిని తరగతిగదిలో పరభాషలను ప్రశంసించడం, విద్యార్థులు భావనలను అర్థంచేసుకుని తమ ఇంటి భాషకు బోధనా భాషకు మధ్య సన్నిహిత అనుసంధానాన్ని ఏర్పరచుకునేందుకు వారధిలాగా పని చేస్తుంది

(1) త్రిభాషా సూత్రం

(2) బహుళ భాషా పద్ధతి

(3) బహుళ గ్రేడ్ పద్ధతి

(4) ప్రత్యక్ష పద్ధతి

[Question ID = 201][Question Description = CTET_P1_PART_4_L1_SET_103_TELUGU_Q111]

1. 1 [Option ID = 801]
2. 2 [Option ID = 802]
3. 3 [Option ID = 803]
4. 4 [Option ID = 804]

7) ఈ క్రింది వాటిలో ఏది సరైన ప్రకటన కాదు

(1) వినటం తరువాత వచ్చే రెండవదశ మాట్లాడటం

(2) రాసేనైపుణ్యాన్ని మాట్లాడే నైపుణ్యాని కంటే ముందు అభివృద్ధి చేయాలి

(3) వినటం గురించి ఆచరణ మాట్లాడటాన్ని గురించిన ఆలోచన కంటే ముందుగా ఉండాలి

(4) భాషా నైపుణాలను సమైక్యంగా ఆచరించాలి

[Question ID = 202][Question Description = CTET_P1_PART_4_L1_SET_103_TELUGU_Q112]

1. 1 [Option ID = 805]
2. 2 [Option ID = 806]
3. 3 [Option ID = 807]
4. 4 [Option ID = 808]

8) ఒక పిల్లవాడు తన స్నేహితులతోవాడే భాష తన ఉపాధ్యాయులతో మాట్లాడే భాషకంటే భిన్నంగావుంటుంది. అదే రీతిలో అతను తన తల్లితో ఆహారం లాంటి విషయాలను గురించి తన తల్లితో అనేక రకాలుగా మాట్లాడతాడు. భాషకు సంబంధించిన ఏ అంశం ఈ సందర్భంలో తన పాత్ర నిర్వహిస్తుంది

(1) పర్యావరణాంశం

(2) మనో ప్రభావాంశాం

(3) అనియతాంశం

(4) సాంఘీకాంశం

[Question ID = 203][Question Description = CTET_P1_PART_4_L1_SET_103_TELUGU_Q113]

1. 1 [Option ID = 809]
2. 2 [Option ID = 810]
3. 3 [Option ID = 811]
4. 4 [Option ID = 812]

9) ఒక ఉపాధ్యాయురాలు తన విద్యార్థులకు మొదట కాలబోధకాలు (టెన్స్) గురించి వివరించి, తదుపరి వాళ్లకు వర్తమానం, గతం, భవిష్యత్తుకు సంబంధించిన వాక్యాలు రాయమని అడుగుతుంది. ఈ సందర్భంలో ఆమె అను సరిస్తున్న పద్ధతి

(1) నిగమన పద్ధతి

(2) అనుగమన పద్ధతి

(3) సందర్భగత పద్ధతి

(4) నిర్మాణ వాదపద్ధతి

[Question ID = 204][Question Description = CTET_P1_PART_4_L1_SET_103_TELUGU_Q114]

1. 1 [Option ID = 813]
2. 2 [Option ID = 814]
3. 3 [Option ID = 815]
4. 4 [Option ID = 816]

10) భాషా సమృద్ధ పరిసరం పిల్లవాడికి ఈ క్రింది అవకాశం ఉండే వాతావరణాన్ని కల్పిస్తుంది

(1) భాషనుచూడటం, గమనించటం, ఉపయోగించటం

(2) భాషాలోటును అధిగమించుట

(3) పిల్లవాడు తను ఎప్పుడూ విననటువంటి వాక్యాలను సృష్టిస్తాడు

(4) తరగతి గది వెలుపల నేర్చుకుంటాడు

[Question ID = 205][Question Description = CTET_P1_PART_4_L1_SET_103_TELUGU_Q115]

1. 1 [Option ID = 817]
2. 2 [Option ID = 818]
3. 3 [Option ID = 819]
4. 4 [Option ID = 820]

11) మూల్యాంకనానికి సంబంధించి ఈ క్రింది వాటిలో ఏది నిజం కాదు ?

(1) మూల్యాంకనం అనేది పిల్లవాడికి శక్తిని, అవసరాన్ని, ఆసక్తుల్ని, ప్రాధాన్యతలను గుర్తించటంలో ఉపయోగ పడుతుంది

(2) మూల్యాంకనం విద్యార్థి సామర్థ్యపు దర్శనను శక్తివంతం చేస్తుంది, జోక్యం ద్వారా దానికి మద్దతు నిస్తుంది

(3) మూల్యాంకనం తరగతిగది విద్యార్థుల సామర్థ్య ప్రదర్శనలో ఒకళ్లలో ఒకళ్లను పోల్చిచూడటంలో సహాయ పడుతుంది

(4) మూల్యాంకనం అనేది అభ్యసన ఖాళీలను, అభ్యసన క్లిష్టతలను ముందుగానే గుర్తించటంలో సహాయపడుతుంది

[Question ID = 206][Question Description = CTET_P1_PART_4_L1_SET_103_TELUGU_Q116]

1. 1 [Option ID = 821]
2. 2 [Option ID = 822]
3. 3 [Option ID = 823]
4. 4 [Option ID = 824]

12) భావప్రసారబోధనా పద్ధతుల గురించి ఈ క్రింది వాటిలో ఏది సరైనది కాదు

(1) అది అభ్యాసకుల నిజజీవిత సందర్భాలను ఎదుర్కోవటాన్ని ప్రోత్సహిస్తుంది

(2) స్పెల్లింగ్ మరియు వ్యాకరణ సంబంధ దోషాలను తగ్గించటం మీద అది దృష్టి పెడుతుంది

(3) అది అభ్యాసకులను అర్థవంతమైన, విశ్వసనీయమైన భావ ప్రసార కార్యకలాపానికి సిద్ధం చేస్తుంది

(4) లక్ష్య భాషలో భావ ప్రసారం అర్థవంతంగా జరగటానికి భాషను వాడటం గురించి నొక్కి చెపుతుంది

[Question ID = 207][Question Description = CTET_P1_PART_4_L1_SET_103_TELUGU_Q117]

1. 1 [Option ID = 825]
2. 2 [Option ID = 826]
3. 3 [Option ID = 827]
4. 4 [Option ID = 828]

13) ఒక ఉపాధ్యాయుడు అభ్యాసాలలో మాట్లాడే నైపుణ్యాలను అభివృద్ధి పరుస్తున్న సందర్భంలో మాట్లాడేటప్పుడు మనం కొన్ని ముఖ్యాంశాలను పెట్టుకోవాలి అని అన్నాడు. మనం ఎవరితోనైనా మాట్లాడుతున్నప్పుడు మనం పదాలు ఎంచుకునే పద్ధతిని ప్రభావితం చేసే అంశాలు

I. సందర్భం

II. వాతావరణం

III. మనం మాట్లాడుతున్న వ్యక్తి

IV. ప్రేరణ

(1) I, II మరియు III

(2) I, II మరియు IV

(3) II, III మరియు IV

(4) III మరియు IV మాత్రమే

[Question ID = 208][Question Description = CTET_P1_PART_4_L1_SET_103_TELUGU_Q118]

1. 1 [Option ID = 829]
2. 2 [Option ID = 830]
3. 3 [Option ID = 831]
4. 4 [Option ID = 832]

14) పరిహారబోధన ఈ క్రింది విద్యార్థులకు

(1) విషయాన్ని అర్థం చేసుకోలేనివాళ్లకు లేక ఇబ్బందిని ఎదుర్కొనే వాళ్లకు

(2) తరగతికి సరిగా హాజరు కానివాళ్లకు

(3) అభ్యసన వైకల్యాలు కలవాళ్లకు

(4) లక్ష్యభాషలో కౌశలం వున్న వాళ్లకు

[Question ID = 209][Question Description = CTET_P1_PART_4_L1_SET_103_TELUGU_Q119]

1. 1 [Option ID = 833]
2. 2 [Option ID = 834]
3. 3 [Option ID = 835]
4. 4 [Option ID = 836]

15) ఒక వేళ మీ తరగతిగదిలో అభ్యాసకులలో ఎవరైనా చూపు సమస్య ఉన్నవారు ఉన్నప్పుడు ఒక భాషా ఉపాధ్యాయుడిగా మీరేం చేస్తారు ?

(1) విద్యార్థి పనిని చేసి పెట్టటం ద్వారా మద్దతివ్వటం

(2) వాచకాన్ని చదివేందుకు, వినేందుకు బ్రెయిలీ వాచకాలను అందించటం, శ్రవణ పరికరాలను అందించటం

(3) తన సమవుజ్జీని వీలున్నంత ఎక్కువ అవకాశం ఇచ్చి అతనికి సహాయపడటం

(4) తన పని పూర్తిచేసేందుకు బాధ్యత తల్లిదండ్రులకు అప్పగించటం

[Question ID = 210][Question Description = CTET_P1_PART_4_L1_SET_103_TELUGU_Q120]

1. 1 [Option ID = 837]
2. 2 [Option ID = 838]
3. 3 [Option ID = 839]

4. 4 [Option ID = 840]

Topic:- HIN_Q121-128_L2_P1_CTET

1) ***निर्देश :*** *निम्नलिखित गद्यांश को पढ़कर पूछे गए प्रश्नों के सही /सबसे उपयुक्त उत्तर वाले विकल्प को चुनिए।*

देश उसी अनुपात में उन्नत हुआ करता है, जिस अनुपात में वहाँ के जनसमुदाय में शिक्षा और बुद्धि का प्रसार होता है। भारतवर्ष की पतनावस्था का मुख्य कारण यह रहा कि मुट्ठीभर लोगों ने देश की सम्पूर्ण शिक्षा और बुद्धि पर एकाधिपत्य कर लिया। यदि हम पुनः उन्नत होना चाहते हैं, तो हम जनसमूह में शिक्षा का प्रचार करके ही वैसे हो सकते हैं। निम्नवर्ग के लोगों को अपने खोये हुए व्यक्तित्व का विकास करने के लिए शिक्षा देना ही उनकी एकमात्र सेवा करना है। उनके सामने विचारों को रखो। संसार में उनके चारों ओर क्या चल रहा है इसकी ओर उनकी आँखें खोल दो और तब वे अपनी मुक्ति का कार्य स्वयं कर लेंगे। प्रत्येक स्त्री और पुरुष को अपनी मुक्ति का कार्य स्वयं करना होगा। उनके सामने विचारों को रख दो — बस उन्हें इतनी ही सहायता चाहिए।

गद्यांश के आधार पर कहा जा सकता है कि

(1) स्वयं की मुक्ति का साधन स्कूल है

(2) स्वयं की मुक्ति का साधन शिक्षा है

(3) भारत के पतन का कारण उसकी संस्कृति है

(4) भारत के जनसमूह को धन देना चाहिए

[Question ID = 241][Question Description = CTET_P1_PART_5_L2_SET_108_HINDI_Q121]

1. 1 [Option ID = 961]
2. 2 [Option ID = 962]
3. 3 [Option ID = 963]
4. 4 [Option ID = 964]

2) ***निर्देश :*** *निम्नलिखित गद्यांश को पढ़कर पूछे गए प्रश्नों के सही /सबसे उपयुक्त उत्तर वाले विकल्प को चुनिए ।*

देश उसी अनुपात में उन्नत हुआ करता है, जिस अनुपात में वहाँ के जनसमुदाय में शिक्षा और बुद्धि का प्रसार होता है । भारतवर्ष की पतनावस्था का मुख्य कारण यह रहा कि मुट्ठीभर लोगों ने देश की सम्पूर्ण शिक्षा और बुद्धि पर एकाधिपत्य कर लिया । यदि हम पुनः उन्नत होना चाहते हैं, तो हम जनसमूह में शिक्षा का प्रचार करके ही वैसे हो सकते हैं । निम्नवर्ग के लोगों को अपने खोये हुए व्यक्तित्व का विकास करने के लिए शिक्षा देना ही उनकी एकमात्र सेवा करना है । उनके सामने विचारों को रखो । संसार में उनके चारों ओर क्या चल रहा है इसकी ओर उनकी आँखें खोल दो और तब वे अपनी मुक्ति का कार्य स्वयं कर लेंगे । प्रत्येक स्त्री और पुरुष को अपनी मुक्ति का कार्य स्वयं करना होगा । उनके सामने विचारों को रख दो — बस उन्हें इतनी ही सहायता चाहिए ।

शिक्षा क्या करती है ?

(1) धनार्जन

(2) आधिपत्य

(3) व्यक्तित्व-विकास

(4) मनोवैज्ञानिक विकास

[Question ID = 242][Question Description = CTET_P1_PART_5_L2_SET_108_HINDI_Q122]

1. 1 [Option ID = 965]
2. 2 [Option ID = 966]
3. 3 [Option ID = 967]
4. 4 [Option ID = 968]

3) ***निर्देश :*** *निम्नलिखित गद्यांश को पढ़कर पूछे गए प्रश्नों के सही /सबसे उपयुक्त उत्तर वाले विकल्प को चुनिए ।*

देश उसी अनुपात में उन्नत हुआ करता है, जिस अनुपात में वहाँ के जनसमुदाय में शिक्षा और बुद्धि का प्रसार होता है । भारतवर्ष की पतनावस्था का मुख्य कारण यह रहा कि मुट्ठीभर लोगों ने देश की सम्पूर्ण शिक्षा और बुद्धि पर एकाधिपत्य कर लिया । यदि हम पुनः उन्नत होना चाहते हैं, तो हम जनसमूह में शिक्षा का प्रचार करके ही वैसे हो सकते हैं । निम्नवर्ग के लोगों को अपने खोये हुए व्यक्तित्व का विकास करने के लिए शिक्षा देना ही उनकी एकमात्र सेवा करना है । उनके सामने विचारों को रखो । संसार में उनके चारों ओर क्या चल रहा है इसकी ओर उनकी आँखें खोल दो और तब वे अपनी मुक्ति का कार्य स्वयं कर लेंगे । प्रत्येक स्त्री और पुरुष को अपनी मुक्ति का कार्य स्वयं करना होगा । उनके सामने विचारों को रख दो — बस उन्हें इतनी ही सहायता चाहिए ।

गद्यांश के अनुसार सेवा है — निम्नवर्ग के लोगों को

(1) शिक्षित करना

(2) बुद्धि देना

(3) विचार देना

(4) दया देना

[Question ID = 243][Question Description = CTET_P1_PART_5_L2_SET_108_HINDI_Q123]

1. 1 [Option ID = 969]
2. 2 [Option ID = 970]
3. 3 [Option ID = 971]
4. 4 [Option ID = 972]

4) ***निर्देश :*** *निम्नलिखित गद्यांश को पढ़कर पूछे गए प्रश्नों के सही /सबसे उपयुक्त उत्तर वाले विकल्प को चुनिए।*

देश उसी अनुपात में उन्नत हुआ करता है, जिस अनुपात में वहाँ के जनसमुदाय में शिक्षा और बुद्धि का प्रसार होता है। भारतवर्ष की पतनावस्था का मुख्य कारण यह रहा कि मुट्ठीभर लोगों ने देश की सम्पूर्ण शिक्षा और बुद्धि पर एकाधिपत्य कर लिया। यदि हम पुनः उन्नत होना चाहते हैं, तो हम जनसमूह में शिक्षा का प्रचार करके ही वैसे हो सकते हैं। निम्नवर्ग के लोगों को अपने खोये हुए व्यक्तित्व का विकास करने के लिए शिक्षा देना ही उनकी एकमात्र सेवा करना है। उनके सामने विचारों को रखो। संसार में उनके चारों ओर क्या चल रहा है इसकी ओर उनकी आँखें खोल दो और तब वे अपनी मुक्ति का कार्य स्वयं कर लेंगे। प्रत्येक स्त्री और पुरुष को अपनी मुक्ति का कार्य स्वयं करना होगा। उनके सामने विचारों को रख दो — बस उन्हें इतनी ही सहायता चाहिए।

हमें यह मालूम होना चाहिए कि हमारे आस-पास क्या हो रहा है ताकि

(1) हम स्वयं को अद्यतन कर सकें

(2) हम विश्लेषण करके अपना विकल्प चुन सकें

(3) हम स्वयं को स्वतंत्रता दिला सकें

(4) हम दूसरों को शिक्षित कर सकें

[Question ID = 244][Question Description = CTET_P1_PART_5_L2_SET_108_HINDI_Q124]

1. 1 [Option ID = 973]
2. 2 [Option ID = 974]
3. 3 [Option ID = 975]
4. 4 [Option ID = 976]

5) ***निर्देश :*** *निम्नलिखित गद्यांश को पढ़कर पूछे गए प्रश्नों के सही /सबसे उपयुक्त उत्तर वाले विकल्प को चुनिए ।*

देश उसी अनुपात में उन्नत हुआ करता है, जिस अनुपात में वहाँ के जनसमुदाय में शिक्षा और बुद्धि का प्रसार होता है । भारतवर्ष की पतनावस्था का मुख्य कारण यह रहा कि मुट्ठीभर लोगों ने देश की सम्पूर्ण शिक्षा और बुद्धि पर एकाधिपत्य कर लिया । यदि हम पुनः उन्नत होना चाहते हैं, तो हम जनसमूह में शिक्षा का प्रचार करके ही वैसे हो सकते हैं । निम्नवर्ग के लोगों को अपने खोये हुए व्यक्तित्व का विकास करने के लिए शिक्षा देना ही उनकी एकमात्र सेवा करना है । उनके सामने विचारों को रखो । संसार में उनके चारों ओर क्या चल रहा है इसकी ओर उनकी आँखें खोल दो और तब वे अपनी मुक्ति का कार्य स्वयं कर लेंगे । प्रत्येक स्त्री और पुरुष को अपनी मुक्ति का कार्य स्वयं करना होगा । उनके सामने विचारों को रख दो — बस उन्हें इतनी ही सहायता चाहिए ।

व्यक्ति की स्वयं की मुक्ति का मार्ग है

(1) शिक्षा

(2) बुद्धि

(3) सेवा

(4) विचार

[Question ID = 245][Question Description = CTET_P1_PART_5_L2_SET_108_HINDI_Q125]

1. 1 [Option ID = 977]
2. 2 [Option ID = 978]
3. 3 [Option ID = 979]
4. 4 [Option ID = 980]

6) ***निर्देश :*** *निम्नलिखित गद्यांश को पढ़कर पूछे गए प्रश्नों के सही /सबसे उपयुक्त उत्तर वाले विकल्प को चुनिए।*

देश उसी अनुपात में उन्नत हुआ करता है, जिस अनुपात में वहाँ के जनसमुदाय में शिक्षा और बुद्धि का प्रसार होता है। भारतवर्ष की पतनावस्था का मुख्य कारण यह रहा कि मुट्ठीभर लोगों ने देश की सम्पूर्ण शिक्षा और बुद्धि पर एकाधिपत्य कर लिया। यदि हम पुनः उन्नत होना चाहते हैं, तो हम जनसमूह में शिक्षा का प्रचार करके ही वैसे हो सकते हैं। निम्नवर्ग के लोगों को अपने खोये हुए व्यक्तित्व का विकास करने के लिए शिक्षा देना ही उनकी एकमात्र सेवा करना है। उनके सामने विचारों को रखो। संसार में उनके चारों ओर क्या चल रहा है इसकी ओर उनकी आँखें खोल दो और तब वे अपनी मुक्ति का कार्य स्वयं कर लेंगे। प्रत्येक स्त्री और पुरुष को अपनी मुक्ति का कार्य स्वयं करना होगा। उनके सामने विचारों को रख दो — बस उन्हें इतनी ही सहायता चाहिए।

भारत के पतन का कारण है

(1) व्यक्तियों के पास शिक्षा और बुद्धि का अभाव

(2) शिक्षा और बुद्धि पर सभी का अधिकार

(3) शिक्षा और बुद्धि पर कुछ लोगों का अधिकार

(4) व्यक्तियों के पास धन, बुद्धि का असमान वितरण

[Question ID = 246][Question Description = CTET_P1_PART_5_L2_SET_108_HINDI_Q126]

1. 1 [Option ID = 981]
2. 2 [Option ID = 982]
3. 3 [Option ID = 983]
4. 4 [Option ID = 984]

7) ***निर्देश :*** *निम्नलिखित गद्यांश को पढ़कर पूछे गए प्रश्नों के सही /सबसे उपयुक्त उत्तर वाले विकल्प को चुनिए।*

देश उसी अनुपात में उन्नत हुआ करता है, जिस अनुपात में वहाँ के जनसमुदाय में शिक्षा और बुद्धि का प्रसार होता है। भारतवर्ष की पतनावस्था का मुख्य कारण यह रहा कि मुट्ठीभर लोगों ने देश की सम्पूर्ण शिक्षा और बुद्धि पर एकाधिपत्य कर लिया। यदि हम पुनः उन्नत होना चाहते हैं, तो हम जनसमूह में शिक्षा का प्रचार करके ही वैसे हो सकते हैं। निम्नवर्ग के लोगों को अपने खोये हुए व्यक्तित्व का विकास करने के लिए शिक्षा देना ही उनकी एकमात्र सेवा करना है। उनके सामने विचारों को रखो। संसार में उनके चारों ओर क्या चल रहा है इसकी ओर उनकी आँखें खोल दो और तब वे अपनी मुक्ति का कार्य स्वयं कर लेंगे। प्रत्येक स्त्री और पुरुष को अपनी मुक्ति का कार्य स्वयं करना होगा। उनके सामने विचारों को रख दो — बस उन्हें इतनी ही सहायता चाहिए।

समूह से भिन्न शब्द है

(1) शिक्षा

(2) शिक्षित

(3) उन्नत

(4) मुक्त

[Question ID = 247][Question Description = CTET_P1_PART_5_L2_SET_108_HINDI_Q127]

1. 1 [Option ID = 985]
2. 2 [Option ID = 986]
3. 3 [Option ID = 987]
4. 4 [Option ID = 988]

8) ***निर्देश :*** *निम्नलिखित गद्यांश को पढ़कर पूछे गए प्रश्नों के सही /सबसे उपयुक्त उत्तर वाले विकल्प को चुनिए।*

देश उसी अनुपात में उन्नत हुआ करता है, जिस अनुपात में वहाँ के जनसमुदाय में शिक्षा और बुद्धि का प्रसार होता है। भारतवर्ष की पतनावस्था का मुख्य कारण यह रहा कि मुट्ठीभर लोगों ने देश की सम्पूर्ण शिक्षा और बुद्धि पर एकाधिपत्य कर लिया। यदि हम पुनः उन्नत होना चाहते हैं, तो हम जनसमूह में शिक्षा का प्रचार करके ही वैसे हो सकते हैं। निम्नवर्ग के लोगों को अपने खोये हुए व्यक्तित्व का विकास करने के लिए शिक्षा देना ही उनकी एकमात्र सेवा करना है। उनके सामने विचारों को रखो। संसार में उनके चारों ओर क्या चल रहा है इसकी ओर उनकी आँखें खोल दो और तब वे अपनी मुक्ति का कार्य स्वयं कर लेंगे। प्रत्येक स्त्री और पुरुष को अपनी मुक्ति का कार्य स्वयं करना होगा। उनके सामने विचारों को रख दो — बस उन्हें इतनी ही सहायता चाहिए।

'बस उन्हें इतनी ही सहायता चाहिए।' वाक्य में निपात है

(1) इतनी

(2) ही

(3) उन्हें

(4) चाहिए

[Question ID = 248][Question Description = CTET_P1_PART_5_L2_SET_108_HINDI_Q128]

1. 1 [Option ID = 989]
2. 2 [Option ID = 990]
3. 3 [Option ID = 991]
4. 4 [Option ID = 992]

Topic:- HIN_Q129-135_L2_P1_CTET

1) ***निर्देश :*** *निम्नलिखित गद्यांश को पढ़कर पूछे गए प्रश्नों के सही /सबसे उपयुक्त उत्तर वाले विकल्प को चुनिए।*

अकसर लोग मित्र बनाने से पहले ज़्यादा सोच-विचार नहीं करते। जो मन को अच्छा लगने लगता है, बस उसी को अपना मित्र मान बैठते हैं पर ऐसी दोस्ती जीवन में आयी पहली आँधी के साथ ही ओझल हो जाती है। वास्तव में साथ रहने और मित्रता में अंतर है और मित्र वही है जो आपके साथ हर सुख-दुख में हो। सच्ची मित्रता केवल दायित्व मात्र नहीं है। यह तो सभी को सुख और प्रसन्नता देती है। सच्ची मित्रता एक अंकुर से विकसित छायादार वृक्ष के समान होती है, जो धीरे-धीरे बढ़ती है। समय पाकर उसकी पकड़ वृक्ष की जड़ों के समान मज़बूत होती जाती है। सच्चा मित्र जीवनभर साथ निभाता है। हर स्थिति में धैर्यपूर्वक साथ देता है। सच्ची मित्रता में भाई-बहन-सा प्रेम, माँ-सी सहनशक्ति तथा पिता-सा शुभचिंतन रहता है।

गद्यांश के अनुसार व्यक्ति किस कार्य में अधिक सोच-विचार ***नहीं*** करता है?

(1) शिक्षा-हेतु विषय के चयन में

(2) मित्रता करने में

(3) रोज़गार के चयन में

(4) मित्रों को प्रसन्नता देने में

[Question ID = 249][Question Description = CTET_P1_PART_5_L2_SET_108_HINDI_Q129]

1. 1 [Option ID = 993]
2. 2 [Option ID = 994]
3. 3 [Option ID = 995]
4. 4 [Option ID = 996]

2) ***निर्देश :*** *निम्नलिखित गद्यांश को पढ़कर पूछे गए प्रश्नों के सही /सबसे उपयुक्त उत्तर वाले विकल्प को चुनिए ।*

अकसर लोग मित्र बनाने से पहले ज़्यादा सोच-विचार नहीं करते । जो मन को अच्छा लगने लगता है, बस उसी को अपना मित्र मान बैठते हैं पर ऐसी दोस्ती जीवन में आयी पहली आँधी के साथ ही ओझल हो जाती है । वास्तव में साथ रहने और मित्रता में अंतर है और मित्र वही है जो आपके साथ हर सुख-दुख में हो । सच्ची मित्रता केवल दायित्व मात्र नहीं है । यह तो सभी को सुख और प्रसन्नता देती है । सच्ची मित्रता एक अंकुर से विकसित छायादार वृक्ष के समान होती है, जो धीरे-धीरे बढ़ती है । समय पाकर उसकी पकड़ वृक्ष की जड़ों के समान मज़बूत होती जाती है । सच्चा मित्र जीवनभर साथ निभाता है । हर स्थिति में धैर्यपूर्वक साथ देता है । सच्ची मित्रता में भाई-बहन-सा प्रेम, माँ-सी सहनशक्ति तथा पिता-सा शुभचिंतन रहता है ।

'सच्ची मित्रता एक अंकुर से विकसित छायादार वृक्ष के समान होती है ।' वाक्य से तात्पर्य है

(1) अंकुर से ही वृक्ष विकसित होता है ।

(2) छायादार वृक्ष बनने से पहले अंकुरण अनिवार्य है ।

(3) सच्ची मित्रता समय के साथ और सुदृढ़ होती जाती है ।

(4) सच्ची मित्रता के लिए सच्चा मित्र आवश्यक है ।

[Question ID = 250][Question Description = CTET_P1_PART_5_L2_SET_108_HINDI_Q130]

1. 1 [Option ID = 997]
2. 2 [Option ID = 998]
3. 3 [Option ID = 999]
4. 4 [Option ID = 1000]

3) ***निर्देश :*** *निम्नलिखित गद्यांश को पढ़कर पूछे गए प्रश्नों के सही /सबसे उपयुक्त उत्तर वाले विकल्प को चुनिए ।*

अकसर लोग मित्र बनाने से पहले ज़्यादा सोच-विचार नहीं करते । जो मन को अच्छा लगने लगता है, बस उसी को अपना मित्र मान बैठते हैं पर ऐसी दोस्ती जीवन में आयी पहली आँधी के साथ ही ओझल हो जाती है । वास्तव में साथ रहने और मित्रता में अंतर है और मित्र वही है जो आपके साथ हर सुख-दुख में हो । सच्ची मित्रता केवल दायित्व मात्र नहीं है । यह तो सभी को सुख और प्रसन्नता देती है । सच्ची मित्रता एक अंकुर से विकसित छायादार वृक्ष के समान होती है, जो धीरे-धीरे बढ़ती है । समय पाकर उसकी पकड़ वृक्ष की जड़ों के समान मज़बूत होती जाती है । सच्चा मित्र जीवनभर साथ निभाता है । हर स्थिति में धैर्यपूर्वक साथ देता है । सच्ची मित्रता में भाई-बहन-सा प्रेम, माँ-सी सहनशक्ति तथा पिता-सा शुभचिंतन रहता है ।

निम्न में से कौन-सा सच्ची मित्रता का लक्षण ***नहीं*** है ?

(1) प्रत्येक सुख-दुख में साथ देना

(2) सभी को सुख और खुशी देना

(3) प्रत्येक स्थिति में धैर्यपूर्वक साथ देना

(4) मित्र की कमियों को देखकर अनदेखा करना/मित्र को मुसीबत में अकेला छोड़ देना

[Question ID = 251][Question Description = CTET_P1_PART_5_L2_SET_108_HINDI_Q131]

1. 1 [Option ID = 1001]
2. 2 [Option ID = 1002]
3. 3 [Option ID = 1003]
4. 4 [Option ID = 1004]

4) ***निर्देश :*** *निम्नलिखित गद्यांश को पढ़कर पूछे गए प्रश्नों के सही /सबसे उपयुक्त उत्तर वाले विकल्प को चुनिए ।*

अकसर लोग मित्र बनाने से पहले ज़्यादा सोच-विचार नहीं करते । जो मन को अच्छा लगने लगता है, बस उसी को अपना मित्र मान बैठते हैं पर ऐसी दोस्ती जीवन में आयी पहली आँधी के साथ ही ओझल हो जाती है । वास्तव में साथ रहने और मित्रता में अंतर है और मित्र वही है जो आपके साथ हर सुख-दुख में हो । सच्ची मित्रता केवल दायित्व मात्र नहीं है । यह तो सभी को सुख और प्रसन्नता देती है । सच्ची मित्रता एक अंकुर से विकसित छायादार वृक्ष के समान होती है, जो धीरे-धीरे बढ़ती है । समय पाकर उसकी पकड़ वृक्ष की जड़ों के समान मज़बूत होती जाती है । सच्चा मित्र जीवनभर साथ निभाता है । हर स्थिति में धैर्यपूर्वक साथ देता है । सच्ची मित्रता में भाई-बहन-सा प्रेम, माँ-सी सहनशक्ति तथा पिता-सा शुभचिंतन रहता है ।

"ऐसी दोस्ती जीवन में आयी पहली आँधी के साथ ही ओझल हो जाती है ।" वाक्य से तात्पर्य है

(1) दोस्ती आँधी की तरह नुकसान करती है ।

(2) पहली आँधी जल्दी ओझल हो जाती है ।

(3) बिना सोचे-समझे हुई मित्रता जल्दी समाप्त हो जाती है ।

(4) आँधी के साथ ओझल होने वाले को मित्र कहते हैं ।

[Question ID = 252][Question Description = CTET_P1_PART_5_L2_SET_108_HINDI_Q132]

1. 1 [Option ID = 1005]
2. 2 [Option ID = 1006]
3. 3 [Option ID = 1007]
4. 4 [Option ID = 1008]

5) ***निर्देश :*** *निम्नलिखित गद्यांश को पढ़कर पूछे गए प्रश्नों के सही /सबसे उपयुक्त उत्तर वाले विकल्प को चुनिए ।*

अकसर लोग मित्र बनाने से पहले ज़्यादा सोच-विचार नहीं करते । जो मन को अच्छा लगने लगता है, बस उसी को अपना मित्र मान बैठते हैं पर ऐसी दोस्ती जीवन में आयी पहली आँधी के साथ ही ओझल हो जाती है। वास्तव में साथ रहने और मित्रता में अंतर है और मित्र वही है जो आपके साथ हर सुख-दुख में हो । सच्ची मित्रता केवल दायित्व मात्र नहीं है । यह तो सभी को सुख और प्रसन्नता देती है । सच्ची मित्रता एक अंकुर से विकसित छायादार वृक्ष के समान होती है, जो धीरे-धीरे बढ़ती है । समय पाकर उसकी पकड़ वृक्ष की जड़ों के समान मज़बूत होती जाती है । सच्चा मित्र जीवनभर साथ निभाता है । हर स्थिति में धैर्यपूर्वक साथ देता है । सच्ची मित्रता में भाई-बहन-सा प्रेम, माँ-सी सहनशक्ति तथा पिता-सा शुभचिंतन रहता है ।

'मित्र' का पर्यायवाची शब्द ***नहीं*** है

(1) सहचर

(2) साथी

(3) अरि

(4) सुहृदय

[Question ID = 253][Question Description = CTET_P1_PART_5_L2_SET_108_HINDI_Q133]

1. 1 [Option ID = 1009]
2. 2 [Option ID = 1010]
3. 3 [Option ID = 1011]
4. 4 [Option ID = 1012]

6) ***निर्देश :*** *निम्नलिखित गद्यांश को पढ़कर पूछे गए प्रश्नों के सही /सबसे उपयुक्त उत्तर वाले विकल्प को चुनिए ।*

अकसर लोग मित्र बनाने से पहले ज़्यादा सोच-विचार नहीं करते । जो मन को अच्छा लगने लगता है, बस उसी को अपना मित्र मान बैठते हैं पर ऐसी दोस्ती जीवन में आयी पहली आँधी के साथ ही ओझल हो जाती है । वास्तव में साथ रहने और मित्रता में अंतर है और मित्र वही है जो आपके साथ हर सुख-दुख में हो । सच्ची मित्रता केवल दायित्व मात्र नहीं है । यह तो सभी को सुख और प्रसन्नता देती है । सच्ची मित्रता एक अंकुर से विकसित छायादार वृक्ष के समान होती है, जो धीरे-धीरे बढ़ती है । समय पाकर उसकी पकड़ वृक्ष की जड़ों के समान मज़बूत होती जाती है । सच्चा मित्र जीवनभर साथ निभाता है । हर स्थिति में धैर्यपूर्वक साथ देता है । सच्ची मित्रता में भाई-बहन-सा प्रेम, माँ-सी सहनशक्ति तथा पिता-सा शुभचिंतन रहता है ।

'हर स्थिति में धैर्यपूर्वक साथ देता है ।' वाक्य में रेखांकित शब्द है

(1) रीतिवाचक क्रिया-विशेषण

(2) परिमाणवाचक क्रिया-विशेषण

(3) कालवाचक क्रिया-विशेषण

(4) स्थानवाचक क्रिया-विशेषण

[Question ID = 254][Question Description = CTET_P1_PART_5_L2_SET_108_HINDI_Q134]

1. 1 [Option ID = 1013]
2. 2 [Option ID = 1014]
3. 3 [Option ID = 1015]
4. 4 [Option ID = 1016]

7) **निर्देश :** *निम्नलिखित गद्यांश को पढ़कर पूछे गए प्रश्नों के सही /सबसे उपयुक्त उत्तर वाले विकल्प को चुनिए।*

अकसर लोग मित्र बनाने से पहले ज़्यादा सोच-विचार नहीं करते। जो मन को अच्छा लगने लगता है, बस उसी को अपना मित्र मान बैठते हैं पर ऐसी दोस्ती जीवन में आयी पहली आँधी के साथ ही ओझल हो जाती है। वास्तव में साथ रहने और मित्रता में अंतर है और मित्र वही है जो आपके साथ हर सुख-दुख में हो। सच्ची मित्रता केवल दायित्व मात्र नहीं है। यह तो सभी को सुख और प्रसन्नता देती है। सच्ची मित्रता एक अंकुर से विकसित छायादार वृक्ष के समान होती है, जो धीरे-धीरे बढ़ती है। समय पाकर उसकी पकड़ वृक्ष की जड़ों के समान मज़बूत होती जाती है। सच्चा मित्र जीवनभर साथ निभाता है। हर स्थिति में धैर्यपूर्वक साथ देता है। सच्ची मित्रता में भाई-बहन-सा प्रेम, माँ-सी सहनशक्ति तथा पिता-सा शुभचिंतन रहता है।

समूह से भिन्न है

(1) सुख

(2) सुखी

(3) मित्रता

(4) सहनशक्ति

[Question ID = 255][Question Description = CTET_P1_PART_5_L2_SET_108_HINDI_Q135]

1. 1 [Option ID = 1017]
2. 2 [Option ID = 1018]
3. 3 [Option ID = 1019]
4. 4 [Option ID = 1020]

Topic:- HIN_Q136-150_L2_P1_CTET

1) एक अध्यापिका कक्षा दो के विद्यार्थियों को हावभाव व मुद्राओं के माध्यम से कहानी सुना रही है। बाद में वह विद्यार्थियों को उसी कहानी को अपनी मातृभाषा में सुनाने के लिए कहती है। वह उनकी किस क्षमता का आकलन कर रही है ?

(1) सोचने का कौशल

(2) श्रवण कौशल

(3) पठन कौशल

(4) रचनात्मक कौशल

[Question ID = 256][Question Description = CTET_P1_PART_5_L2_SET_108_HINDI_Q136]

1. 1 [Option ID = 1021]
2. 2 [Option ID = 1022]
3. 3 [Option ID = 1023]
4. 4 [Option ID = 1024]

2) एक अध्यापिका अपने विद्यार्थियों को प्रोत्साहित करती है कि वे (चित्र, शीर्षक और उपशीर्षक आदि) संकेतों के आधार पर पाठ्य-सामग्री के बारे में अनुमान लगाएँ। वह किस उपकौशल का अभ्यास करवा रही है?

(1) श्रवण

(2) वाचन

(3) पठन

(4) लेखन

[Question ID = 257][Question Description = CTET_P1_PART_5_L2_SET_108_HINDI_Q137]

1. 1 [Option ID = 1025]
2. 2 [Option ID = 1026]
3. 3 [Option ID = 1027]
4. 4 [Option ID = 1028]

3) बच्चे चित्र देखना पसंद करते हैं और अपनी तरह से उसका वर्णन भी करते हैं। एक अध्यापक होने के नाते आप चित्रों का इस्तेमाल क्यों करते हैं?

(1) यह शिक्षार्थियों को संलग्न रखते हैं।

(2) यह शिक्षार्थियों को इसी तरह के चित्र बनाने के लिए प्रोत्साहित करता है।

(3) यह शिक्षार्थियों को चित्र समझने व उसका विश्लेषण करने में मदद करेगा।

(4) यह शिक्षार्थियों को विभिन्न रंगों की जानकारी देगा।

[Question ID = 258][Question Description = CTET_P1_PART_5_L2_SET_108_HINDI_Q138]

1. 1 [Option ID = 1029]
2. 2 [Option ID = 1030]
3. 3 [Option ID = 1031]
4. 4 [Option ID = 1032]

4) एक बालक अपने आस-पास के परिवेश में अंग्रेज़ी भाषा सुनता है और अकसर इस भाषा के शब्द अपनी प्रथम भाषा में इस्तेमाल करता है। यह स्थिति क्या कहलाती है?

(1) कोड मिश्रण

(2) एक कोड से दूसरे कोड में जाना (कोड स्विचिंग)

(3) बहुभाषावाद

(4) बोली

[Question ID = 259][Question Description = CTET_P1_PART_5_L2_SET_108_HINDI_Q139]

1. 1 [Option ID = 1033]
2. 2 [Option ID = 1034]
3. 3 [Option ID = 1035]
4. 4 [Option ID = 1036]

5) कक्षा एक में दीवारों पर चार्ट, पोस्टर, सूचनाएँ, नामों की सूची, बच्चों के कार्य दर्शाए गए हैं। ये सभी शिक्षार्थियों को क्या प्रदान करती हैं ?

(1) चित्रकारी एवं पेंटिंग समृद्ध परिवेश

(2) मुद्रित/लिखित समृद्ध परिवेश

(3) आनंददायी परिवेश

(4) रंगदार परिवेश

[Question ID = 260][Question Description = CTET_P1_PART_5_L2_SET_108_HINDI_Q140]

1. 1 [Option ID = 1037]
2. 2 [Option ID = 1038]
3. 3 [Option ID = 1039]
4. 4 [Option ID = 1040]

6) एक अध्यापिका कक्षा पाँच के विद्यार्थियों को 'एक पल में मुक्त लेखन' गतिविधि करवाती है। इस लेखन कार्य का उद्देश्य क्या है ?

(1) शिक्षार्थी के पास स्वतंत्रता है कि वह लिखे या न लिखे

(2) शिक्षार्थी को रचनात्मकता के लिए स्वतंत्रता है

(3) शिक्षार्थी अपनी भाषा की सटीकता का आकलन कर सकते हैं

(4) शिक्षार्थी को महसूस नहीं हो पाता कि उन्हें बहुत अधिक लिखना है और इसे करने के बाद वे स्वतंत्र महसूस करते हैं

[Question ID = 261][Question Description = CTET_P1_PART_5_L2_SET_108_HINDI_Q141]

1. 1 [Option ID = 1041]
2. 2 [Option ID = 1042]
3. 3 [Option ID = 1043]
4. 4 [Option ID = 1044]

7) भाषा अधिगम में संवर्धन किया जा सकता है यदि

(1) अध्यापक अधिक से अधिक शिक्षण सामग्री का प्रयोग करें।

(2) अध्यापक विद्यार्थियों की प्रगति की जाँच करने के लिए साप्ताहिक रूप से लिखित परीक्षा ले।

(3) अध्यापक कक्षा में ऐसी वास्तविक स्थितियाँ सृजित करे कि विद्यार्थी एक-दूसरे के साथ अन्तःक्रिया करें।

(4) अध्यापक विद्यार्थियों को संवाद कंठस्थ करने के लिए दे और फिर उनका अभिनय करने के लिए कहे।

[Question ID = 262][Question Description = CTET_P1_PART_5_L2_SET_108_HINDI_Q142]

1. 1 [Option ID = 1045]
2. 2 [Option ID = 1046]
3. 3 [Option ID = 1047]
4. 4 [Option ID = 1048]

8) कक्षा चार की अध्यापिका अपने विद्यार्थियों को रोल प्ले करने के लिए कहती है जिसमें उन्हें दिए गए विषय पर अपने विचारों का आदान-प्रदान करना है। वह किस कौशल का संवर्धन करने का प्रयास कर रही है ?

(1) अभिनय

(2) शब्द भंडार

(3) वाचन

(4) पठन

[Question ID = 263][Question Description = CTET_P1_PART_5_L2_SET_108_HINDI_Q143]

1. 1 [Option ID = 1049]
2. 2 [Option ID = 1050]
3. 3 [Option ID = 1051]
4. 4 [Option ID = 1052]

9) एक अध्यापिका लक्ष्य भाषा का अध्ययन करवाते समय बच्चों के उत्तरों को उनकी मातृभाषा में स्वीकार कर रही है और उनकी भाषा को समझने का प्रयास कर रही है। वह किस बात पर विश्वास करती है ?

(1) सभी बच्चे एकसमान गति से सीखते हैं।

(2) इस प्रकार से वह अपनी कक्षा में बहुभाषावाद को समुन्नत कर सकती है।

(3) बच्चों की भाषा के प्रति समझ बनाना संभव नहीं है इसलिए उनकी भाषा पर ध्यान नहीं देना चाहिए।

(4) इस तरह से बच्चे कक्षा में शान्त रहेंगे।

[Question ID = 264][Question Description = CTET_P1_PART_5_L2_SET_108_HINDI_Q144]

1. 1 [Option ID = 1053]
2. 2 [Option ID = 1054]
3. 3 [Option ID = 1055]
4. 4 [Option ID = 1056]

10) भाषा अधिगम में एक युक्ति के रूप में कथा वाचन का क्या उद्देश्य है ?

(1) शिक्षार्थियों को कहानी से मिला संदेश पढ़ाना

(2) शिक्षार्थियों को कहानी अच्छी तरह से याद करने के लिए कहना

(3) शिक्षार्थियों को भाषा संबंधी कार्यों में संलग्न करना

(4) शिक्षार्थियों को कहानी पढ़ने में समर्थ बनाना

[Question ID = 265][Question Description = CTET_P1_PART_5_L2_SET_108_HINDI_Q145]

1. 1 [Option ID = 1057]
2. 2 [Option ID = 1058]
3. 3 [Option ID = 1059]
4. 4 [Option ID = 1060]

11) एक भाषा अध्यापक अपने शिक्षार्थियों को निर्धारित पूरक पुस्तक से एक लघु कथा या कोई वृतान्त पढ़ने के लिए प्रोत्साहित करती है। पूरक पुस्तक से पठन के लिए प्रोत्साहित करने का प्रमुख उद्देश्य क्या है?

(1) तीव्र पठन का कौशल विकसित करना

(2) मौखिक अधिगम कौशल का विकास

(3) गहन विस्तृत पठन कौशल का विकास

(4) अकादमिक कौशलों का संवर्धन

[Question ID = 266][Question Description = CTET_P1_PART_5_L2_SET_108_HINDI_Q146]

1. 1 [Option ID = 1061]
2. 2 [Option ID = 1062]
3. 3 [Option ID = 1063]
4. 4 [Option ID = 1064]

12) एक अध्यापिका कक्षा 4 के शिक्षार्थियों को 'हमारे त्योहार' कविता पढ़ा रही है। कविता पूरी कर लेने के बाद किस पर चर्चा करने की ज़रूरत ***नहीं*** है?

(1) कविता के मुख्य बिन्दु व थीम पर

(2) कविता के ध्वन्यात्मक शब्दों पर

(3) कविता के संदर्भ पर

(4) कविता के व्याकरणिक बिन्दुओं पर

[Question ID = 267][Question Description = CTET_P1_PART_5_L2_SET_108_HINDI_Q147]

1. 1 [Option ID = 1065]
2. 2 [Option ID = 1066]
3. 3 [Option ID = 1067]
4. 4 [Option ID = 1068]

13) कक्षा पाँच की अध्यापिका ने महसूस किया कि उसकी कक्षा के विद्यार्थी द्वितीय भाषा जो वह पढ़ा रही है, के साथ-साथ अपने घर की भाषा के शब्दों व वाक्यों का इस्तेमाल कर रहे हैं। इसे किस रूप में जाना जाएगा?

(1) नई पीढ़ी के शिक्षार्थी

(2) सामाजिक-भाषिक व्यवहार

(3) कोड स्विचिंग और कोड मिश्रण

(4) भाषा अंतरण (ट्रांसमिशन)

[Question ID = 268][Question Description = CTET_P1_PART_5_L2_SET_108_HINDI_Q148]

1. 1 [Option ID = 1069]
2. 2 [Option ID = 1070]
3. 3 [Option ID = 1071]
4. 4 [Option ID = 1072]

14) एक अध्यापक ने स्टाफ कक्ष में कोविड-19 से संबंधित पोस्टर देखा। उसने इस पोस्टर का इस्तेमाल भाषा की एक गतिविधि के रूप में किया। यह पोस्टर क्या कहलाएगा ?

(1) भाषा अधिगम के लिए प्रामाणिक सामग्री

(2) भाषा की कक्षा में इस प्रकार की सामग्री की अपेक्षा पाठ्यपुस्तक पढ़ाने पर ध्यान देना चाहिए।

(3) ये सामग्री कोविड-19 के रोगियों के लिए है न कि विद्यार्थियों के लिए

(4) भाषा की कक्षा के लिए प्रासंगिक सामग्री नहीं है

[Question ID = 269][Question Description = CTET_P1_PART_5_L2_SET_108_HINDI_Q149]

1. 1 [Option ID = 1073]
2. 2 [Option ID = 1074]
3. 3 [Option ID = 1075]
4. 4 [Option ID = 1076]

15) कक्षा दो की अध्यापिका शिक्षण अधिगम प्रक्रिया के दौरान अपने विद्यार्थियों का आकलन करना चाहती है। बच्चों के 'सीखने के लिए आकलन' के लिए कौन-सी सर्वाधिक उपयुक्त युक्ति होगी ?

(1) सत्र के अन्त में संकल्पनात्मक परीक्षण

(2) प्रत्येक सोमवार को नियमित यूनिट परीक्षा

(3) बच्चों द्वारा की जा रही विभिन्न गतिविधियों का अवलोकन

(4) किसी परीक्षण के स्थान पर दैनिक गतिविधियों का अनुसरण

[Question ID = 270][Question Description = CTET_P1_PART_5_L2_SET_108_HINDI_Q150]

1. 1 [Option ID = 1077]
2. 2 [Option ID = 1078]
3. 3 [Option ID = 1079]
4. 4 [Option ID = 1080]